

60

החוג לחינוך שנה"ל תשע"ט

לימודים לתואר B.A. (במסלולים חד-חוגי ודו-חוגי)

ראשת החוג: ד"ר עפרה ולטר

חברי הסגל האקדמי:

פרופסור מן פרופ' שמואל שמאי.

המניין:

פרופסור חבר: פרופ' מוסטפא עבאסי, פרופ' אילת שביט.

מרצה בכיר: ד"ר אמיר גולדשטיין, ד"ר מרינה גורושיט, ד"ר תמר הגר, ד"ר עומר הורוביץ, ד"ר עפרה ולטר, ד"ר יוחאי עתריה, ד"ר יונתן קסלר, ד"ר סיון רז, ד"ר שרון שניר, ד"ר עירית ששון.

מרצה: ד"ר משי משה אורי, ד"ר אלון גולדברג, ד"ר אדם ויילר גור אריה, ד"ר יערה גיל גלזר, ד"ר יעל גרינשטיין, ד"ר אלכס זיבנברג, ד"ר בת אל חזן-לירן, ד"ר סופיה כץ, ד"ר מרסל עמאשה, ד"ר שירי פרלמן-אבניאון, ד"ר קדר יעל, ד"ר נירית קרני וייזר, ד"ר ענת רביב.

גב' ויויאנה מלמן.

מורה בכיר:

עו"ד תמר גוטגולד כהן, גב' הגר דורנאי, גב' תופאחה סאבא.

מורה:

גב' נגה גולדרינג, גב' מיכל דורון, מר עופר זילברברג.

מורה משנה:

ד"ר ליאור אריאל, ד"ר שי מנשה, ד"ר מיכל סגל.

סגל עמית:

מורים מן החוץ:
מר צביקה אופיר, גב' פנינה איזנברג, ד"ר גליה אנקורי, ד"ר אסנת ארבל,
ד"ר נוהא באדר, ד"ר סמי בהט, ד"ר רוני ברגר, ד"ר רותי ברלדינו, גב' יסמין
ברזילי שחם, ד"ר גלעד גולדשמיט, גב' קמה גלילי, ד"ר אורלי גנני, ד"ר עמית
גרין, ד"ר אורית דגני דיניסמן, ד"ר אורלי דהאן, גב' אלה דרור, ד"ר ורד
האס, ד"ר דורית דרור הדר, גב' רוני היינבך, גב' הודיה חיוט, מר יונתן
יעקובי, ד"ר יוסי יפה, ד"ר טל ישראלי, ד"ר עידו ליברמן, ד"ר גיל מאור, מר
רוני מאירוביץ, ד"ר לאה מרזל, ד"ר הדס מרציאנו, ד"ר סאבין בן שושן
ליאת, גב' יעל סילבר, ד"ר ורדה סרוק, ד"ר נורית פז, ד"ר עדנה קלו ליבנה,
ד"ר עמרי רוח מדבר, ד"ר גל שחר, ד"ר הילה שכטר סולומון, גב' רויטל
תמרי.

תוכן הקובץ

1-8.....	מטרת הלימודים וחובות חוג
9.....	המוקד לחינוך מיוחד
10-11.....	המוקד ללקויות למידה
12-13.....	המוקד לשילוב אמנויות
14-15.....	המוקד לחינוך חברתי ולמנהיגות
16-17.....	המסלול לסיוע ולשיקום
18-37.....	מבנה תכניות הלימודים עפ"י מוקדים
38-43.....	מבנה תכניות זו חוגיות
44-89.....	תקצירי הקורסים

מטרת הלימודים

כל העוסק בחינוך נוטל על עצמו שליחות מרצון. על כן מציב החוג לחינוך לעצמו שתי מטרות משולבות: הענקת כישורים אקדמיים איכותיים לבוגריו, והקניית מטען ערכי-חברתי שיאפשר להם לתרום מכישוריהם לקידום חברתי ותרבותי במדינת ישראל ובגליל בפרט. רוח זו הביאה תמיד אל החוג סטודנטים רבים מהגליל ומחוץ לו, בני קהילות ותרבויות מגוונות, שמכנה משותף של סקרנות אינטלקטואלית יחד עם מחויבות חברתית ובסיס ערכי מאחד ביניהם.

במישור האקדמי אלה הן מטרותינו:

1. הענקת ידע עדכני ונרחב באושיות החינוך ובפרט בתחומי ההתמחות של החוג.
2. יצירת יכולת התמודדות במישור האנליטי והסינתטי עם גישות מקצועיות קונבנציונליות ואלטרנטיביות.
3. הקניית הבנה ושליטה בשיטות ובטכניקות מחקר כמותניות ואיכותניות חדשניות.
4. חידוד היכולת ליצור אפליקציות בין תיאוריות למציאות, ובדרך זו לתת מענה מדעי הלכה למעשה לסוגיות חינוכיות.
5. טיפוח חוקרים פוטנציאליים, תוך גירוי הסקרנות האינטלקטואלית והבאת הסטודנטים ליכולת של ביצוע מחקר עצמאי.

במישור הערכי-חברתי חרטנו על דגלנו את המטרות הבאות:

- עיצוב דמות של מחנך, דהיינו אדם שערכי החינוך טבועים וחקוקים בלבו, ושהחינוך הוא בעבורו צורך להגשמה עצמית ולא רק מלאכה.
- הכשרת אנשי חינוך שפניהם נשואות אל הקהילה. בגליל רב הפנים תפקידו של איש החינוך מתבצע בלב אוכלוסייה הטרוגנית ונועד לחזק לכידות פנימית ומודעות עצמית פנים-קהילתית, אך במקביל להוביל למגע ולחיבור בין קהילות שונות.
- הכשרת אנשי חינוך בעלי זיקה חינוכית ומחקרית תוך מתן בסיס תיאורטי מעמיק בתחומי החינוך לאנשים המעוניינים להמשיך ללימודים לקראת תארים מתקדמים או ללימודי תעודה.

החוג בנוי מארבעה מוקדים ומסלול המציעים התמחויות ספציפיות. בהגדרת תחומי ההתמחות עמדו מול עינינו הצרכים המבוקשים בסביבה הגלילית, כמו גם הסביבה הישראלית בכללותה. אלה הם המוקדים:

1. **חינוך מיוחד**- המוקד עוסק בהקניית ידע בשדה רחב של צרכים חינוכיים בקרב אוכלוסיות במצבי חיים מיוחדים: פשיעה, בעיות התפתחות, חולי, מוגבלות תפקודית ועוד. הכשרתם של ברי סמכא בתחומים הללו בכלל ובפריפריה בפרט היא צורך חיוני.
2. **לקויות למידה**- המוקד מקנה ידע במגוון רחב של לקויות שונות כגון דיסלקציה או דיסקלקוליה כמו כן מתייחס לקבוצת הפרעות מגוונות, המתבטאת בקשיים משמעותיים ברכישת השפה הדבורה, בקריאה, בכתבה, בהמשגה ובשימוש ביכולות מתמטיות, ועוד.
3. **שילוב אמנויות בחינוך**- המוקד לשילוב אמנויות בחינוך עוסק בתרומתה ובמשמעותה של האמנות לסוגיה למציאות החברתית-חינוכית-פסיכולוגית. כמו כן, המוקד עוסק בשילוב בין אומנויות שונות במסגרות השונות של החינוך.
4. **חינוך חברתי ומנהיגות**- מטרתו של המוקד הינו לעצב אנשי חינוך שיהיו בעלי כישורים אקדמיים נאותים להוביל מהלכים חינוכיים שיגבירו זהויות ומודעות במערכות החינוך השונות הפורמליות והבלתי-פורמליות.
5. **מסלול סיוע ושיקום**- מטרת המסלול להכין סטודנטים המעוניינים להמשיך ללימודי טיפול באמצעות אמנויות, במגמת אמנות ולחשוף אותם לידע רלוונטי מתחום החינוך המיוחד, הפסיכולוגיה, האמנות ושילוב האמנויות בחינוך באופן המשלב המשלב פיתוח יצירתיות וכלי חשיבה מגוונים.

לצד ארבעת המוקדים והמסלול לשיקום וסיוע פועל מערך של לימודי שדה, שעניינו הוא הממשק שבין התיאוריה לשדה. ההתנסות בשדה מזמנת לסטודנטים חשיפה, העמקה, למידה והתמודדות עם דילמות חינוכיות בתחום התמחותם בחוג. ההתנסות בשדה משלבת כמה מהמטרות האקדמיות והערכיות-חברתיות שהוצגו לעיל. שילוב זה בין לימודי השדה והלימודים התיאורטיים מקנה בסיס משמעותי וחשוב ללימודי תואר שני בחינוך או בתחומים אחרים.

תנאי הקבלה

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של המכללה, ברמה הנדרשת על ידי החוג.

ציון עובר בקורסים בחוג לחינוך

ציון עובר בכל הקורסים בחוג לחינוך הינו ציון 60.

תנאי המעבר משנה א' ל-ב'

סטודנט המבקש לעלות לשנה ב' חייב לעמוד בציון ממוצע של 75 לפחות בכל הקורסים של שנה א'. כמו כן, סיום כל קורסי החובה של שנה א' בציון עובר 60 ולסיים את חובות האנגלית לשנה א' (רמת בסיסי לפחות).

סטודנט ממסלול / תכנית אחרת הרוצה לעבור לחוג לחינוך חייב להציג ממוצע ציונים 80 לפחות (בצבירה של 24 נ"ז לפחות).

בנוסף - כפופים הסטודנטים לתנאי הקבלה ולדרישות האקדמיות של כל מוקד, כפי שהללו מפורטים בהמשך.

תנאי המעבר משנה ב' ל-ג'

סיום כל קורסי החובה של שנה ב' בציון עובר 60, ציון ממוצע משוקלל של 75 לפחות וסיום חובות האנגלית.

תכנית הלימודים

החוג מציע לתלמידיו שלושה מסלולי לימוד: המסלול הדו-חוגי, המסלול החד-חוגי ומסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך. במסלול הדו-חוגי לומדים הסטודנטים 60 נקודות זכות (נ"ז) בחוג לחינוך, במקביל ל-60 נ"ז (לפחות) בחוג נוסף. במסלול החד-חוגי מותנית קבלת התואר בצבירה של לפחות 120 נ"ז בחוג לחינוך. במסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך מותנית בצבירה של 108 נ"ז בחוג לחינוך ובנוסף 12 נ"ז בקורסים במכון לאמנויות.

הבחירה בין המסלולים נעשית בדרך כלל עם הקבלה לשנה א', אך ניתן גם לעבור ממסלול דו-חוגי למסלול חד-חוגי בסוף שנה א'. הקבלה למוקד מסוים מותנית בעמידה בתנאי הקבלה למוקד המבוקש, ותלויה גם במספר המבקשים להתקבל אליו, שכן בחלק מהמוקדים יש הגבלה של מספר הלומדים.

החוג רשאי בכל עת לבצע שינויים בתכנית הלימודים וליידע על כך את הסטודנטים.

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי

30 נ"ז (בסך הכל) בלימודים כלליים (דיסציפלינריים ומתודולוגיים) בחוג (מבואות וכו').

30 נ"ז בשנים א', ב' ו-ג', בלימודי המוקד שאליו שובץ הסטודנט.

תכנית הלימודים במסלול החד-חוגי

- 38 נ"ז קורסי חובה כלל חוגיים בחוג לחינוך.
- 8 נ"ז בחירה כלל חוגית.
- 72 נ"ז בלימודי 2 מוקדים.
- 2 נ"ז קורס רוח כלל-מכללתי.

תכנית הלימודים במסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות ובאמצעות הדרמה

בחינוך

- לימודים חובה כללים בחוג לחינוך : 30 נ"ז
- 2 נ"ז קורס רוח כלל-מכללתי.
- קורסי חובה של המוקד לשילוב אמנויות : 32 נ"ז
- קורסי חובה של המוקד לחינוך מיוחד : 28 נ"ז
- לימודי אמנות מעשית : 12 נ"ז (300 שעות אמנות) / או 300 שעות דרמה
- קורסי בחירה : 16 נ"ז

סך כל החובות לתואר ראשון בחוג לחינוך

- במסלול החד-חוגי : 120 נ"ז.
- במסלול הדו-חוגי : 60 נ"ז.
- במסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך : 120 נ"ז.

עבודות סמינריוניות

כל סטודנט במסלול החד-חוגי ובמסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך חייב בהגשת שתי עבודות סמינריוניות בחוג, אחת בכל מוקד שבו הוא לומד.

כל סטודנט במסלול הדו-חוגי חייב בהגשת עבודה סמינריונית אחת בחוג, במוקד שבו הוא לומד, לצד חובת ההגשה של סמינריון/נים בחוג השני שבו הוא לומד.

טרם הרישום לסמינריונים ו/או לעבודות הגמר נדרש כל סטודנט להגיע לרמת פטור באנגלית ללא קשר לרמת האנגלית אליה סווג בעת קבלתו ללימודים, למעט מי שהתקבל ברמת פטור.

סטודנט לא יורשה להירשם לסמינריון ו/או לעבודות הגמר ללא רמת פטור באנגלית, ככלל הרישום לקורסי האנגלית מתבצע ע"י הסטודנט ובאחריותו במסגרת ימי השיבוץ החוגיים.

חשוב לציין כי לא ניתן ללמוד שני סמינריונים אצל אותו מרצה.

מועד הגשת עבודות סמינריוניות:

מועד ההגשה האחרון של העבודה הסמינריונית בחוג לחינוך הינו ה-30 לאוקטובר של השנה האקדמית העוקבת.

סטודנט שמבקש דחייה יצטרך להעביר בקשה לדחייה בהגשה לוועדה שתדון בנושא ותקבע יחד עם המנחה תאריך מדויק להגשה.
ההגשה המאוחרת וכל המשתמע ממנה הם על אחריות הסטודנט.

קורסים אשר לא ניתן לחזור עליהם יותר מפעמיים

הקורסים להלן הינם קורסי חובה כלל חוגיים אשר לא ניתן לחזור עליהם יותר מפעמיים:

- מבוא לפסיכולוגיה בחינוך
 - שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות
 - סטטיסטיקה א' + ב'
- כישלון בקורסים אלו יביא להפסקת לימודיו של הסטודנט בחוג לחינוך.

מערך כללי של לימודי שדה:

הקורס "לימודי שדה-התנסות בשטח" הינו קורס חובה לכל הסטודנטים בחוג לחינוך במסלול חד-חוגי ודו-חוגי. הקורס מתבצע במשך שנה אקדמית אחת בשנה ג' ומקנה 4 נ"ז. את לימודי השדה בשטח, ילווה קורס חובה נוסף בשם "לימודי שדה – פדגוגיה של תיאוריה ומעשה", גם הוא, בהיקף של 4 נקודות זכות וכן הדרכה קבוצתית.

הקורס "לימודי שדה – פדגוגיה של תיאוריה ומעשה" הינו קורס חובה בחוג לחינוך, עם זאת, מאחר שמדובר בקורס התנסותי, רשאים מנהלת היחידה ללימודי שדה בעצה אחת עם ראש החוג להפסיק את לימודיו של סטודנט בקורס זה משיקולים המקצועיים. במקרה זה יקבע ראש החוג עבור הסטודנט קורסים חלופיים במוקד, המעניקים מספר נקודות זכות זהה, ואשר יחשבו עבורו כקורסי חובה חלופיים.

קורס הבעה ורטוריקה

סטודנט החייב בקורס הבעה ורטוריקה יזכה בעבור הקורס ב-2 נ"ז בגין חובת קורס "רוח כלל מכללתי".

אנגלית

בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה, לימודי האנגלית הנם לימודי חובה לתואר. כל הסטודנטים נדרשים להתחיל בלימודי האנגלית בשנה הראשונה ללימודיהם:

❖ סטודנטים שרמתם טרם בסיסי א', טרם בסיסי ב' או בסיסי **מחויבים ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון** ללימודיהם.

סטודנטים שרמתם מתקדמים א' או מתקדמים ב' **מחויבים ללמוד אנגלית החל מסמסטר א' או סמסטר ב' של השנה הראשונה** ללימודיהם.

בנוסף, כל הסטודנטים במכללה נדרשים להגיע לרמת פטור באנגלית טרם הרישום לסמינריון ו/או לקורסים מתקדמים.

רישום לקורסי הסמינריון ו/או לקורסים מתקדמים/עבודות גמר לא יתאפשר ללא רמת פטור באנגלית.

סיום לימודים

ציון גמר

לכל סטודנט בחוג ייקבע ציון גמר על בסיס הממוצע המשוקלל של ציונו במקצועות שבתכנית הלימודים החוגית.

סטודנט שהשלים את תכנית לימודיו וממוצע ציונו המשוקלל הוא לפחות **75** זכאי לקבל תואר ראשון בחינוך.

זכאות לתואר

סטודנט שסיים את לימודיו יגיש בקשה לחוג לקבלת זכאות לתואר, עד למועד הגשת הבקשות המפורסם בלוח השנה המכללתי באתר המכללה. מועד הזכאות הוא זה שבו סיים הסטודנט את כל חובותיו האקדמיים והמנהליים, ציוניו שוקללו ונבדקו כל חובותיו האקדמיים והמנהלתיים ע"י מזכירות החוג, מדור שכר לימוד והספרייה והופק עבורו אישור רשמי.

סטודנט שלא יבצע תהליך בקשת זכאות לתואר עד למועד שנקבע לא יוכל לקבל תעודת בוגר בטקס שיתקיים באותה שנה.

לאחר קביעת הזכאות לתואר והפקת הגיליון הסופי לא ניתן לבקש שיעשו בהם שינויים והמכללה מטעמה לא תבצע עדכון בקורסים ובציונים.

**לכל המעוניין ללמוד בהמשך את מקצועות הטיפול באמנות, ייעוץ חינוכי, תארים מתקדמים בתרפיות באמנויות, וחינוך מיוחד מומלץ לקחת תיאוריות אישיות א' + ב' ופסיכולוגיה א' + ב'.

* קורסי חובה/בחירה – סמינריונים

כל סטודנט רשאי לבחור מרשימת הסמינריונים המוצעים במוקד. סטודנט במסלול החד-חוגי חייב בהגשת שתי עבודות סמינריוניות בחוג, סטודנט במסלול הדו-חוגי חייב בהגשת עבודה סמינריונית אחת בכל חוג.

תכניות דו חוגיות:

- **דו חוגי חינוך ורב-תחומי** - סטודנט הלומד בחוג ללימודים רב-תחומיים את הקורס "מבוא לסוציולוגיה" אינו חייב בקורס "מבוא לסוציולוגיה של החינוך".
- **דו חוגי חינוך ופסיכולוגיה** – סטודנט הלומד בחוג לפסיכולוגיה פטור מלימודי קורסי החובה של החוג לחינוך אותם לומד בחוג לפסיכולוגיה.
- **דו חוגי חינוך וכלכלה וניהול** - סטודנט הלומד בחוג לכלכלה וניהול פטור מלימודי הסטטיסטיקה בחוג לחינוך אך חייב להשלים בשנה ב' את הקורס שיטת מחקר כמותניות ואיכותיות.
- **דו חוגי חינוך ושירותי אנוש** – סטודנט הלומד בחוג לשירותי אנוש פטור מהקורס מבוא לסוציולוגיה של החינוך וילמד את 2 נ"ז של הקורס רוח במסגרת החוג לחינוך.

השתתפות בכנסים וימי עיון

החוג לחינוך מקיים מידי שנה כנס בנושא החינוך. מטרת הכנס לחשוף את הסטודנטים והסגל לתמורות ושינויים בתחום שדה המחקר בארץ ובעולם. סטודנט בחוג לחינוך חייב ליטול חלק בשני כנסים במהלך לימודיו לתואר ראשון.

נוכחות בקורסים ובדגש על סדנאות

הנוכחות בקורסים ובסדנאות הינה חובה על פי ההבחנה הבאה;

1. סדנאות -נוכחות הינה חובה, לא תקבל כל הצדקה לחיסור (כולל לידה).
2. קורסי חובה ובחירה- נוכחות בקורסים הינה חובה. היעדרות מוצדקת עד 20%. היעדרות מעבר ל20% תבטל את ההשתתפות הסטודנט בקורס.

קורס רוח

על כל סטודנט בחוג ללמוד במהלך התואר קורס רוח בהיקף 2 נ"ז מתוך רשימת קורסי הרוח בחוג ללימודים רב תחומיים.

תכנית עתידים- צוערים לשלטון המקומי

לשלטון המקומי בישראל סמכויות נרחבות ויכולת השפעה על איכות החיים, הסביבה והמצב החברתי והכלכלי של תושבי ישראל.

תכנית 'צוערים לשלטון המקומי' הינה תכנית ייחודית הפועלת לשיפור השלטון המקומי בישראל על ידי טיפוח והכשרת קבוצת מנהיגות לניהול מקצועי בתחומים המוניציפאליים. התכנית מיועדת לצעירים ולצעירות מוכשרים בעלי מוטיבציה להשפיע, המבקשים לשלב מצוינות אקדמית וחברתית ולתרום לחברה, לכלכלה ולסביבה בישראל.

התכנית היא בת שלוש שנים, במסגרת התואר הראשון וכוללת סדנאות ההעשרה, מפגשים עם דמויות מפתח בשלטון המקומי והציבורי בישראל, סמינרים, סיור לימודי בחו"ל והתנסות מעשית ברשויות מקומיות. בתום התכנית יושמו הצוערים למשך 4 שנים בתפקידי מפתח ברשויות מקומיות.

המוקד לחינוך מיוחד

ראשת המוקד: ד"ר נירית קרני וייזר

תנאי הקבלה לתלמידי שנה א'

תנאי הקבלה לחוג לחינוך.

תנאי המעבר בין שנים

1. ממוצע ציונים של 75 לפחות.
2. ציון עובר בקורס "הכרת מסגרות החינוך המיוחד".
3. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך.
4. התאמתו של כל סטודנט למוקד תיבדק מחדש בתום כל שנת לימודים. צוות המוקד רשאי להתנות את המשך לימודיו במוקד או להפסיקם.

רציונל המוקד

מוקד זה בוחן את תחום החינוך המיוחד דרך גישות חינוכיות-תיאורטיות, ומעניק ללומדים הזדמנות להעמיק את הבנתם בהיבטים החינוכיים בתחומים כגון התפתחות, פסיכולוגיה או פיזיולוגיה. הלימודים עוסקים במגוון הצרכים החינוכיים של אוכלוסיות במצבי חיים מיוחדים, שמקורם בקשיים התפתחותיים, תפקודיים או חברתיים (חינוך במסגרות לטיפול ושיקום עבריינים לדוגמא). בקורסים השונים נלמדות גישות התערבות מסורתיות לצד גישות התערבות אלטרנטיביות.

הלימוד התיאורטי מועשר באמצעות מסגרת של לימודי שדה שיש להם חשיבות מרכזית בתהליך הלימודי של הסטודנט. לימודי השדה נועדו לבחון את הזיקה שבין תיאוריות שנלמדו בהרצאות לבין המתרחש בתנאי השטח.

יודגש כי למרות שהתכנית כוללת תצפיות והתנסויות במסגרות השונות של החינוך, היא מיועדת להקנות ידע בסיסי ומעמיק אך אינה מכשירה מטפלים.

לימודי המוקד כוללים העמקה בתחומים הבאים

- עקרונות, תיאוריות וגישות בחינוך המיוחד.
- אפיון חריגות ולקויות קוגניטיביות, חברתיות ורגשיות.
- פיתוח אוריינטציה פסיכו-חינוכית.
- התפתחות טיפוסית ואב-נורמאלית.
- התערבויות חינוכיות-טיפוליות בתחום החינוך המיוחד.

המוקד ללקויות למידה ראשת המוקד: ד"ר ענת רביב

תנאי הקבלה לשנה א'

קבלה לחוג לחינוך.

תנאי מעבר בין שנים

1. סיום שנה בממוצע ציונים של 75 לפחות.
 2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך.
- התאמתו של כל סטודנט למוקד תיבדק מחדש בתום שנה ללימודיו במוקד. צוות המוקד רשאי להתנות את המשך לימודיו במוקד או להפסיקם.

רציונל המוקד

בשנים האחרונות חלה התקדמות רבה בהבנת תופעת ליקויי הלמידה ובטיפול בה. ההנחה הרווחת כיום היא כי כ-10%-15% מהאוכלוסייה מתמודדים עם לקות בלמידה ו/או קשב. ליקוי למידה הוא מונח כללי המתייחס לקבוצת הפרעות מגוונות, המתבטאת בקשיים משמעותיים ברכישת השפה הדבורה, בקריאה, בכתובה, בהמשגה ובשימוש ביכולות מתמטיות, ועוד. לעיתים קרובות ניכרים גם קשיים בתחום הקשב והריכוז ופעלתנות יתר. מקובל כיום להניח כי מקורם הראשוני של כל ליקויי הלמידה הוא הפרעה מולדת בתפקוד המוחי.

בשנים האחרונות פותחו כלים מדויקים לאבחון בשפה העברית, למדידה ולזיהוי הפרופיל האישי של לקוי הלמידה, ובמקביל הולכים ונצברים ידע וניסיון בסיוע לבעלי לקויות למידה. ליקויי למידה מהווים במקרים רבים הכבדה ניכרת על התפקוד במערכת החינוכית והתפקודית, ולכן ההתמודדות עמם דורשת, מלבד הצד הלימודי, גם התחזקות רגשית וחברתית.

הלימודים במוקד יקנו הבנה מעמיקה של מכלול התחומים החיוניים להכרת הנושא, ואלו הם:

1. תיאוריות וממצאים בחקר המוח
2. תהליכי חשיבה ולמידה
3. תהליכי אבחון של ליקויי למידה
4. טכנולוגיות חדשות לסיוע
5. ההיבט התרבותי בלקויות למידה
6. עולמו הרגשי והחברתי של המתמודד עם לקויות הלמידה

המוקד ייתן בסיס תיאורטי מעמיק בתחום לאנשים המעוניינים להמשיך ללימודים לקראת תארים מתקדמים או ללימודי תעודה בתחום לקויות הלמידה.

תלמידי שנה ג' במוקד יתנסו בלימודי שדה בעבודה עם ילדים בעלי ליקויי למידה, המלווים בהדרכה צמודה. לימודי השדה נועדו לבדוק ולהתנסות בביטויי תיאוריות שנלמדו בתנאי שדה.

יודגש כי למרות שהתכנית כוללת תצפיות והתנסויות במסגרות השונות של החינוך, היא אינה מכשירה מטפלים ומאבחנים.

המוקד לשילוב אמנויות בחינוך ראשת המוקד: ד"ר יערה גיל גלזר

תנאי הקבלה לשנה א'

קבלה לחוג לחינוך.

תנאי מעבר בין שנים

1. סיום שנה בממוצע ציונים של 75 לפחות.
2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך בציון.
התאמתו של כל סטודנט למוקד תיבדק מחדש בתום שנה ללימודיו במוקד. צוות המוקד רשאי להתנות את המשך לימודיו במוקד או להפסיקם.

רציונל המוקד

המוקד לשילוב אמנויות בחינוך עוסק בתרומתה ובמשמעותה של האמנות לסוגיה למציאות החברתית, החינוכית והפסיכולוגית. בבסיס הלימודים במוקד עומדת התפיסה כי סוגי המדיה השונים של האמנות מהווים כלים חשובים לביטוי עצמי של היחיד/ה, לרכישת מיומנויות וידע, להתבוננות, לבחינה ביקורתית של המציאות החברתית-חינוכית, ולשינוי חברתי. הלימודים במוקד כוללים הכרות רבת פנים עם האמנויות השונות. הכרות עם אמנויות הבמה (תיאטרון תנועה, מחול) כוללת למשל רכישת ידע על אמנות התיאטרון, הכרות עם כלי משחק ותנועה בסיסיים ולמידה ותרגול של אופני שימוש במיומנויות אלה במרחבים חינוכיים, תרבותיים ופסיכולוגיים שונים. הכרות עם האמנות החזותית כוללת רכישת כלים להתבוננות ביצירות אמנות, ושימוש במיומנויות אלה להוראה וללמידה של נושאים שונים בהקשרים חינוכיים מגוונים, ולבחינת המציאות הרגשית-נפשית של האינדיבידואל. למידה דומה נעשית גם בתחומים כמו מוסיקה, ספרות וכתביה ועוד. רבים מהשעורים במוקד מערבים כמה תחומי אמנות שונים יחד – משחק, שירה, סיפור, תנועה, או ציור – מתוך תפיסה שאינטגרציה בין סוגי מדיה אמנותיים שונים הופכת את החוויה האמנותית למשמעותית ואפקטיבית, הן ברמה האסתטית-תרבותית והן ברמה החינוכית והפסיכולוגית. הלימודים במסגרת המוקד כוללים היבטים תיאורטיים והתנסות מעשית. הם כוללים קורסים שמתבוננים על יצירות אמנות כביטויים תרבותיים-חברתיים; קורסים המלמדים שימוש באמנות בהקשרים חינוכיים שונים וקורסים העוסקים בדרך שבה הופכות האמנויות לכלים לביטוי עצמי ומייצרים רווחה פסיכולוגית.

הסטודנטים הלומדים במוקד רוכשים מבט מורכב על אמנות, הכולל קריטריונים להתבוננות ביקורתית ביצירות ומיומנויות לשימוש באמנויות בהקשרים חברתיים, חינוכיים ופסיכולוגיים שונים. ניתן אף להרחיב את המיומנויות והלמידה תוך יציאה לשטח, במסגרת

המחלקה ללימודי שדה. סטודנטים של המוקד זוכים להתנסות בעבודה אמנותית בהקשרים חינוכיים שונים, בתי ספר, מתנסים, מוסדות שיקומיים, בתי כלא, מוסדות פסיכיאטרים ועוד.

ההעמקה הרב-ממדית בשימושים שונים באמנויות מספקת לסטודנטים כלים ותובנות שיסייעו להם להיות לאנשי חינוך רחבי אופקים, יצירתיים ורב-תחומיים.

הלימודים במוקד יתנהלו בשלושה תחומים:

1. **אמנות וחינוך בהקשרים חברתיים-תרבותיים** – במסגרת זו ילמדו הסטודנטים מגוון של תיאוריות וטקסטים מתחומי החברה והתרבות וירכשו ידע על סוגי מדיה אמנותיים שונים, כולל היבטים יישומיים.
2. **אמנות בהקשרים חינוכיים** – במסגרת זו ילמדו הסטודנטים תיאוריות ומתודות המהוות בסיס לשימושים שונים באמנויות במסגרות חינוכיות שונות – פורמליות ולא פורמליות.
3. **אמנות וחינוך בהקשרים פסיכולוגיים** – במסגרת זו ילמדו הסטודנטים תיאוריות ומתודות רלבנטיות לשימוש באמנות למען קידום רווחתו הנפשית/רגשית של היחיד ושל קבוצות.

הלימודים במוקד מתמקדים:

- בתיאוריות מתחום מדעי הרוח ומדעי החברה העוסקות ביחסים בין אמנות, תרבות וחברה.
- בתיאוריות על אודות השימוש באמנות במרחבים חינוכיים.
- בתיאוריות פסיכולוגיות על האמנות ועל יישומיה.
- בהתנסויות שונות בשימוש באמנות בהקשרים שונים.

המוקד לחינוך חברתי ולמנהיגות

ראשת המוקד: ד"ר תמר הגר

תנאי הקבלה לשנה א'

תנאי הקבלה לחוג לחינוך.

תנאי מעבר בין שנים

1. ממוצע ציונים בחוג לחינוך של 75 לפחות בשנה א'.
 2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך.
- התאמתו של כל סטודנט למוקד תיבדק מחדש בתום שנה ללימודיו במוקד. צוות המוקד רשאי להתנות את המשך לימודיו במוקד או להפסיקם.

רציונל המוקד

המוקד לחינוך חברתי ולמנהיגות מספק לכל תלמיד זמן ומקום ללמוד ולהתבונן באופן בקורתי בתיאוריה ובעשייה החינוכית והחברתית על גווניה הרבים כדי לגבש לעצמו תפיסת עולם ודרך חינוכית. הלימודים במוקד מציגים בפני הסטודנטים גישה הוליסטית רחבה, המתייחסת לפעולה החינוכית כפעולה המשנה את המציאות במקומות רבים ושונים. הקורסים מציגים את ההתפתחות ההיסטורית של בתי הספר הציבוריים ומנתחים את מצבה של מערכת החינוך היום. התפיסה היא שמוסדות חינוך (למשל בתי ספר ומוסדות להשכלה הגבוהה) ומסגרות חינוכיות אחרות (למשל תנועות נוער, או עמותות לשינוי חברתי) הם מראה של החברה בה הם פועלים. לכן הלימודים חושפים בפני הסטודנטים את המציאות החברתית בישראל תוך הצבעה על יחסי הכוח החברתיים פוליטיים. בין השאר הם מציגים שסעים חברתיים, אתניים ומגדריים, נרטיבים היסטורים שונים ופערים בין מרכז לפריפריה. המטרה של למידה זו היא להעניק ידע שיאפשר לבחון מסגרות חברתיות חינוכיות לעומק ולזהות בעיות, קשיים ודרכים שונות להתגבר עליהן.

במוקד נחשפים הסטודנטים למגוון של סוגיות חינוכיות מרכזיות - למשל בעיות משמעת, זכויות אדם, חינוך ושואה. הם לומדים פרקטיקות פדגוגיות מגוונות בבתי הספר ומחוצה להם למשל באירגונים לשינוי חברתי, בתנועות נוער, במועדוניות, במרכזי למידה. כמו כן הם רוכשים דרכי התבוננות וחשיבה חדשות על הסיטואציה החינוכית וכלים חדשים שיאפשרו להם לשנות המציאות החברתית, כמו תכנון חברתי, מתודות הערכה, הנחייה, דיאלוג, גישור,

ויצירה אמנותית. לימודים אלה יאפשרו להם להפוך את העבודה החינוכית-חברתית למשמעותית ואפקטיבית בכל מקום בו ישתלבו. בשנה השנייה יוצאים הסטודנטים לשטח וחווים ולומדים מקרוב התנהלות של מסגרת חינוכית-חברתית שבחרו תוך לווי והדרכה.

הלימודים במוקד מתמקדים לאור זאת בשלושה כיוונים:

בחינה תיאורטית ומחקרית של המציאות החברתית-חינוכית המורכבת – **היבטים**

סוציולוגים תרבותיים.

הצגת תיאוריות ופרקטיקות של אקטיביזם, יזמות ותכנון חברתי-חינוכי – **היבטים**

אקטיביסטים.

הצגת תיאוריות ופרקטיקות פדגוגיות שונות – **היבטים פדגוגיים.**

קהל היעד

מדריכים חברתיים, פעילים בארגונים לשינוי חברתי ובעמותות, בוגרי תנועות נוער בקהילות שונות, מי שמאמין שחינוך משנה את המציאות החברתית ובכלל כל מי שחינוך משמעותי בוער בעצמותיו.

המסלול לסיוע ולשיקום באמצעות האמנויות בחינוך

ראשת המסלול: הגב' מלמן ויואנה

יועץ אקדמית: ד"ר שרון שניר

תנאי הקבלה לשנה א'

תנאי הקבלה לחוג לחינוך וראיון קבלה.

תנאי מעבר בין שנים

1. ממוצע ציונים בחוג לחינוך של 75 לפחות בשנה א'.
 2. ציון עובר (60 לפחות) בכל קורסי החובה בחוג לחינוך.
- התאמתו של כל סטודנט למסלול תיבדק מחדש בתום שנה ללימודיו במסלול. ראשת המסלול רשאית להתנות את המשך לימודיו של הסטודנט במסלול או להפסיקם.

רציונל המסלול

המסלול לסיוע ולשיקום באמצעות אמנויות, מתקיים בתוך החוג לחינוך ומעניק לבוגריו תואר ראשון בחינוך. כשאר תכניות הלימוד בחוג, המסלול נותן ידע תיאורטי ומעשי הנחוץ לסטודנטים לחינוך. הוא מציע היכרות עם נושא שילוב האמנויות בחינוך, לימודי אמנות, העשרה והתפתחות אישית, והיכרות עם אוכלוסיות מיוחדות דרך לימודי השדה ודרך קורסים שונים במוקד לחינוך מיוחד. מטרתו של המסלול הינה לתת לימודי רקע מתאימים למעוניינים להמשיך ללימודי תואר שני בטיפול באמנות, או ללימודי תואר שני בדרמה תרפיה. לצורך זה, המסלול מאגד בתוכו את הקורסים המתאימים למטרה זו מתוך המוקד לשילוב אמנויות ומתוך המוקד לחינוך מיוחד. חלק ניכר משעות האמנות/דרמה הנדרשות על ידי המל"ג כתנאי קדם ללימודי תואר שני בטיפול באמנות, 12 נ"ז, שהם 300 שעות (מתוך 500 הנדרשות על ידי המל"ג) של אמנות מעשית, יוכלו הסטודנטים לקבל כחלק מלימודיהם לתואר הראשון במסלול סיוע ולשיקום באמצעות אמנויות, במסגרת המכון לאמנות במכללה (לימודי אמנות פלסטית). כמו כן, במידה וירצו בכך, יוכלו הבוגרים במסלול להמשיך ללימודי תואר שני בחינוך.

מטרה

מטרת המסלול הינה העשרת אנשי חינוך בידע חינוכי המשלב כלי הבעה, יצירה וחשיבה מגוונים, וכן חשיפה לשיטות טיפול והכנת בסיס רחב לסטודנטים המעוניינים להמשיך ללימודי טיפול באמצעות אמנויות, במגמת אמנות או במגמת דרמה. בתוך כך:

- הסטודנט ילמד ידע בסיסי בחינוך

- הסטודנט ירכוש ידע בסיסי בפסיכולוגיה ונוירופסיכולוגיה
- הסטודנט יחווה היכרות בסיסית עם כוחן המיטיב של האמנויות
- הסטודנט ייחשף לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים, דרך למידה והתנסות בשדה
- הסטודנט יפתח את הבנת שפת האמנות ויפתח את יכולותיו היצירתיות, דרך לימוד אמנות/דרמה.

תכנית הלימודים – כללי

לימודי המסלול כוללים העמקה בתחומים הבאים:

- לימודי אמנות/דרמה בתחום המבוקש
- תיאוריות של התערבויות חינוכיות, חברתיות ופסיכולוגיות במתודות של יצירה והבעה.
- עקרונות וגישות תיאורטיות בפסיכולוגיה.
- היכרות עם אוכלוסיות החינוך המיוחד.
- התפתחות נורמלית ואב-נורמלית.
- לימודי מחקר בסיסיים בתחומים הנלמדים.

קהל היעד

סטודנטים לחינוך המעוניינים להמשיך ללימודי תואר שני בטיפול באמצעות אמנות או דרמה.

**על מנת לעמוד בדרישות הסף להרשמה ללימודי תואר שני במסלול לטיפול באומניות, על הסטודנט יהיה לקבל ציון של לפחות 80 בקורסים השונים בפסיכולוגיה, שיטות מחקר וסטטיסטיקה, ולסיים את התואר כולו עם ממוצע של לפחות 85.

חשוב להדגיש כי סיום הלימודים במסלול אינו מבטיח קבלה ללימודי תואר שני וכי כל מוסד המכשיר מטפלים בתכניות לתואר שני עורך ראיונות קבלה ורשאי להחליט בעצמו על קבלה או אי קבלה של מועמדים ללימודים.

**תכנית הלימודים הכללית בחוג לחינוך – ייתכנו שינויים בקורסים
 תכנית זו מחייבת את כל תלמידי החוג**

קורסי מבוא כללים (קורסי חובה לכל הסטודנטים בחוג לחינוך)

שם הקורס	שנה	ש"ס שיעור	ש"ס תרגיל	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		2	
מיומנויות אקדמיות		2+2		4	
מבוא לפסיכולוגיה בחינוך*		2+2	1	5	
מבוא לפילוסופיה של החינוך		4		4	
היסטוריה של החינוך		2		2	2
פסיכולוגיה התפתחותית א': יסודות בפסיכולוגיה התפתחותית	ב	2		2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך
פסיכולוגיה התפתחותית ב': התפתחות מינקות עד התבגרות		2		2	פסיכולוגיה התפתחותית א'
סטטיסטיקה א'*		2	1	3	
שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות*		2	1	3	
סטטיסטיקה ב'*		2	1	3	סטטיסטיקה א'
לימודי שדה- פדגוגיות של תיאוריה ומעשה	ג	2+2		4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א' וב'
לימודי שדה- התנסות בשטח		2+2		4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א' וב'
קורס רוח כלל-מכללתי	א-ב-ג	2		2	
סה"כ נ"ז:				40	

*לא ניתן לחזור על הקורסים יותר מפעמיים.

קורסי בחירה כלל חוגיים (קורסים לבחירה מכלל המוקדים):

שם קורס	ש"ס	נ"ז	הערות
עיצוב דמות מחנכת	2	2	
גישות התערבות מוטוריות באספרגר ואוטיזם	2	2	
דיאלוג יהודי ערבי – מחקר ופעולה	2+2	4	
הורות מבפנים ומבחוץ	2	2	
דיסציפלינות בנייתוח התנהגות	2	2	
הפרעות התנהגות ותכניות למניעת אלימות בבתי ספר	2	2	
במבוך החשיבה הפרדוקסלית	2	2	
פסיכופתולוגיה ב'	2	2	פסיכופתולוגיה א'
תיאוריות אישיות ב'	2	2	תיאוריות אישיות א'
בגרותם של בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית	2	2	פסיכולוגיה התפתחותית א+ב
זכויות אדם	2	2	
דילמות בחינוך והוראה- מיומנויות המאה ה-21	2	2	
קהילה והמעשה החינוכי	2	2	
שפה, מוח וקוגניציה	2	2	
הפרעות רגשיות והתנהגותיות של הילד עם לקויות הלמידה	2	2	
מפת הנפש : התערבויות חוויתיות במודל ה-IFS	2	2	
חומרי היצירה בעבודה החינוכית	2	2	
הערכת מיומנויות הקריאה והכתיבה של תלמידים מתקשים	2	2	
טכנולוגיות מקדמות למידה לתלמידי קשב ולקויות למידה	2	2	מבוא ללקויות למידה חלק א'
חדשנות וזימות בחינוך- פדגוגיה מוטת עתיד	2	2	
השתתפות חברתית פעילה של אנשים עם לקויות	2	2	
קשיי התנהגות הבנה, אבחון והתמודדות	2	2	
טיפול מיומנויות ויסות עצמי ומטא-קוגניציה בקרב תלמידים מתקשים ולקויים	2	2	
ניתוח התנהגות יישומי בסביבה החינוכית	2	2	
הדרכת הורים לילדים בעלי צרכים מיוחדים	2	2	
הקשר בין שינה והתפתחות בילדים	2	2	

	2	2	מנוער בסיכון לנוער בסיכוי
	2	2	הערכה והנעה בחינוך
קורס מקוון	2	2	למצות את עצמי: ה"אני" כדרך למידה

כמו כן במידת האפשר יוכלו הסטודנטים (על בסיס מקום פנוי) להירשם לקורסים הבאים:

הערות	נ"ז	שש"ס	שם קורס
	2	2	כלכלה מוניציפלית
	3	3	מבוא לניהול – שלטון מקומי
	2	2	מדיניות, תכנון ומרחב כפרי
	2	2	מושגי יסוד ב G.I.S
	3	3	שלטון מקומי ומרכזי
	3	3	תכנון עירוני ופיתוח כלכלי ברשויות המקומיות

קורסי חובה

שם הקורס	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
הכרת מסגרות החינוך המיוחד	א	4	4	
מבוא ללקויות למידה חלק א'		2	2	
מבוא לחינוך מיוחד חלק א'		2	2	
מבוא לחינוך מיוחד חלק ב'		2	2	מבוא לחינוך מיוחד חלק א'
מוגבלות שכלית התפתחותית		2	2	
תיאוריות אישיות א'	ב	2	2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך
מבוא לפסיכוביולוגיה		2	2	
הפרעת קשב וריכוז והיפראקטיביות- אוכלוסיות מיוחדות		2	2	
הספקטרום האוטיסטי		2	2	
סמינריון	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סה"כ נ"ז:			26	

סמינריונים

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן:

שם הסמינר	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר- אלימות מילולית ותכניות למניעתה	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר- פסיכולוגיה בחינוך				
סמינר- היבטים חינוכיים של יחסים בין אישיים				
סמינר-היבטים של חרדה ואיכות חיים באוכלוסיות החינוך המיוחד				
סמינר –ה"אחר" במסגרת החינוכית				
סמינר- סוגיות חברתיות בחינוך				
סמינר- הערכה בבית-הספר: תיאוריה ומעשה				
סמינר-סוגיות מחקריות בחינוך והערכה				

קורסי חובת בחירה

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם/ דרישות מקבילות
אשכול אוכלוסיות מיוחדות (מומלץ לבחור 4 נ"ז מתוך אשכול זה)			
כישורי שפה ודיסקלקציה	2	2	מבוא ללקויות למידה חלק א'
בגרותם של בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית	2	2	
מנוער בסיכון לנוער בסיכוי	2	2	
סינגור עצמי והעצמה ללקויי קשב ולמידה	2	2	
השתתפות חברתית פעילה של אנשים עם לקויות	2	2	
עבודת צוותים רב-מקצועיים במסגרות החינוך המיוחד	2	2	
המשפחה של הילד עם הלקות	2	2	
ניתוח התנהגות יישומי בסביבה החינוכית	2	2	
הדרכת הורים לילדים בעלי צרכים מיוחדים	2	2	
אשכול גישות התערבות (מומלץ לבחור 4 נ"ז מתוך אשכול זה)			
גישות התערבות מוטוריות באספרגר ואוטיזם	2	2	
הפרעות התנהגות ותכניות למניעת אלימות בבתי ספר	2	2	
תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות	4	2+2	
פיתוח החשיבה ההומוניסטית באמצעות האומנויות	4	4	
קשיי התנהגות, הבנה, אבחון והתמודדות	2	2	
חרדה והפרעותיה בילדות	2	2	
טכנולוגיות סיוע בחינוך המיוחד	2	2	
טיפול מיומנויות ויסות עצמי ומטא-קוגניציה בקרב תלמידים מתקשים ולקויים	2	2	
הפרעות רגשיות והתנהגותיות של הילד עם לקויות הלמידה	2	2	
חומרי היצירה בעבודה החינוכית	2	2	
עיצוב התנהגות לילדים עם צרכים מיוחדים	2	2	
אשכול תיאוריות בחינוך מיוחד (מומלץ לבחור 2 נ"ז מתוך אשכול זה)			
תיאוריות אישיות ב'	2	2	תיאוריות אישיות א'

	2	2	שילוב בראייה הומניסטית חינוכית
	2	2	דיסציפלינות בניתוח התנהגות
פסיכופתולוגיה א'	2	2	פסיכופתולוגיה ב'
מבוא לפסיכוביולוגיה	2	2	פסיכוביולוגיה למתקדמים
	2	2	ניתוח התנהגות יישומי בסביבה החינוכית
	2	2	הקשר בין שינה והתפתחות בילדים

המוקד ללקויות למידה

קורסי חובה

שם הקורס	שנה	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא ללקויות למידה חלק א'	א	2	2	
מבוא למידה (לקויות למידה חלק ב')		2	2	
מבוא לחינוך מיוחד חלק א'		2	2	
מדעי המוח בחינוך		2	2	
היבטים תאורטיים ויישומיים באבחון תפקודי למידה	ב	4	4	מבוא ללקויות למידה חלק א'
עקרונות בהקניית אסטרטגיות למידה		2	2	מבוא ללקויות למידה חלק א'
מבוא לפסיכוביולוגיה		2	2	
למידה מתוכנת	ג	4	4	
סמינריון				מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
		6	2+2	
סה"כ נ"ז:			26	

סמינריונים

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר	שנה	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר- נירופסיכולוגיה קוגניטיבית של לקויות למידה	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר- הערכה מקדמת למידה				
סמינר- לקויי למידה, הצלחה בחיים ופיתוח קריירה				
סמינר- תפקידו של ההון הפסיכולוגי בקרב לקויי למידה				
סמינר- אינטליגנציה רגשית בחינוך				

קורסי חובת בחירה

שם הקורס	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
אשכול בסיסי- לקויות למידה וקשב (מומלץ לבחור 4 נ"ז מאשכול זה)			
כישורי שפה ודיסלקציה	2	2	מבוא ללקויות למידה חלק א
דיסציפלינות בניתוח התנהגות	2	2	

	2	2	סינור עצמי והעצמה ללקויי קשב ולמידה
	2	2	תהליכים קוגניטיביים ונירופסיכולוגיים בקרב לקויי למידה
	2	2	הערכת מיומנויות הקריאה והכתיבה של תלמידים מתקשים
מבוא ללקויות למידה חלק א	2	2	טכנולוגיות מקדמות למידה לתלמידי קשב ולקויות למידה
	2	2	העולם הרגשי של המבוגר עם לקויי למידה
	2	2	שפה, מוח וקוגניציה
	2	2	קשב ולמידה- מבוא לנוירופסיכולוגיה של למידה
אשכול סיכוי וסיכון (מומלץ לבחור 2 נ"ז מאשכול זה)			
	2	2	מנוער בסיכון לנוער בסיכוי
	2	2	הפרעות התנהגות ותכניות למניעת אלימות בבתי ספר
	2	2	ילדים ונוער בעולם המשפט
	2	2	קשיי התנהגות, הבנה, אבחון והתמודדות
	2	2	הקשר בין שינה והתפתחות בילדים
אשכול תפיסת עולם חינוכית ותפיסת המוגבלות (מומלץ לבחור 4 נ"ז מאשכול זה)			
	2	2	חדשנות ויזמות בחינוך- פדגוגיה מוטת עתיד
	2	2	שילוב הילד בעל הצרכים המיוחדים
	2	2	להבין את הנקרא: היבטים רגשיים וגישות להתערבות

שם הקורס	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים	א	2	2	
מבוא לשילוב אומנויות בחינוך				
תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית				
האמנויות בעבודה חינוכית: מושגים, מודלים וכלים				
תיאוריות אישיות א'	ב	2	2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך
אמנות בחברה				
משמעות הסיפור במעשה החינוכי				
פסיכופתולוגיה א'	ג	2+2	6	מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית א' + ב'
סמינריון				מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סה"כ נ"ז:			22	

סמינריונים

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר והמרה	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר-הערכת פרויקטים בארגונים חינוכיים	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר- אמיל לרוסו				
סמינר- מחקר על התערבויות מבוססות אומנות				
סמינר-לחקור באמצעות המצלמה והתצלום: צילום ככלי מחקר בקונטקסט חינוכי				
סמינר – מחנכים לא רגילים: סרטים מסחריים, סיפור ילדים ועוד דרכים ללמד ולחנך				
סמינר- מגדר חברה וחינוך				
סמינר- ההוראה כא(ו)מנות: היבטים תיאורטיים ומעשיים				

**קורסים "היבטים מעשיים" (סדנאות)
 חובת בחירה 2 קורסים במהלך שנים ב-ג**

שם הקורס	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
גוף ותנועה כשפה ראשונית בחינוך	2	2	מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים
דרמה ותיאטרון ככלי לפיתוח חוסן נפשי	2	2	
מבוא לפסיכודרמה תיאוריה וטכניקות מרכזיות	2	2	
עבודה קבוצתית בעזרת אומנות	2	2	
הסיפור והדרמה בעבודה חינוכית עם אנשים בוגרים	2	2	
לחקור גבולות באמצעות אמנות	2	2	
עבודה באמנות עם מתבגרים	2	2	
מיינדפולנס (מודעות קשובה) ויצירה בחינוך	2	2	

קורסי חובת בחירה

שם הקורס	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
אשכול חינוך ואמנות בהקשרים חברתיים-תרבותיים – תיאוריה ופרקטיקה (מומלץ לבחור לפחות 4 נ"ז מאשכול זה)			
מבוא לשפת המוזיקה	2	2	
מוזיקה, תרבות ורגש	2	2	
צילום בחברה ובתרבות	4	4	
תרבות חזותית ותנועות חברתיות	2	2	
ילדות ונעורים בראי הקולנוע: היבטים חברתיים ופוליטיים	2	2	
צילום תיעודי-חברתי: תיאוריה ופרקטיקה	2	2	
האישי הוא הפוליטי: כתיבה ואקטיביזם	2	2	
אמהות טובות ואמהות רעות: אמהות בחברה, בתרבות, באמנות	2	2	
אשכול אמנות בהקשרים חינוכיים – תיאוריה ופרקטיקה (מומלץ לבחור לפחות 4 נ"ז מאשכול זה)			
תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות	2+2	4	
יסודות חינוך ולדורף - הלכה למעשה	2	2	
מוזיקה וחינוך	2	2	

	2	2	אמנות בחינוך עם אנשים בוגרים
	2	2	איש החינוך כיוצר בדיאלוג עם היצירה
	4	4	פיתוח החשיבה ההומניסטית באמצעות האומנויות
	2	2	חומרי היצירה בעבודה החינוכית
אשכול חינוך ואמנות בהקשרים פסיכולוגים – תיאוריה ופרקטיקה (מומלץ לבחור לפחות 4 נ"ז מאשכול זה)			
	2	2+2	לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי
	2	2	טבע תרפיה בחינוך – מהלכה למעשה
	2	2	ספרות בחינוך- מסע אישי וקבוצתי, עדות והעצמה
	2	2	יש לי קול: מופע, מיצג ותערוכה כמדיום לקידום תהליכים בחינוך
	2	2	הגוף מדבר: התבוננות, בחינה והבנה של פרמטרים תנועתיים
	4	4	בואו נחנך עם רגש
	2	2	המשחק הסוציודרמטי

המוקד לחינוך חברתי ולמנהיגות

קורסי חובה

שם הקורס	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות / הערות
חינוך וחברה בישראל	א	2	2	
מבוא לחינוך חברתי				
זרמים אלטרנטיביים בחינוך הומניסטי				
מפגש עם השטח- הכרת מסגרות החינוך החברתי				
חינוך ומשפט	ב	2	2	
חשיבה ביקורתית מגדר ואקטיביזם חברתי				
חינוך בלתי פורמלי וחינוך קהילתי				
עקרונות פדגוגיים מנחים לעיצוב סביבות לימוד והוראה	ג	2	2	
סמינריון				6
סה"כ נ"ז:			22	

סמינריונים

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר-הסיפור החינוכי אוטואתנוגרפיות	ג	2+2	6	
סמינר-זרמים חברתיים, חינוכיים ואידיאולוגים בקרב החברה הערבית במדינת ישראל				
סמינר מחקר: יזמות וחדשנות חברתית				

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
אשכול היבטים סוציולוגיים-תרבותיים (מומלץ לבחור לפחות 4 נ"ז מאשכול זה)			
שסעים חברתיים בישראל	2	2	
ילדים ונוער בעולם המשפט	2	2	
מנוער בסיכון לנוער בסיכוי	2	2	
אמהות טובות ואמהות רעות : אמהות בחברה, בתרבות, באמנות	2	2	
יחסי עבודה במוסדות ומערכות חינוך	2	2	
קהילה והמעשה החינוכי	2	2	
אחד בשביל כולם? חידת האלטרואיזם	2	2	
פרשיות מפתח בחברה הישראלית והשפעתן על החינוך	2	2	
אשכול היבטים אקטיביסטים (מומלץ לבחור לפחות 4 נ"ז מאשכול זה)			
דיאלוג יהודי ערבי – מחקר פעולה	2+2	4	
האישי הוא הפוליטי : כתיבה ואקטיביזם	2	2	
שפת הגישור	2+2	4	
זכויות אדם	2	2	
תכנון חברתי וניהול פרויקטים	2	2	
יזמות ואלטרנטיבות בחינוך בין תיאוריה לפרקטיקה	2	2	
תרבות חזותית ותנועות חברתיות	2	2	
אקטיביזם חברתי : שותפות אקדמיה קהילה	2	2	
חדשנות ויזמות בחינוך- פדגוגיה מוטת עתיד	2	2	
אשכול היבטים פדגוגיים (מומלץ לבחור לפחות 4 נ"ז מאשכול זה)			
יסודות חינוך ולדורף- הלכה למעשה	2	2	
הפרעות התנהגות ותכניות למניעת אלימות בבית הספר	2	2	
עיצוב דמות מחנכת	2	2	
בימות חינוך- מחשבת החינוך, דיון בסוגיות חינוכיות	2+2	4	
הערכה והנעה בחינוך	2	2	

	4	4	צילום בחברה ובתרבות
	2	2	צילום תיעודי-חברתי : תיאוריה ופרקטיקה
	2	2	דילמות בהוראה וחינוך- מיומנויות המאה ה-21

מסלול סיוע ושיקום באמצעות האמנויות בחינוך

שם הקורס	שנה	שש"ס שיעור	שש"ס תרגיל	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		2	
מיומנויות אקדמיות		2+2		4	
מבוא לפסיכולוגיה בחינוך*		2+2	1	5	
מבוא לפילוסופיה של החינוך		4		4	
היסטוריה של החינוך		2		2	
שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות*	ב	2	1	3	
סטטיסטיקה א'		2	1	3	
פסיכולוגיה התפתחותית א': יסודות בפסיכולוגיה התפתחותית		2		2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך
פסיכולוגיה התפתחותית ב': התפתחות מינקות עד התבגרות		2		2	פסיכולוגיה התפתחותית א'
סוגיות בשפת האמנות ותולדותיה		2		2	
סטטיסטיקה ב'*	ג	2	1	3	סטטיסטיקה א'
לימודי שדה- פדגוגיות של תיאוריה ומעשה		2+2		4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א' וב'
לימודי שדה- התנסות בשטח		2+2		4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א' וב'
קורס רוח כלל-מכללתי	א-ג	2		2	
סה"כ נ"ז:				42	
קורסי חובה מתוך המוקד לשילוב אמנויות בחינוך					
מבוא לשילוב אומנויות בחינוך	א	2		2	
מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים		2		2	
תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית		2		2	

	2		2		האמנויות בעבודה חינוכית : מושגים, מודלים וכלים
	2		2	ב	אמנות בחברה
	2		2		משמעות הסיפור במעשה החינוכי
מבוא לפסיכולוגיה בחינוך	2		2		תיאוריות אישיות א'
	2		2		מבוא ליסודות תרפיה באומנות
מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית א' + ב'	2		2		פסיכופתולוגיה א'
מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית א' + ב', פסיכופתולוגיה א'	2		2	ג	פסיכופתולוגיה ב'
מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית	6		2+2		סמינריון
	26				סה"כ נ"ז:
קורסי חובה מתוך המוקד לחינוך מיוחד					
	4		4	א	הכרת מסגרות החינוך המיוחד
	2		2		מבוא לחינוך מיוחד חלק א'
	2		2		מבוא לחינוך מיוחד חלק ב'
	2		2		מבוא ללקויות למידה חלק א'
	2		2		מוגבלות שכלית התפתחותית
	2		2	ב	הפרעת קשב וריכוז והיפראקטיביות-אוכלוסיות מיוחדות
	2		2		הספקטרום האוטיסטי
	2		2		מבוא לפסיכוביולוגיה
מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית	6		2+2	ג	סמינריון
	24				סה"כ נ"ז:

*לא ניתן לחזור על הקורסים יותר מפעמיים.

אמנות מעשית, במסגרת המכון לאמנות במכללה

שם הקורס	שנה	ש"ס	נ"ז	התחום הנלמד	מרצה
"יסודות הרישום"	א'	8	4	קורס רישום-מתחילים	ד"ר גל שחר
"מהחוף לפניים"	ב'	8	4	קורס ציור	רחל רבינוביץ'
"יסודות הפיסול"	ג'	8	4	יסודות הפיסול בחומר, אבן, עץ ועוד...	חסן חאטר

12 נ"ז = 300 שעות מעשיות

שיעורי דרמה במסגרת היחידה ללימודי חוץ במכללה

שם הקורס	שנה	ש"ס	נ"ז	התחום הנלמד	מרצה
יסודות מעשיים של שפת התיאטרון	א'	4	2	חלל ומקום, יצירת דמות ובניית תפקיד, שחקן-קהל-הצגה, עבודה קולית	רחלי בהרל
מאחורי הקלעים אל שפת הבמה: מבוא לאמנות התיאטרון	א'	4	2	מונולוגים, דיאלוגים, דרכי תקשורת לא מילולית, עבודה עם מסיכה	ד"ר עדנה קלו ליבנה
אימפרוביזציה	ב'	4	2	אלתור, שחרור עכבות, הקשבה לפרטנר	ד"ר מיכל דורון
תיאטרון – הלכה ומעשה	ב'	4	2	התנסות בתיאטרון דרך עבודה על סצינות ממחזות	נגה גולדרינג
תיאטרון חברתי	ג'	4	2	חיזוק אקטיביזם חברתי דרך עשיית תיאטרון	ד"ר עדנה קלו ליבנה
לעלות על במה	ג'	4	2	עבודה מול קהילה, הקשבה, והעלאת סיפורם לבמה	ד"ר מיכל דורון
סה"כ			12		

קורסים "היבטים מעשיים" (סדנאות)

חובת בחירה 2 קורסים במהלך שנים ב-ג

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
גוף ותנועה כשפה ראשונית בחינוך	2	2	
דרמה ותיאטרון ככלי לפיתוח חוסן נפשי	2	2	
מבוא פסיכודרמה תיאוריה וטכניקות מרכזיות	2	2	

מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים	2	2	עבודה קבוצתית בעזרת אומנות
	2	2	הסיפור והדרמה בעבודה חינוכית עם אנשים בוגרים
	2	2	לחקור גבולות באמצעות אמנות
	2	2	עבודה באמנות עם מתבגרים
	2	2	מיינדפולנס (מודעות קשובה) ויצירה בחינוך

סמינריונים מתוך המוקד לשילוב אמנויות

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן

שם הסמינר והמרצה	שנה	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר-הערכת פרויקטים בארגונים חינוכיים	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר- אמיל לרוסו				
סמינר- מחקר על התערבויות מבוססות אומנות				
סמינר-לחקור באמצעות המצלמה והתצלום: צילום ככלי מחקר בקונטקסט חינוכי				
סמינר – מחנכים לא רגילים: סרטים מסחריים, סיפור ילדים ועוד דרכים ללמד ולחנך				
סמינר- מגדר חברה וחינוך				
סמינר- ההוראה כא(ו)מנות: היבטים תיאורטיים ומעשיים				

סמינריונים מתוך המוקד לחינוך מיוחד

יש לבחור קורס אחד מהרשימה שלהלן:

שם הסמינר	שנה	ש"ש	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
סמינר- אלימות מילולית ותכניות למניעתה	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
סמינר- פסיכולוגיה בחינוך				
סמינר- היבטים חינוכיים של יחסים בין אישיים				
סמינר-היבטים של חרדה ואיכות חיים באוכלוסיות החינוך המיוחד				
סמינר –ה"אחר" במסגרת החינוכית				

				סמינר- סוגיות חברתיות בחינוך
				סמינר- הערכה בבית-הספר : תיאוריה ומעשה
				סמינר-סוגיות מחקריות בחינוך והערכה

קורסי חובת בחירה

שם הקורס	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם
עיצוב דמות מחנכת	2	2	
גישות התערבות מוטוריות באספרגר ואוטיזם	2	2	
דיאלוג יהודי ערבי – מחקר ופעולה	2+2	4	
הורות מבפנים ומבחוץ	2	2	
דיסציפלינות בנייתוח התנהגות	2	2	
תיאוריות אישיות ב'	2	2	
שפת הגישור	2	2	
הפרעות התנהגות ותכניות למניעת אלימות בבתי ספר	2	2	
כישורי שפה ודיסקלקציה	2	2	מבוא ללקויות למידה חלק א'
בגרותם של בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית	2	2	
מנוער בסיכון לנוער בסיכוי	2	2	
סינגור עצמי והעצמה ללקויי קשב ולמידה	2	2	
המשפחה של הילד עם הלכות	2	2	
תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות	2+2	4	
פיתוח החשיבה ההומוניסטית באמצעות האומוניות	4	4	
קשיי התנהגות, הבנה, אבחון והתמודדות	2	2	
חרדה והפרעותיה בילדות	2	2	
שילוב בראייה הומניסטית חינוכית	2	2	
פסיכופתולוגיה ב'	2	2	פסיכופתולוגיה א'
לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי	2+2	2	

	2	2	טבע תרפיה בחינוך – מהלכה למעשה
	2	2	מבוא לשפת המוזיקה
	2	2	מוזיקה, תרבות ורגש
	2	2	מוזיקה וחינוך
	4	4	צילום בחברה ובתרבות
	2	2	צילום תיעודי-חברתי : תיאוריה ופרקטיקה
	2	2	יש לי קול : מופע, מיצג ותערוכה כמדיום לקידום תהליכים בחינוך
	2	2	יסודות חינוך ולדורף- הלכה למעשה
	2	2	המשחק הסוציודרמטי
	2	2	אמנות בחינוך עם אנשים בוגרים
	2	2	איש החינוך כיוצר בדיאלוג עם היצירה
	2	2	הגוף מדבר : התבוננות, בחינה והבנה של פרמטרים תנועתיים
	2	2	תרבות חזותית ותנועות חברתיות
	2	2	הפרעות רגשיות והתנהגותיות של הילד עם לקויות הלמידה
	2	2	חומרי היצירה בעבודה החינוכית
	2	2	הדרכת הורים לילדים בעלי צרכים מיוחדים
	2	2	הערכת מיומנויות הקריאה והכתיבה של תלמידים מתקשים

תכניות דו חוגיות:

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית חינוך ושירותי אנוש/ חינוך ומדעי המחשב:

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		סטודנט דו חוגי חינוך וש"א ילמד את הקורס 'מבוא לסוציולוגיה' בחוג לשירותי אנוש.
מיומנויות אקדמיות		4		
מבוא לפסיכולוגיה בחינוך		5		
היסטוריה של החינוך		2		
מבוא לפילוסופיה של החינוך		4		
פסיכולוגיה התפתחותית א'	ב	2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך	
פסיכולוגיה התפתחותית ב'		2	פסיכולוגיה התפתחותית א'	
סטטיסטיקה א'		3		
שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות*		3		
סטטיסטיקה ב'		3		
לימודי שדה- התנסות בשטח	ג	4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א' וב'	
		3		
סה"כ		34		

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית חינוך וכלכלה

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		
מיומנויות אקדמיות		4		
מבוא לפסיכולוגיה בחינוך		5		
היסטוריה של החינוך		2		
מבוא לפילוסופיה של החינוך		4		

	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך	2	ב	פסיכולוגיה התפתחותית א'
	פסיכולוגיה התפתחותית א'	2		פסיכולוגיה התפתחותית ב'
		3		שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות*
	*סטטיסטיקה א+ ב יילמד בחוג לכלכלה. בהתאם לזאת חוסר 6 נ"ז יילקח כקורסי בחירה כלל חוגית בסיוע של מזכירות החוג לחינוך.	6		בחירה כלל חוגית
	ציון עובר בקורסי חובה שנה א' וב'	4	ג	לימודי שדה- התנות בשטח
		34		סה"כ

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית זו חוגית חינוך ופסיכולוגיה

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		
היסטוריה של החינוך		2		
מבוא לפילוסופיה של החינוך		4		
בחירה כלל חוגית		20		
לימודי שדה- התנסות בשטח	ג	4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א' וב'	
סה"כ		32		

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית חינוך ורב תחומי

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	א	2		סטודנט הלומד במקבץ סוציולוגיה ואנתרופולוגיה יילמד מבוא לסוציולוגיה במסגרת החוג הרב תחומי.
מיומנויות אקדמיות		4		
מבוא לפסיכולוגיה בחינוך		5		
היסטוריה של החינוך		2		
מבוא לפילוסופיה של החינוך		4		
פסיכולוגיה התפתחותית א'	ב	2	מבוא לפסיכולוגיה בחינוך	
פסיכולוגיה התפתחותית ב'		2	פסיכולוגיה התפתחותית א'	
סטטיסטיקה א'		3		
שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות*		3		
סטטיסטיקה ב'		3	סטטיסטיקה א'	
לימודי שדה- התנסות בשטח	ג	4	ציון עובר בקורסי חובה שנה א' וב'	
סה"כ		34		

חובות מוקדים - תכניות דו חוגיות:

מוקד חינוך מיוחד

שם הקורס	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
הכרת מסגרות החינוך המיוחד	א	4	4	
מבוא לחינוך מיוחד חלק א'		2	2	
מבוא לחינוך מיוחד חלק ב'		2	2	מבוא לחינוך מיוחד חלק א'
מבוא ללקויות למידה חלק א'		2	2	
מוגבלות שכלית התפתחותית		2	2	
מבוא לפסיכוביולוגיה	ב	2	2	*סטודנט במסלול דו חוגי חינוך ופסיכולוגיה יילמד קורס זה בחוג לפסיכולוגיה
תיאוריות אישיות א'		2	2	*סטודנט במסלול דו חוגי חינוך ופסיכולוגיה יילמד קורס זה בחוג לפסיכולוגיה
הפרעת קשב וריכוז והיפראקטיביות- אוכלוסיות מיוחדות		2	2	
הספקטרום האוטיסטי		2	2	
סמינריון	ג	2+2	6	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית

מוקד לקויות למידה

שם הקורס	שנה	ש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא ללקויות למידה חלק א'	א	2	2	
מבוא למידה		2	2	
מבוא לחינוך מיוחד חלק א'		2	2	
מדעי המוח בחינוך		2	2	
מבוא לפסיכוביולוגיה	ב	2	2	*סטודנט במסלול דו חוגי חינוך ופסיכולוגיה יילמד קורס זה בחוג לפסיכולוגיה
היבטים תאורטיים ויישומיים באבחון תפקודי למידה		4	4	

מבוא ללקויות למידה חלק א'	2	2		עקרונות בהקניית אסטרטגיות למידה
	4	4	ג	למידה מתווכת
מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית	6	2+2		סמינריון

מוקד שילוב אמנויות בחינוך

שם הקורס	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות
מבוא לשילוב אומנויות בחינוך	א	2	2	
מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים		2	2	
תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית		2	2	
האמנויות בעבודה חינוכית: מושגים, מודלים וכלים		2	2	
משמעות הסיפור במעשה החינוכי	ב	2	2	
אמנות בחברה		2	2	
תיאוריות אישיות א'		2	2	*סטודנט במסלול דו חוגי חינוך ופסיכולוגיה יילמד קורס זה בחוג לפסיכולוגיה
פסיכופתולוגיה א'	ג	2	2	*סטודנט במסלול דו חוגי חינוך ופסיכולוגיה יילמד קורס זה בחוג לפסיכולוגיה
סמינריון		6	2+2	מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית
קורסים "היבטים מעשיים" (סדנאות). חובת בחירה 2 סדנאות		4		

מוקד לחינוך חברתי ולמנהיגות

שם הקורס	שנה	שש"ס	נ"ז	דרישות קדם / דרישות מקבילות / הערות
מבוא לחינוך חברתי	א	2	2	
מפגש עם השטח- הכרת מסגרות החינוך החברתי		2	2	
זרמים אלטרנטיביים בחינוך הומניסטי		2	2	

	2	2		חינוך וחברה בישראל
	2	2	ב	חשיבה ביקורתית מגדר ואקטיביזם חברתי
	2	2		חינוך בלתי פורמלי וחינוך קהילתי
	2	2		חינוך ומשפט
מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור באנגלית	6	2+2	ג	סמינריון

תקצירי הקורסים

גב' נגה גולדרינג

אומנות בחינוך עם אנשים בוגרים

6133334 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס זה נתמקד בתפקיד האומנות על צורותיה השונות והמגוונות בחיינו בכלל וכאנשים בוגרים בפרט. נשים דגש על שילובה וכוחה כמחוללת שינוי בתפיסות ועמדות ועד הפנמת יעילותה בעבודה החינוכית. הקורס יכלול תכנים תיאורטיים, למידה חוויתית והצגת רפרטים מעשיים בכיתה- תוך שילוב של אומנות ויצירתיות בהנחיית עמיתים, כמו כן צפייה בסרטים בהתאם לנלמד בקורס.

פרופ' אילת שביט

אחד בשביל כולם? חידת האלטרואיזם

6044412 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

כל אחד מאתנו לפעמים חש "פרייאר" אך לרובנו אין כלים מחקריים לניתוח מצב זה. הקורס יעסוק באבולוציה התרבותית והפיזית של אלטרואיזם, נושא אשר עדיין מעורר וויכוח ועניין רב בקרב חוקרי סביבה וחברה. הסטודנטים בקורס יבררו את הקונפליקט לכאורה בין 'אלטרואיזם' ל'אגואיזם' ובין 'אינדיבידואל' ל'קבוצה', ילמדו מגוון מודלים לחקר התופעה; ויוזמו להשתלב בפרויקט התנדבותי באזור, תוך שהם מתארים את החוויה שהם עוברים ואת הרלוונטיות – אם ישנה – בין המודלים שלמדו בכיתה והאופן שבו הם מסבירים את מה שהם פוגשים בשטח.

גב' נגה גולדרינג

איש החינוך כיוצר בדיאלוג עם היצירה

6011150 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים.

מטרות הקורס: בבואנו לעסוק בתחום החינוכי ראוי והכרחי הוא, כי נהיה אנשים פתוחים, מודעים ובעלי יכולת לראות את הזווית הרחבה. משחר ההיסטוריה מהווה האמנות כלי ביטוי לבני האדם, אולם בשנים האחרונות הולך ומצטמצם מקומה במערכת החינוך, במיוחד בחטיבות העליונות. בקורס זה נשתמש בטקסטים מתחום החינוך הפילוסופיה האמנות והפסיכולוגיה. נקיים דיאלוג בין המחנך כיוצר לבין יצירות אמנות מתחומים שונים, כבסיס לדיון על מקומה של היצירה בתהליך התפתחות האדם כיוצר. כחלק מהלמידה נעין במחקרים עדכניים העוסקים ביצירתיות דמיון ויצירה. "דמיון חשוב יותר מידע; כי הידע מוגבל אך הדמיון חובק עולם." אלברט איינשטיין.

ד"ר תמר הגר

אמהות טובות ואמהות רעות: אמהות בחברה, בתרבות, באמנות

6033833 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

האם רגש אמהי הוא מולד או נרכש? מי היא האמא הטובה ומי היא האמא הרעה? האם האמהות היא תפקיד פרטי או מוסד חברתי, פוליטי? איזה דימויים שלו מפיצים מוסדות וסוכנים תרבותיים – בין השאר הממסד האמנותי - בחברה שלנו? ומה זה עושה לנו כנשים פרטיות? האם אנחנו באמת יכולות

לבחור לא להיות אמא? האם אנחנו באמת יכולות לבחור איזה אמא להיות? אלה רק חלק מהשאלות שייבחן קורס זה המתבונן ומנתח את האמהות מפרספקטיבה היסטורית, פסיכולוגית, תרבותית וסוציולוגית ובאוריינטציה ביקורתית.

ד"ר סאבין בן שושן ליאת

אמנות בחברה

6133328 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה עוסק בסוגי היחסים בין מדיומים אמנותיים שונים (ספרות, קולנוע, ציור, שירה, טלוויזיה ועוד) לבין תופעות חברתיות ופוליטיות. במהלך הקורס נבחן את טיבם של קשרים אלה, ונבדוק מה ניתן ללמוד מהם על מעמד האמנות בחברה ועל תפקידה החברתי-חינוכי. במרכז יעמדו מספר תיאוריות תרבותיות החושפות ומאירות את היחסים שבין האמנות לבין אידיאולוגיות חברתיות, תרבותיות ופוליטיות. הקורס יכלול ניתוח של יצירות ספרות, אמנות חזותית, תיאטרון, טלביזיה וקולנוע על פי התיאוריות שנלמדו.

גב' יעל סילבר

אקטיביזם חברתי: שותפות אקדמיה קהילה

6023404 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יצור מפגש ולמידה הדדית בין סטודנטים ובעלי עניין בעשייה קהילתית, יחשוף את הסטודנטים לחשיבות ולפרקטיקה של מעורבות בין האקדמיה והקהילה, תוך כדי התנסות בחוויה אישית, מפגש חברתי והקניית מיומנות בנייתו וברפלקציה העשייה האקדמית-קהילתית, כל זאת יתבצע תוך כדי התנדבות פעילה ב"אקדמיה בכיכר". במהלך הקורס נקרא מכתביהם של צ'רלס טיילור, מירנדה פריקר ופאולו פררה, בתחום האתיקה של הכרה בזהות, נכיר טקסטים וסקרים הרלוונטיים למצב העכשווי בישראל, ונקבל כלים מעשיים בתחום היזמות חברתית, שיתוף ציבור, חשיבה ביקורתית ועמידה מול קהל. הסטודנטים ישתמשו באותם כלים בפרויקטים החברתיים שאותם הם מלווים במהלך השנה.

ד"ר גליה אנקורי

בגרותם של בעלי מוגבלות שכלית התפתחותית

6033839 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: פסיכולוגיה התפתחותית א'+ב'

הקורס הוא קורס המשלב עשייה בקהילה. כולל התנדבות בקהילה ומוזכה במילגה צנועה. בקורס יילמדו נושאים שונים הקשורים לאתגרי הבגרות של אנשים ונשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. הקורס ילווה במפגשים עם בעלי מוגבלות שכלית וצוותיהם באופן כיתתי. במקביל יערכו הסטודנטים פרויקט בקהילה: מסגרת קשרי אקדמיה-קהילה יתנדבו הסטודנטים בעמותות "רבדים" בקריית שמונה בתחום השילוב בקהילה. הקורס מלווה במחקר וגם בו יוכלו הסטודנטים לקחת חלק על פי רצונם.

ד"ר עדנה קלו ליבנה

בואו נחנך עם רגש

6023396 - 4 שש"ס, 4 נ"ז

מלאכת החינוך הנה שליחות הכרחית במציאות של היום. נפשם של אנשי החינוך היא נקודת הזינוק ליצירת עולם טוב וצודק יותר. החיבור אל עצמנו ולילד הפנימי השוכן בנו, יחזקו את מסע ליעוד שלנו. נחקור כלים אלטרנטיביים לתקשורת בין אישית כדי להחזיר את הקסם למהות האדם והיכולות שלו. בקורס נגלה ביחד את הסוד ליצירת החוויה הפדגוגית ייחודית ולהענקת שמחת חיים.

בימת חינוך – מחשבת החינוך – דיון בסוגיות חינוכיות ד"ר אדם ויילר גור-אריה 6133321-2+2 שש"ס, 4 נ"ז

הקורס יעסוק בהגות חינוכית בתחומים שונים ומגוונים תוך שימת דגש על ההשלכות הפרקטיות הנובעות מהגות זו, זאת אומרת על האופן שבו ההגות נוגעת למציאות המעשית היומיומית של עבודת המחנך העומד מול כיתה, קבוצה, חניך. בין הנושאים שידונו במהלך הקורס: משבר הסמכות המורית וההורית, אידיאולוגיות חינוכיות וחינוך אידיאולוגי-פוליטי, ניסיונות לחינוך אחר ועוד.

במבוך החשיבה הפרדוקסלית במבוך החשיבה הפרדוקסלית 6023386-2 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס נעמוד על מושג ה"פרדוקס", על ידי הכרות עם סוגי פרדוקסים שונים, מתקופות שונות בפילוסופיה. נדון לעומק בארבעה פרדוקסים נבחרים בתחומים הבאים: מטאפיזיקה ומהותנות (ספינת תזאוס), מכניקת הקוונטים (החתול של שרדינגר), ופרדוקסים העוסקים בשפה ובמשמעות. פרדוקסים אלה מתכתבים עם נושאים המצויים בחזית המדע המודרני בתחומי הביולוגיה, הפיזיקה, והפסיכולוגיה. על כן נבדוק במהלך הקורס האם ובאילו אופנים קשורים ארבעת הפרדוקסים הללו, זה לזה, לתגליות אמפיריות, ולתיאוריות עכשוויות. הדיון בפרדוקסים מאתגר את שרירי התבונה הטבעית מחד, וזו שאינה טבעית לנו מאידך, ומספק מוטיבציה לפרוץ את גבולות המחשבה היומיומית, ולפתח את יכולות החשיבה המופשטת, המדויקת והרפלקטיבית.

גוף ותנועה כשפה ראשונית בחינוך מר רונן מאירוביץ 6011144-2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים
תנועה היא שפה ראשונית המשמשת לתקשורת תינוק-אימא, לפני רכישת השפה הדבורה. עם התקדמות השליטה בשפה דבורה והרחבת אוצר המילים, הביטויים התנועתיים נחקים למקום פחות מרכזי. בסדנה זו נחזור לשימוש בשפה הראשונית ונשים דגש, תוך התנסות, על המבנה הבסיסי התנועתי. נבחן גורמים המשפיעים על שפת התנועה, מרחב אישי ובינאישי, משחק, ריקוד וגיטות תנועתיות, ונלמד כיצד מתבצע ניתוח תנועה.

גישות התערבות מוטוריות באספרגר ואוטיזם ד"ר עפרה ולטר 6133323-2 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס יוצגו גישות התערבות בעבודה עם אוטיסטים לקידום יכולות חברתיות רגשיות ומוטוריות. הסטודנטים יחשפו ויכירו כלים לאבחון יכולות קואורדינציה / דיספרקציה (קואורדינציה) ויכירו כלים ופרקטיקות להתערבות סנסו מוטורים.

הסטודנטים ירכשו ידע בסיסי להבנת מהי התפתחות תקינה ללא תקינה והכרת גישת ההתערבות SDM SHERBORENE DEVELOPMENTAL MOVEMENT ככלי אבחוני וטיפול בעבודה עם אוטיסטים לקידום יכולות רגשיות, חברתיות, תקשורת וקידום יכולות מוטוריות. כמו כן ילמדו כלים וידע לזיהוי מיומנויות מוטוריות ולניתוח איכותי של מיומנויות מוטוריות ודרכי אבחון וטיפול הדיספרקציה.

דיאלוג יהודי ערבי: מחקר פעולה

ד"ר תמר הגר

2+2-6032825 שש"ס, 4 נ"ז

גב' תופאחה סאבא

במרכזו של קורס זה שיח בין סטודנטים יהודים וערבים על מציאות המפגש בין יהודים וערבים במכללה בפרט ובמציאות הישראלית בכלל. הלמידה תכלול איסוף ולמידה של נרטיבים קולקטיביים ואישיים, קריאת מאמרים, צפייה בסרטים והרצאות תוך יצירת דיאלוג בקורתי על הידע שנאסף. במהלך הלימוד של החומרים התיאורטיים וההיסטוריים יבחנו הסטודנטים והמרצות יחד את יחסי הכוח הקיימים בין יהודים וערבים בארץ, במכללה ובקבוצה. הכוונה להפוך את הדיאלוג לבסיס לחשיבה חברתית ואינטלקטואלית משותפת שתאפשר צמיחת שותפויות חדשות בין יהודים לערבים, למרות ההבדלים הלאומיים, פוליטיים, חברתיים, תרבותיים. בחלק השני של הקורס תבנה הקבוצה עם המנחים מחקר פעולה שמטרתו לשפר את ההיבטות בין סטודנטים יהודים לערבים בקמפוס ולקדם שוויון הזדמנויות לתלמידים הערבים. הקורס יכלול שני סיורים ולפחות שני ימי עיון. ההשתתפות בכל השיעורים היא חובה.

דילמות בחינוך והוראה - מיומנויות המאה ה-21

ד"ר ורד האס

2-6023392 שש"ס, 2 נ"ז

מאז ומעולם שימש החינוך ככלי של החברה לטפח דור עתיד המתאים לתפיסת המציאות של אותה חברה. בעשורים האחרונים, דרך מבחנים בינלאומיים, הארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי ה-OECD, בעזרת חברות ענק בינלאומיות החל להשפיע בצורה מכוונת על תחומי הלימוד במדינות רבות מסביב לעולם. מטרתה של השפעה זו להכין את דור העתיד לעולם התעסוקה של המאה ה-21. השם שניתן לתחומי ההשפעה שנבחרו הוא "מיומנויות המאה ה-21".

גישה זו קוראת להעניק לתלמידים הרגלי עבודה, למידה ושיתוף פעולה ששימוש בהם אינו שכיח במתודות ההוראה הנפוצות בשנים האחרונות. קבוצות מחקר ופיתוח שונות ברחבי העולם הכניסו תחת קטגוריה זו מבחר מיומנויות קוגניטיביות, רגשיות והתנהגותיות, כגון פיתוח חשיבה יצירתית, פיתרון בעיות שיתופי, אוריינות טכנולוגית ועוד, זאת בנוסף לאוריינות הבסיסיות של קריאה, כתיבה וספירה. לאופני ההוראה וההערכה תפקיד קריטי ביכולת לקדם את הלמידה של מיומנויות אלו. במהלך הקורס בעזרת חקר עצמאי מודרך ושיתוף פעולה מקוון שיתבטאו במצגות שיתופיות בכיתה, התלמידים ילמדו ויתנסו במיומנויות המאה ה-21.

ד"ר גיל מאור

דיסציפלינות בניתוח התנהגות

6021806 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים כלים לבניית תוכניות התנהגות ליחיד או לקבוצה, כלים לבצע הערכה של יעילותה. יוצגו לסטודנטים שתי גישות: האחת ניתוח התנהגות ישומי (ABA) והשנייה בגישה הקוגניטיבית-התנהגותית. כמו גם נדון בהתערבות באמצעות אימון. נבחן גם התאמת תוכניות התערבות המותאמות לגיל ולהפרעות שונות.

גב' מיכל דורון

דרמה ותיאטרון ככלי לפיתוח חוסן נפשי

6011145 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים

קורס סדנאי המאפשר לסטודנטים לחוות הלכה למעשה את כוחה של אומנות הדרמה והתיאטרון במטרה לחזק את החוסן והדימוי העצמי של הפרט והקבוצה. ההתנסות תעוגן בחומרים תיאורטיים. בוגרי הקורס ילמדו להשתמש בדרמה בחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי בכל גיל, ולהתאימה ליעדים חינוכיים מוגדרים. הנוכחות והשתתפות בכל השיעורים הן חובה.

ד"ר תמר הגר

האישי הוא הפוליטי: כתיבה ואקטיביזם

6044418 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הפמיניזם הכיר בכך שיש ערך רב ללמידה מהתנסויות של נשים פרטיות. למידה מההתנסות הפרטית מרחיבה את הידע על חייהם של נשים וגברים, מאפשרת לנתח ולהבין מנגנונים המונעים צדק חברתי-מגדרי, לשנות את הנרטיב האישי שלנו ואף את הנרטיב של החברה כולה. קורס זה נועד ללמוד את כוחו של הז'אנר האוטוביוגרפי באמצעות היכרות עם השימוש שעשו בו כותבות פמיניסטיות. הכוונה להקנות כלים לכתיבה אוטוביוגרפית חברתית-פוליטית, שמאפשרת התבוננות ביקורתית על התנסות היחיד/ה במציאות החברתית. במהלך הקורס ילמדו הסטודנטים/ות אוטוביוגרפיות של כותבות/ים שונות/ים ותוך דיאלוג איתן יתנסו בכתיבה אוטוביוגרפית-חברתית. יחד נבחן את התרומה האפשרית של כתיבה זו לאקטיביזם.

ד"ר רונן ברגר

האמנויות בעבודה חינוכית: מושגים, מודלים וכלים

6023356 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יציג מושגי יסוד, מודלים וכליים מתחום שילוב האמנויות ומציג דרכים בהם ניתן להיעזר בשילוב האמנויות לקידום תהליכים חברתיים, חינוכיים ולימודיים. הקורס יתייחס למשמעותם ותרומתם הייחודית של המדיומים האמנותיים השונים - תנועה, מקצב מוסיקה, דרמה אמנות חזותית וסיפור וידגים את האופן שבהם ניתן להיעזר בהם לקידום תהליכי למידה חברתית, רגשית וקוגניטיבית. הוא יכלול הרצאות, דוגמאות מהשטח, התנסויות והמגשה ויתייחס ליישום הנלמד עם אוכלוסיות שונות במערכים חינוכיים מגוונים.

הגוף מדבר: התבוננות, בחינה והבנה של פרמטרים תנועתיים **מר רונן מאירוביץ**
6023370- 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בשפת הגוף באמצעות מושגים של מרחב, זמן ומקום. במסגרת הקורס יילמדו סוגיות ונושאים מתחום ניתוח התנועה וניתוח הגוף המתנועע ומיומנויות של בניה, הערכה ובחינה של תצפית. תכני הקורס יכללו: אפיונים שונים של דפוסי תנועה, פרמטרים תנועתיים והקשר בין גוף, רגש והתנהגות, ובחינת הממשקים בין גוף ורגש דרך איכויות של תנועה, מבע גוף, כמו גם מנחים גופניים, תנועה אוטומטית ותגובות. הקורס ילווה בתיאוריה רלבנטית, כגון לאבאן, הפרדיגמה התנועתית-רגשית ותנועה ממעמקים, ומודלים שונים אחרים – תוך בחינה של יחסי גומלין בין השפה המילולית לבין השפה התנועתית.

הזרכת הורים לילדים בעלי צרכים מיוחדים **ד"ר דורית דרור הדר**
6044425- 2 שש"ס, 2 נ"ז

הורות היא אחד התחומים המורכבים והקשים איתם מתמודד האדם הבוגר. פרויד לפני למעלה מ-100 שנה ציין את גידול הילדים בין שלושת משלחי היד הבלתי אפשריים. בשנים האחרונות, לאור התפתחות הטכנולוגיה, ההורות הפכה להיות מאתגרת יותר. הפערים בין הדורות בהבנת המציאות הם עצומים והורים עומדים בפני מצבי קונפליקט מורכבים. הורים לילדים/ות בעלי צרכים מיוחדים נדרשים למשימות נוספות הקשורות ליתר תיווך, הגנה והכלה ובעיקר קבלה והבנה שילדם הוא שונה וזקוק ליותר. ההורים נדרשים לרכישה של מיומנויות חינוכיות נוספות וחדשות כדי לתפקד למען עצמם, הילד/ה בעל/ת הצרכים המיוחדים והמשפחה כולה. מכאן הזרכת ההורים לילדים בעלי צרכים מיוחדים הפכה להיות קריטית ומהווה חלק בלתי נפרד מתהליך הטיפול בילדים. גישות שונות מדגישות כי ללא התייחסות מערכתית ושיתוף פעולה עם הדמויות הראשוניות של הילד, קשה להשפיע וליצור שינוי חינוכי במציאות. בקורס נתאר ונכיר את המאפיינים הייחודיים של הורים לילדים עם צרכים מיוחדים, נחקור את מיקומו ותפקידו הייחודי של המדריך החינוכי במרחב שבין ההורים לילדם. נכיר ונעמיק בסוגיות הליבה של תהליכים מרכזיים המתרחשים בקשר שבין ההורים לבין ילדם בפרטיות ובהקשר לסביבה החיצונית. נכיר מגוון מודלים מתחום החינוך להערכה והתערבות עם הורי הילד ונלמד כלים יישומיים כדי להדגים את העבודה עם המודלים והעקרונות הנובעים מהם.

הורות מבפנים ומבחוץ **ד"ר אסנת ארבל**
6031608 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

"הורות" הינו מושג מורכב ורב משמעות. חוויית ההורות כוללת את ילדותנו, את ההורות לילדינו, את ההורות לילדים הפנימיים שבתוכנו, ואת הליווי ללקוחותינו – התלמידים וההורים להם אנו מסייעים במערכת החינוך. בקורס זה נתבונן על מושג ההורות באופן נרחב, נחוה מושג זה מעט באופן תהליכי, ונעסוק בהורות מיטיבה לתלמידינו ולהוריהם.

6029164 - 4 שש"ס, 4 נ"ז

דרישות קדם: מבוא ללקויות למידה א'

הקורס אינו מיועד למי שלמד את הקורס אבחון תפקודי למידה

הקורס יעסוק בנושאים מרכזיים, תיאורטיים ויישומיים, במסגרת אבחון והערכת תפקודי למידה. יידונו היבטים של המודל האבחוני המקובל בארץ, משלבי הפניה לאבחון, ועד ניתוח הנתונים. במהלך הקורס יוצגו כלי אבחון והערכה לתפקודי למידה תוך הבנת הרציונל התיאורטי שלהם. הכלים שיוצגו הינם עדכניים וייחודיים לשפה העברית. הבנת הנתונים תעשה בהתאם להתפתחות בגילאים השונים. לאורך המפגשים יובאו מקרים לדוגמא, להתנסויות בנייתוח והבנת הנתונים.

ד"ר אדם ויילר גור-אריה

היסטוריה של החינוך

ד"ר יעל קדר

6011122 2 נ"ז, 2 שש"ס

הקורס בוחן את התפתחותם של תהליכים חינוכיים עיקריים בחברה המערבית, בעיקר מאז המהפכה הצרפתית, תוך הבנת התשתית, ההיבטים החברתיים, הצרכים הפוליטיים והרעיונות שעמדו מאחוריהן. הקורס מברר את השיטות שהוצעו לשם כך ואופני יישומן. כן עוסק הקורס בהכרת מסגרות חינוך פורמליות וגם בלתי פורמליות כגון תנועות נוער או ספרות ילדים.

ד"ר בת אל חזן לירן, ד"ר אורלי דהאן

הכרת מסגרות החינוך המיוחד

גב' פנינה איזנברג

6033925 - 4 שש"ס, 4 נ"ז

הקורס יכלול מגוון של הרצאות וסדורים, אשר מטרתם לחשוף את הסטודנטים לקשת הרחבה של המסגרות החינוכיות, הטיפוליות והשיקומיות שהינן חלק מהותי ממערך הטיפול באוכלוסיות החינוך המיוחד. הרצאות מפי אנשי מפתח במסגרות השונות תאפשרנה לסטודנטים להיחשף באופן כמעט ישיר למאפיינים הייחודיים של כל אוכלוסיית יעד, נקודות חוזק וחולשה, התמודדויות וקונפליקטים מרכזיים וכן אופני התערבות אפשריים.

גב' ויויאנה מלמן

המשחק הסוציודרמטי

6011124 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

המשחק הסוציודרמטי, משחק "כאילו", "נגיד ש..." – הינו צורה של פעילות טבעית דרכה מביע הילד את עצמו ומתווך בין תכנים מעולמו הפנימי לעולם הסובב אותו. בקורס יחשפו הסטודנטים לשלבי התפתחות המשחק הדרמטי מלידה עד גיל בית הספר. הקורס יקנה ידע תיאורטי על חשיבות המשחק הסוציו דרמטי כתורם משמעותי להתפתחות הרגשית, החברתית, הקוגניטיבית והסנסומוטורית של הילד הצעיר. נתמקד בתפקיד המחנך כמסייע חינוכי וטיפולי להתפתחות המשחק הדמיוני והיצירה.

ד"ר יוסי יפה

המשפחה של הילד עם הלקות

6023378 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יציג את הסוגיות המרכזיות הנגזרות מגידול ילד עם צרכים מיוחדים במשפחה. בפתח הקורס יסקרו מודלים כלליים של משפחות וסגנונות של הורות, ויידונו המשמעויות שלהם בהקשרים תפקודיים והתפתחותיים שונים של גורמים בתא המשפחה. הקורס גופא יתמקד בסקירת התהליכים וההיבטים המאפיינים משפחות לילדים עם שונות התפתחותית: החל מרגע היוודע דבר הלקות של הילד, דרך השלבים המאפיינים את תגובות ההורים בהקשר הזה וכלה באתגרים המשפחתיים המלווים גידול ילד עם צרכים מיוחדים. דגש יושם בקורס על הבנת הגורמים הדיפרנציאליים המשפיעים על מצבה של המשפחה, כחלק מבחינת ההבדלים בין משפחות שונות בהתמודדות עם משברים. לבסוף, הקורס יבחן שורה של סוגיות מתחום חקר המשפחה, ובהן ההשלכות המעגליות של גידול ילד עם לקות על האחאים וההורים מבחינה תפקודית ורגשית.

הסיפור והדרמה בעבודה חינוכית עם אנשים בוגרים
גב' נגה גולדרינג
6011146 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים
קורס סדנאי המאפשר לסטודנטים לחקור את הכוחות היצירתיים והתוך-אישיים שלהם ולהבין את עולמו הפנימי של האחר. שיטת העבודה תפעל דרך התנסות ביצירת סיפור אישי, ובאמצעות עבודה עם טקסטים דרמטיים שונים. נתבונן ונמשיג מה הוא כוחו של הסיפור, כיצד אנו בוחרים לבטא אותו והיכן הוא משקף את הדרמה הפנימית והחיצונית. בנוסף, נלמד כיצד ליישם תהליכים אלה בעבודה חינוכית עם מבוגרים במסגרות שונות. במהלך הקורס נשתמש בטקסטים שונים מעולם הסיפורת והדרמה, כמו גם בחומרים הסיפוריים הגלומים בכל אחד ואחת מאתנו.

הספקטרום האוטיסטי
ד"ר נירית קרני וייזר
6023389 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

במהלך הקורס נתוודע לספקטרום האוטיסטי - ASD. ננסה להבין את החוויה החינוכית לימודית בבתי הספר של החינוך המיוחד המעניקים שירות לאוכלוסייה זו. נלמד על הרציונל והבסיס האידיאולוגי לשילובם של תלמידים עם אוטיזם במסגרות החינוך הרגילות: כיתה מיוחדת בבית ספר רגיל ושילוב בכיתה הרגילה. השילוב בראיה מערכתית: מודלים לשילוב והתאמתם למגוון הקשיים של ילדים עם אוטיזם המשולבים, עבודת הצוות רב-מקצועי בהקשר לתלמידים עם אוטיזם. התמודדות הילד והמשפחה עם הקשיים הנובעים מאוטיזם. נסקור את שיטות הטיפול השונות הקיימות עבור אוכלוסייה זו: טיפול התנהגותי, שיטת ה-ABA, טיפול מערכתי הכולל גם את הבית, הסביבה של הילד, בית הספר, היכולות של הילד והתמיכות שהוא מקבל. בנוסף נלמד על הסיוע ותמיכה בכיתה הרגילה לילדים עם אוטיזם וילדים המשלבים, שיתוף פעולה עם מורה לחינוך מיוחד ועם צוות רב-מקצועי, עבודה מול ההורים.

העולם הרגשי של המבוגר עם לקויי למידה
ד"ר יונתן קסלר
6022342 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס נלמד בשפה האנגלית.

הקורס יעסוק בעולם הרגשי ובהתמודדות עם הקשיים. הסגנון האישי של האדם עם ליקויי למידה קובע במידה רבה באיזו אסטרטגיות הוא בוחר. תעשה הבחנה בין שתי קבוצות עיקריות: זו העומדת בלחצים ונוטה להצליח בחיים, לעומת זאת שבסיכון, שחבריה מועדים לאי-הצלחה. נכיר אסטרטגיות להתמודדות עם הקשיים במטרה להגיע למיצוי הפוטנציאל האישי. נכיר השלכות חברתיות של התופעה ודרכים אפשריים להתמודדות חיובית.

ד"ר מרסל עמאשה

הערכה והנעה בחינוך

6044428 - 2 ש"ש, 2 נ"ז

במסגרת הקורס נדון בגישות חלופיות להערכת הישגים, וביחסי הגומלין בינם לבין סגנונות הוראה ולמידה. כמו כן נסקור תאוריות עדכניות בתחום המוטיבציה ונאפיין את מרכיבי התרבות הכיתתית והארגונית התורמים לתהליך מיטבי של הוראה, למידה, והערכה, ובהשלכותיהם על המוטיבציה בקרב מורים ותלמידים.

ד"ר הילה שכטר-סולומון

הערכת מיומנויות הקריאה והכתיבה של תלמידים

מתקשים

6044415 - 2 ש"ש, 2 נ"ז

הקורס יעניק ידע בסיסי ואינטגרטיבי בתחום הערכה של מיומנויות הקריאה והכתיבה. בקורס נדון במודלים לאבחון לקויות למידה, כמו גם במודלים המתארים את ההתפתחות התקינה והלקויה בתחומי הקריאה והכתיבה. במהלך הקורס, נכיר כלים להערכת מיומנויות הקריאה, הכתיבה, נתנסה בהעברתם, בניתוח הממצאים, ובכתיבת דוח הערכה מסכם. כל זאת, במטרה למפות את קשיו של הלומד בתחומים אלו.

ד"ר עדנה קלו ליבנה

הפן ההומני של המחנך המודרני

כלים פדגוגיים להעצמה ולהגשמת חזון

6044420 - 2 ש"ש, 2 נ"ז

אנשי חינוך הנם מקור השראה ליצירת עתיד לחברה נאורה. העצמה אישית, יעוד ברור וחזון הם ערכים המובילים את האדם למיצוי הפוטנציאל שלו, להגשמה ולדיאלוג עם עצמו ועם הסביבה. הקורס הוא מסע לגילוי אבני דרך ונקודות אור שטמונות בנפשו של כל משתתף והיו כמגדלור לקראת מלאכת החינוך.

ד"ר נירית קרני וייזר

הפרעות התנהגות ותכנון למניעת אלימות בבתי ספר

6031711 - 2 ש"ש, 2 נ"ז

במהלך הקורס נתוודע אל הבנת העולם הרגשי של המתבגר עם הצרכים המיוחדים, הבנה מעמיקה לגבי החוויות שחווה מתבגר עם צרכים מיוחדים בחיי היום יום בסביבת בית הספר. הבנת הבסיס הקוגניטיבי לקשיים בהתפתחות הרגשית בעקבות ליקויים קוגניטיביים. ננסה להבין כיצד הפרעות נפשיות משפיעות וקשורות להפרעות התנהגות וללמוד על דרכי התמודדות עם הפרעות התנהגות. נלמד על התמודדות רגשית של המתבגר עם הצרכים המיוחדים. נדון באלימות כלפי מתבגרים עם צרכים מיוחדים בבית הספר והדרך שבה זה משפיע על עולמם הרגשי. נלמד על הפרעות רגשיות הקרב לידים ומתבגרים עם צרכים מיוחדים, דרכי התקשרות והתמודדות רגשית של תלמידים עם צרכים מיוחדים המשולבים בחינוך הרגיל.

הפרעות רגשיות והתנהגותיות של הילד עם לקות הלמידה ד"ר הילה שכטר-סולומון

6023397 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בהיבטים פסיכולוגיים וחברתיים של ילדים עם לקויות למידה ויבחן את הקשרים בין לקויות הלמידה לבין תפקוד מסתגל רגשי-חברתי והתנהגותי. בקורס נדון בהבדלים אינדיבידואליים בדפוסי "ההתקשרות" עם ההורים בכלל ובקרב תלמידים עם לקויות למידה בפרט, בבעיות מופנמות (חרדה, בישנות) ומוחצנות (תוקפנות), בקשיים חברתיים (דחייה) ובדידות, וכן בהטיות בקוגניציה החברתית אשר תורמות לתוקפנות או דיכאוניות. בנוסף, יסקרו דרכי התערבות טיפוליות חינוכיות להתמודדות עם הקשיים החברתיים-רגשיים השונים של ילדים עם ליקוי-למידה או קשיי למידה.

הפרעות קשב וריכוז והיפראקטיביות – אוכלוסיות מיוחדות ד"ר גיל מאור

6023388 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

כ 10% מהתלמידים לוקים בהפרעת קשב. חלק ניכר מהם מקבל תמיכה מהאגף לחינוך מיוחד, באמצעות שילוב או השמה. במסגרת הקורס נציג דיון עיוני מעמיק שישקור את ההיבטים השונים של התסמונת מוהיב התפתחותי, נוירולוגי, חינוכי ופסיכולוגי. נתמקד בהיבטים ההתפתחותיים ובתחלואה נלוות של הסובלים מהפרעת קשב ומאפייניהם של הילדים הלומדים מערכת החינוך המיוחד.

הקשר בין שינה והתפתחות בילדים ד"ר עמית גרין

6044427 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בשאלות בנושאים הבאים:

1. למה אנחנו ישנים? מהי שינה? כיצד מתפתחת השינה בילדים? מהן הפרעות השינה בילדים? כיצד מסווגים ומאבחנים אותן וכיצד מטפלים בהפרעות שינה בילדים?
2. מהו שערן ביולוגי וכיצד הוא משפיע עלינו? היכן הוא נמצא? מהן הפרעות בשערן הביולוגי וכיצד מאבחנים ומטפלים בהפרעות במחזוריות של שינה וערות. כיצד אור יכול לכוון ולכיל את השערן הביולוגי ומצד שני לשבש אותו? מה זה "זיהום אור" ואיך הוא משפיע עלינו?
3. מה הקשר בין הפרעות שינה והפרעות בתזמון שינה ושערן ביולוגי והפרעות פסיכולוגיות?
4. הפרעות קשב וריכוז בילדים והקשר שלהן להפרעות שינה?

5. אוטיזם ושינה בילדים, מה הקשר בין הפרעה אוטיסטית והפרעות שינה בילדים?
6. כלים לאבחון ומדידה של שינה בילדים: בדיקות שינה, אקטיגרפיה ושאלונים.
7. הקניית הרגלי שינה לילדים: טכניקות התנהגותיות לטיפול בקשיי שינה בילדים.

השתתפות חברתית פעילה של אנשים עם לקויות ד"ר גליה אנקורי

6023418 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס זה נעסוק בהשתלבותם של אנשים עם לקויות בכלל, ולקויות התפתחותיות בפרט, בחברה. המודל האקולוגי יוצג כמודל מארגן דרכו נוכל לבחון את הסוגיות השונות. הקורס ידון בנגישות בחברה, ובהשתתפותם של אנשים עם מוגבלויות בתחומי אמנות, חברה ופוליטיקה בעבר בהווה ובעתיד. נבחן מודלים ופרויקטים שונים המעודדים השתתפות בחיי הקהילה, אלימות כלפי אנשים עם מוגבלויות, ושינוי עמדות של החברה.

זכויות אדם עו"ד תמר גוטגולד כהן

6044409 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס נעסוק בסוגים שונים של זכויות אדם (זכויות בעלות אופי אזרחי פוליטי וזכויות כלכליות חברתיות תרבותיות) תוך בחינת חוקי יסוד, חקיקה ופסיקה והתייחסות לאקטואליה משפטית רלוונטית. נדון בין היתר בזכויות לכבוד, לשוויון, לחינוך ולפרטיות ונתייחס למגזרים מוחלשים ספציפיים בארץ ובעולם ולהסדרים המשפטיים ביחס אליהם. במהלך הקורס נבדוק את יכולתו של המשפט לבצע שינוי חברתי בסוגיות מורכבות אלו תוך בחינת מאבקים משפטיים וציבוריים לשינוי ותוצאותיהם בטווח הקצר והארוך.

זרמים אלטרנטיביים בחינוך הומניסטי ד"ר גלעד גולדשמיט

6011149 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס נדון ונעמיק בזרמים שונים של חינוך אלטרנטיבי במסגרת החינוך ההומניסטי. בין השאר נעסוק בתורתו של רוסו, דיואי, פריירה, איליץ', חינוך פתוח, דמוקרטי, מונטסורי, חינוך ביתי וחינוך וולדורף. הדיון יתמקד הן בפן הרעיוני והן בפן המעשי והיישומי של כל זרם חינוכי. כמו כן, במידת האפשר, יוזמנו נציגים מהתחום לספר ולהציג את עבודתם.

חדשנות ויזמות בחינוך - פדגוגיה מוטת עתיד ד"ר ענת רביב

6044413 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

מערכת החינוך בארץ ובעולם נמצאת בנקודת מפנה, המפנה ממודרניות לפוסטמודרניות מציב מחדש שאלות בנוגע למהותו של החינוך, למטרותיו, לשיטות ההוראה, לתכנית הלימודים, לשיטות ההערכה, למבנה הארגוני, כמו גם להיבטים האתיים והפוליטיים של מערכת החינוך. נדרשת פרדיגמה חינוכית חדשה שתאפשר למערכת החינוך להתמודד עם דרכי החשיבה ודפוסי ההתנהגות החדשים. לקורס שלושה חלקים: החלק הראשון (תיאוריה) דן במהותו של העידן המודרני והשלכותיו על מערכת

החינוך. החלק השני (מתיאוריה לפרקטיקה) דן בביטוי של ההשקפות החינוכיות השונות בפרקטיקה החינוכית, כפי שהיא באה לידי ביטוי הלכה למעשה. החלק השלישי (פרקטיקה) דן באתגרים שמערכת החינוך צריכה להתמודד איתם ובשינויים שביכולתה לעשות כדי לתת מענה לדרישות של המצב החדש, פיתוח יוזמה לחדשנות בחינוך.

ד"ר שרון שניר

חומרי היצירה בעבודה החינוכית

6013321 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

מטרת הקורס הינה היכרות עם חומרי יצירה שונים, ובחינה של איכויותיהם כגורמים מתווכים בהשגת מטרות חינוכיות. לצורך כך, המשתתפים יתנסו בעבודה עם חומרי יצירה שונים ויתעדו את המפגש האישי עם החומר. במקביל, יערכו הסטודנטים מחקר קטן, ויכתבו את העבודה הסופית על ראיון עם יוצר או על תצפית ביצירה בעזרת עקרונות התיאוריה המעוגנת בשדה. הלימוד בקורס יעשה דרך קריאה, התנסות, תיעוד עצמי ותצפית.

ד"ר דגני דיניסמן אורית

חינוך בלתי פורמלי וחינוך קהילתי

6111133 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

החינוך הבלתי פורמלי והחינוך הקהילתי שלובים זה בזה. הם מתנהלים במרחב תלת מימדי הכולל מימד אינדיבידואלי (המעמיד את האדם במרכז), מימד חברתי (המעמיד במרכז את תפקידו של האדם בחברה) ומימד תרבותי (המעמיד במרכז הבנייה של נרטיבים תרבותיים). קורס זה יציג לסטודנטים מרחב מורכב זה ויבחן באופן ביקורתי את ההבדלים בין החינוך הפורמלי והחינוך הבלתי פורמלי/קהילתי. מטרה מרכזית נוספת של הקורס היא לנסות ולקשור בין עבודתם של הסטודנטים במסגרות בלתי-פורמליות וקהילתיות בעבר ובהווה ובין התיאוריה בתחום ולהקנות להם ידע וכלים אשר יוכלו לסייע להם להתמקצע ולהתפתח בתחום זה בעתיד.

ד"ר יעל גרינשטיין

חינוך וחברה בישראל דרישות קדם: מבוא לסוציולוגיה

6021805 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס ידון בקונפליקטים חברתיים מרכזיים בחברה הישראלית ויבחן את האופן שבו מתמודדת עימם מערכת החינוך וכיצד נבנית המדיניות החינוכית על רקע כל אלה. במהלך הקורס ייבחן הרקע חברתי פוליטי של הקונפליקטים האמורים וייבדק האופן שבו זרמי החינוך השונים בישראל, בחינוך הערבי ובחינוך העברי, משקפים, מנציחים, או פותרים אותם. כן ייבחנו מודלים חינוכיים שונים המאפשרים לקבוצות נבדלות לחיות זו לצד זו.

עו"ד תמר גוטגולד-כהן

חינוך ומשפט

6021830 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס נעסוק בסוגיות מרכזיות בחינוך ומשפט הרלוונטיות לחינוך הפורמלי והבלתי פורמלי בישראל. נדון בזכות לחינוך ועיגונה במערכת המשפט בישראל ובחוקי היסוד. נכיר את חוקי החינוך בישראל

ואת התקנות וחוזרי המנכ"ל המוצאים מכוחם. נעסוק בסוגיות הרלוונטיות לזכויות התלמידים ולחובות המדינה, הרשויות המקומיות ועובדי ההוראה, לרבות אחריותם בנויקן ובפיללים במקרי שלנות. ניתן דגש מיוחד לנושא השוויון בחינוך לאורם של השעיים החברתיים במדינת ישראל. נדון בחינוך המיוחד והמשלב בישראל תוך הצצה למשפט משווה. במהלך הקורס נפתח חשיבה ביקורתית על חקיקת החינוך בישראל והקשריה הפוליטיים ונכיר מושגי יסוד בעולם המשפט.

חרדה והפרעותיה בילדות

6031708 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בתופעת החרדה בילדות ובהתבגרות, כחלק מבחינת השפעותיה על הסתגלות הילד ותפקודיו מבחינה חברתית וחינוכית. מטרתו להקנות ידע והבנה מעמיקים במהות התופעה הנדונה מבחינה תיאורטית ואמפירית, ולסקור את משמעויותיה בפרספקטיבה התפתחותית ובהקשרים חינוכיים. דגש יושם על מצבי חרדה פתולוגיים חמורים (למשל: הפרעת חרדת פרידה, הפרעת חרדה חברתית, פוביות וכיו"ב), הפוגעים בהסתגלות ובתפקוד הילד והמחייבים תשומות חינוכיות וטיפוליות מיוחדות. הקורס יסקור את נושאי הליבה העיוניים של תחום החרדה והפרעותיה בגילאי הילדות השונים, תוך ניתוח משמעותם בזיקה לעשייה החינוכית והטיפולית. פרק ספציפי יוקדש בשלבי הקורס המתקדמים לצורך הקניית עקרונות התמודדות יעילים בעבודת החינוך וההוראה של ילדים המתאפיינים בחרדה כרונית ומוגברת.

חשיבה ביקורתית ואקטיביזם חברתי

6029121 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה נועד להעניק לסטודנטים מגוון של כלים תיאורטיים (סוציולוגיים, פילוסופיים וחינוכיים) המאפשרים זיהוי וניתוח של מגמות פוליטיות, מעמדיות, חברתיות של דיכוי, נישול והדרה ומציגים פתרונות חברתיים-חינוכיים המאפשרים שינוי של יחסי כוח אלה. במהלך הקורס ילמדו הסטודנטים לשאול שאלות משמעותיות על אינטרסים ומוטיבציות של ארגונים ובני האדם הפועלים בהם כדי לפתח מבט מפוכח יותר על המציאות שבה הם מתנהלים. המטרה לצייד אותם במגוון של דרכי חשיבה שיאפשרו להם לבצע פעולה אפקטיבית למען שינוי חברתי, חינוכי.

הלימודים בקורס יכללו תיאוריות המזהות מנגנוני שליטה ופקוח ויחסי הכוח חברתיים, פוליטיים (למשל מישל פוקו, פייר בורדייה אנטוניו גרמשי). כמו כן ילמדו כלי הניתוח והעשייה שמציעים פדגוגים ביקורתיים (למשל פיטר מקלארן, הנרי ז'ירו מייקל אפל) חוקרות ואקטיביסטיות פמיניסטיות (למשל בל הוקס, מדלן ארנוט, שרון דוהרטי, גטארי צ'קרוטי ספיבק, צ'נדרה מוהנטי ואחרות) ותיאורטיקנים ומחנכים רב תרבותיים (למשל צ'ארלס טיילור, וויל קימליקה, ביקו פארק ואחרים). הסטודנטים יקראו טקסטים של ההוגים השונים וילמדו להשתמש במושגים התיאורטיים ככלי ניתוח של מקרי מבחן. מקרי המבחן יכללו התנסויות אקטיביסטיות שונות המתועדות בספרות ובקולנוע.

טבע תרפיה בחינוך – מהלכה למעשה

6029119 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר רונן ברג

טבע תרפיה היא גישת טיפול חווייתית ויצירתית המתקיימת בטבע תוך שמתייחסת אליו כשותף בתהליך. היא כוללת אלמנטים מתחומי טיפול וחינוך התנסותיים שונים ומפתחת תיאוריה, מודלים ואתיקה ייחודיים. הקורס יערוך הכרות עם התיאוריה והפרקטיקה הבסיסית של הטבע תרפיה תוך התמקדות ביישומיה בעבודה חינוכית. הוא יתייחס לעבודה ולמחקרים שנעשו במסגרות חינוך מגוונות: בגנים ובבתי ספר, מהחינוך הרגיל והמיוחד ויצג דרכים שבהם הטבע תרפיה יכולה לחבר את הילדים לכוחותיהם ולתמוך בהתפתחות היחיד והקבוצה. הקורס יישלב התנסויות בכיתה ובטבע, הרצאות והמשגה.

טיפוח מיומנויות ויסות עצמי ומטא-קוגניציה

ד"ר הילה שכטר-סולומון

בקרב תלמידים מתקשים ולקויים

6044421-2 שש"ס, 2 נ"ז

ויסות עצמי (Self-regulation) הוא תהליך בו הלומד מציב לעצמו מטרות ומנהל את הקוגניציה, המוטיבציה וההתנהגות שלו בהתאם למטרות אלה ולמשוב מהסביבה. הקורס יעסוק במושגי יסוד תיאורטיים והתפתחותיים של ויסות עצמי ומטא-קוגניציה. תוך התייחסות להפעלה של אסטרטגיות קוגניטיביות ומטא-קוגניטיביות, מיקוד הקשב, ארגון הזמן הסביבה הפיסית והחברתית של התלמיד, הפעלת כלים רגשיים ומוטיבציוניים וויסות חברתי. כלומר, הקורס יעסוק בקידום תהליכים אלה אשר תורמים לבניית תהליכי למידה אוטונומיים, מחזקים את המעורבות והשייכות של התלמידים לכתה, ומאפשרים להם "להשמיע את קולם" באופן אותנטי, מקדמים את המוטיבציה וההישגים שלהם, ובעיקר, משפרים את איכות החיים של המורים והתלמידים בכתה. הקורס יתמקד בפדגוגיה מותאמת המקדמת תהליכי ויסות עצמי ומאפשרת למורים לענות על הצרכים השונים של תלמידים מתקשים ולקויים ולמנוע תהליכי הדרה בבית הספר.

טכנולוגיות מקדמות למידה לתלמידי קשב ול"ל

ד"ר ענת רביב

דרישות קדם: מבוא ללקויות למידה חלק א'

6023343-2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס עוסק בכלים ואסטרטגיות תומכות למידה לתלמידים ל"ל. ותלמידי קשב, במהלך הקורס נחשף למספר מקרים שסביבם יתבצע חקר מקרה ותבנה תוכנית התערבות מותאמת בכלים ממוחשבים.

טכנולוגיות סיוע בחינוך המיוחד

ד"ר נורית פז

6023381-2 שש"ס, 2 נ"ז

עבודת צוותים רב מקצועיים היא הכלי המרכזי שבאמצעותו מקדמות מסגרות חינוכיות את מטרותיהם. הקורס יתמקד בעקרונות העבודה של צוות רב מקצועי במסגרות חינוך מיוחד ובבניית שיתופי פעולה בין אנשי הצוות.

במסגרת הקורס נעמיק בהבנת החשיבות של שיתוף פעולה בין הצוות החינוכי לבין הורים לילדים עם צרכים מיוחדים. נושאי הקורס יכללו:

תאוריות המסבירות עבודה של צוותים בין מקצועיים, עבודת צוותים רב-מקצועיים במסגרות משלבות ומסגרות של החינוך המיוחד, גורמים המשפיעים על עבודה רב-מקצועית ושיתופי פעולה ותקשורת בין אנשי הצוות וההורים.

יזמות ואלטרנטיבות בחינוך בין תיאוריה לפרקטיקה

גב' רוני היינבך

6023400 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה הינו קורס יישומי, אותו עוברים הסטודנטים לחינוך חברתי בשנים השניה והשלישית ללימודיהם. הקורס יעסוק בנושאים הרלוונטיים לזום חברתי/ חינוכי בהגיעו לשטח, הבנת תהליכים חברתיים כוללים שהובילו ליצירת ארגונים מסוימים כפועל יוצא של הפרטה, ארגוני מגזר שלישי ועבודה פנימה לתוך הארגון. הכרות עם עולם היזמות והיוזמות החינוכיות הקיימות בארץ ובאזור, בקורס ילמד הסטודנט לזהות את הצרכים שיובילו לצורך ביצירת יוזמה חינוכית וכנגזרת ממנו כיצד מיצרים מענה. מטרתו העיקרית של הקורס היא שהסטודנטים יקדמו הלכה למעשה יוזמה חינוכית חברתית מרמת המחשבה ליוזמה פעילה בשדה.

יחסי עבודה במוסדות ומערכות חינוך

עו"ד תמר גוטגולד-כהן

6031609 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס נעסוק בסוגיות ביחסי עבודה הרלוונטיות לעובדי מערכות חינוך פורמאלי ובלתי פורמאלי. בין היתר נדון במורי קבלן בישראל, ביחסי עבודה מאורגנים (הסתדרות המורים, ארגון המורים ועוד), בזכויות מורים לפי מעמדם (ניסיון וקביעות), בהליכי סיום יחסי עבודה (שימוע, הודעה מוקדמת וכו'), בזכויות עובדי הוראה לחופש דת ולחופש ביטוי בישראל בהשוואה לעולם ובזכויות עובדי הוראה בכל הנוגע להריון ולידה. במהלך הקורס נפתח חשיבה ביקורתית על זכויות עובדי הוראה בישראל במוסדות ומערכות חינוך מגוונות ונכיר מושגי יסוד בעולם המשפט ובחקיקת המגן הרלוונטית לדיני ויחסי עבודה.

ילדות ונעורים בראי הקולנוע: היבטים

ד"ר ליאת סאבין בן שושן

חברתיים ופוליטיים

6023415 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

בקורס נבחן כיצד ילדים ונעור מופיעים ומיוצגים במרחב הקולנועי, מסוף המאה התשע עשרה ועד ימינו. במרכז הקורס תעמוד השתקפותו הקולנועית של המפנה בתפיסת הילדות והנעורים לאחר מלחמת העולם השנייה, תקופה בה 'מומצאת' הילדות מחדש, כחלק משיח פוליטי הומניסטי שעוסק בזכויות הילד, שיח פסיכולוגי העוסק בקשר בין ילד ואם, ושיח חינוכי העוסק בדמוקרטיה. הקולנוע, מאז המצאתו בשלהי המאה התשע עשרה, משקף תהליכים חברתיים, טכנולוגיים, כלכליים ופוליטיים – אם בגישה הדוקומנטרית ואם בגישה העלילתית. הוא מייצג מרחב עצמאי, אשר המרחב הממשי מעוצב בו מחדש. ככזה, הוא משמש אמצעי לימוד של ההיסטוריה כפי שהיא מתרחשת, ושל האופן בו היא משתקפת במדיום עצמו ומובנית באמצעותו. בקורס נבחן אופנים שונים בהם מצולמים ילדים במרחבי המחייה שלהם – ממשיים ומומצאים, בין צילום תיעודי וצילום אמנותי ובקולנוע

העלילתי ובקולנוע דוקומנטרי. הקורס ילווה בקריאה בטקסטים העוסקים בילדות ונעורים במאה העשרים ובטקסטים העוסקים במדיום הקולנועי.

ד"ר מיכל סגל

ילדים ונוער בעולם המשפט

6031712 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

עבודה עם ילדים ונוער דורשת התמודדויות יום-יומיות עם שאלות אתיות ומשפטיות מורכבות. הקורס יעסוק בהיבטים מוסריים ומשפטיים הקשורים לנקודות המפגש שבין עולמם של הילדים לעולם המשפט. בחלקו הראשון של הקורס נתמקד בזכויות הילד במערכת המשפט ונתמקד בין היתר, בסוגיות כגון: זכויות הילד במשפחה, אפטרופסות והחזקת ילדים, קביעת אבהות, זכויותיהם של ילדים בהליכי גירושין. בחלקו השני של הקורס נעסוק בקשרים שבין הדין הפלילי ועולמם של הילדים ונדון בסוגיות כגון: היקף האחריות המשפטית החלה על אנשי חינוך, חובת הסודיות וחובת דיווח על עבירות המבוצעות בקטינים, מידת הלגיטימיות של אמצעי ענישה שונים, עבירות מין בקטינים, ילדים עובדי חוק – ענישה ושיקום.

ד"ר גלעד גולדשמיט

יסודות חינוך ולדורף- הלכה למעשה

6011142 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

הכרת עקרונות חינוך וולדורף והמעשה החינוכי בגנים ובבתי ספר וולדורף תעמוד במרכז הקורס. במקביל נדון בסוגיית שילוב האמנות בחינוך: רציונל, משמעות, דרכים אפשריות, הרחבת העיקרון של "אמנות החינוך". דגש מיוחד יושם על הכרה והתנסות באמצעים האמנותיים בהם עושים שימוש בבית ספר וולדורף בתחומי ידע שונים ובסביבות למידה מגוונות.

יש לי קול: מופע, מיצג ותערוכה כמדיום תהליכים בחינוך ד"ר רונן ברגר

6023357 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה יציג את האפשרות להיעזר בהיבטים שונים של פרפורמנס – בהופעה, תערוכה ומיצג – כדי לקדם תהליכי העצמה, ביטוי אישי וקבוצתי בחינוך. הוא יתמקד באופן שבו התהליך היצירתי המכוון להופעה וההופעה עצמה יכולים לעזור לילדים ולמבוגרים להשמיע את קולם, להתחבר לכוחות, להתבטא, ללמוד ולהתפתח. הקורס יציג מגוון תיאוריות וגישות עבודה במדיומים השונים של האמנויות – תאטרון פורום, תאטרון פליבק, תאטרון רחוב, מיצג, תערוכה ותנועה, וידגים מהלכה למעשה את האופן שבו ניתן להיעזר בפרפורמנס כדי להשמיע את קולם של היחיד ושל הקהילה. הקורס ישלב הרצאות תיאורטיות, דיונים, דוגמאות מהשטח ותיאורי מקרה, תהליכי יצירה והתנסויות בפרפורמנס בכיתה ובמכללה.

ד"ר שי מנשה

כישורי שפה ודיסלקציה

6029150 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

בשנים האחרונות יש התפתחות משמעותית בידע המחקרי והיישומי בתחומי רכישת השפה הדבורה, השפה הכתובה ובליקויים אפשריים בהן. בקורס נדון בהתפתחות השפה על מרכיביה השונים תוך

התייחסות לגורמים ההתפתחותיים, התנהגותיים, קוגניטיביים, וניורוקוגניטיביים. יילמדו גישות שונות המסבירות את תהליך רכישת הקריאה והכתיבה כגון גישות התפתחותיות וגישות לינגוויסטיות. נדון בגורמים היכולים לנבא ליקויי קריאה ושפה, בליקויי הלמידה ובליקויים הקוגניטיביים, בגישות התערבות בתחום הקריאה והכתיבה ובגישות לאיתור ואבחון.

ד"ר גל חגית רומנו

כלכלה מוניציפאלית

706642, 2 ש"ס, 2 נ"ז

בישראל 255 רשויות מקומיות האחראיות לפיתוח שטח הרשות, שיפור רווחת התושבים וביטחונם, יצירת מקורות תעסוקה, הגדלת האטרקטיביות של העיר ומשיכת אוכלוסייה חדשה. על הרשויות לספק מגוון שירותים הן בתחום החינוך והרווחה והן בתחום התשתיות כדוגמת תאורת רחוב, פינוי פסולת, פארקים עירוניים וכד'. ביצוע פעולות אלו דורש מהרשויות לדאוג למקורות הכנסה. בפועל, כל רשות הינה גוף כלכלי עם הכנסות והוצאות, הנדרש לחשיבה כלכלית ולתכנון אסטרטגי. בקורס ננתח את מקורות ההכנסה וההוצאות של הרשויות המקומיות ואת הגורמים העיקריים לפערים ביניהן. נגדיר מהי רשות איתנה ומהם הכלים הקיימים לחיזוק הכלכלה המוניציפאלית.

גב' קמה גלילי

להבין את הנקרא: היבטים רגשיים וגישות להתערבות

6023412 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

מה משפיע ומקדם מיומנות של הבנת נקרא אצל ילדים ובוגרים? הבנת הנקרא נחקרה כמיומנות מרכזית בתפקוד הלימודי. בשנים האחרונות מודגשת בספרות המחקרית חשיבותם של רכיבים רגשיים ומטה-קוגניטיביים. לרכיבים אלו חלק חשוב בתפקוד האקדמי של ילדים ובוגרים המאובחנים כלקויי למידה. בקורס יוצגו מודלים עדכניים ודרכי התערבות לקידום הבנת הנקרא והגברת המוטיבציה לקריאה. הקורס יכלול התנסות בהיבטים יישומיים של אסטרטגיות התערבות.

ד"ר סרוק ורדה

לחקור גבולות באמצעות אמנות

6011157 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים

מושג הגבול מלווה אותנו מיום הולדתנו. הוא מרכזי ומשמעותי בחיינו האישיים והחברתיים. הגבולות מגדירים אותנו: גבולות הגוף, גבולות המציאות, גבולות הקיום והיקום, גבולות פסיכולוגיים, מנטאליים, רגשיים, התנהגותיים, וגבולות ביחסים בין אדם לחברה בה הוא חי, גבולות המרחב וגבולות הזמן. הגבול הוא שמכתיב את הקצה הממשי והפסיכולוגי ומתוך כך את המרחב בתוכו אנו מתקיימים. בקורס נתנסה בתהליכי יצירה בחומרים מגוונים כדרך להכיר לחקר ולהבין את הגבולות האישיים שלנו והיחסים בינם לבין הסביבה בה אנו חיים. בכל מפגש תתקיים התנסות חווייתית-סדנאית, התבוננות ודיון על התהליך והתוצר והפניה לקריאה של חומרים תאורטיים מותאמים.

גב' וויאנה מלמן

לימוד מיומנויות בתקשורת באמצעות משחק חברתי

הקורס יעסוק בהכרת המשחק כשפת ביטוי של הילד ומשמעות המשחק בחייו. נלמד סוגים שונים של משחקי ילדים, נדגיש את חשיבותו של המשחק הדידקטי והחברתי ואת תרומתו להתפתחות בתחום הרגשי, החברתי, הסנסו-מוטורי והקוגניטיבי. נתנסה במיומנויות הקשורות להנחית משחקים ולניתוח משחקים, ונלמד להתאים את המשחק לצרכים ההתפתחותיים השונים. הקורס יכלול תצפיות במשחקי ילדים והרצאות תיאורטיות.

ד"ר חזן לירן בת אל

לימודי שדה - פדגוגיות של תיאוריה ומעשה

ד"ר אורלי דהאן, גב' וויאנה מלמן

2+2 שש"ס, 4 נ"ז 6023407

קורס זה ילווה לאורך השנה את לימודי השדה, כשמטרתו הינה לשלב את הניסיון המעשי שרוכשים הסטודנטים בשטח עם תיאוריות רלוונטיות לניסיון מעשי זה. הנחת היסוד היא שהאינטראקציה בין החלק התיאורטי להתנסות המעשית יוצרת לימוד שלם יותר. אם כן, בחלקו הראשון של הקורס נעסוק בהקנייה ובהרחבה של תיאוריות ומושגים, ביניהם: הסתגלות, וויסות, עבודה בצוות רב מקצועי, קונפליקט וכדומה. בחלקו השני של הקורס, הסטודנטים יתבקשו להציג תוצר המחבר את המושגים הנלמדים עם ההתנסות האינדיווידואלית שלהם בהתאם למסגרת הספציפית בה הם עורכים את לימודי השדה. כמו כן, במהלך הקורס כולו יתקיימו דיונים במושגים וסוגיות העולים מן העבודה המעשית, מושגים אשר עשויים על פי רוב להעסיק את הסטודנטים במהלך לימודי השדה.

ד"ר הילה שכטר-סולומון

למידה מתווכת

6029156 - 2+2 שש"ס, 4 נ"ז

הקורס יעסוק בעקרונותיה של תיאוריית ההשתנות הקוגניטיבית של פוירשטיין ובתיאוריה התרבותית חברתית של ויגוצקי, המתייחסות לאינטראקציות של הילד עם מתווכים משמעותיים בחייו ולתפקידן בכל הקשור להתפתחותו הקוגניטיבית ולהגמשת יכולת הלמידה שלו. בקורס נדון בנושאים הקשורים להתנסות בלמידה מתווכת, בעקרונות התיווך, בפונקציות קוגניטיביות פגומות וביכולת לפתחם. הבחינה והדיון בעקרונות אלה יעשו בזיקה לתחום ההתפתחות האוריינית-הלשונית בקרב ילדים צעירים. כחלק מכך, נבהיר מושגי יסוד, תיאורטיים ומעשיים, הקשורים לתהליכי הרכישה וההקניה של הקריאה והכתיבה ונברר כיצד התיווך יכול לשמש כאמצעי לשיפור המיומנויות האורייניות. בנוסף יעסוק הקורס בקידום תהליכי הוויסות כוללים הפעלה של אסטרטגיות קוגניטיביות, הפעלת כלים רגשיים ומוטיבציוניים שלהם משמעות רבה בתהליכי ההשתנות הקוגניטיבית של הלומד.

ד"ר עפרה ולטר

למצות את עצמי: ה"אני" כדרך למידה

ד"ר אורלי דהאן, ד"ר סופיה כץ

2 שש"ס, 2 נ"ז 6023420

המטרה הראשונית היא חינוכית, עבור אנשי חינוך לעתיד: לחזק מודעות לרווחה אישית, וזאת על ידי השימוש בגוף ככלי להיכרות עם ה"אני". מטרה נוספת היא פיתוח מיומנויות של מחשבה ביקורתית

אצל הסטודנט דרך עיסוק מעשי ותיאורטי בנושאים הקשורים להכרת ה"אני", וחשיפה למגוון פרספקטיבות תיאורטיות במזרח ובמערב בנושא ה"אני" (למשל הפילוסופיה של היוגה).
במהלך הקורס הסטודנט ייחשף למושגים שונים הרלוונטיים להבנת ה"אני", ויכיר אותם הן מבחינה תיאורטית-עיונית, והן מבחינה מעשית-רפלקטיבית. הסטודנטים יידרשו לעמת את הידע התיאורטי, הן עם ההתנסות המעשית, והן עם ידע יומיומי שלהם.

מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים

גב' ויואנה מלמן

גב' מיכל דורון

6029169 - 2 ש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בהכרת כלים שונים של הבעה ויצירה בתחומי הדרמה, האומנות, הסיפור והתנועה. נלמד להכיר את העקרונות שעליהם מבוססת גישת הסיוע בעזרת כלים אלה, את משמעותם של הכלים ואת השפעתם על התפתחות האדם. הקורס יכלול הרצאות תיאורטיות בשילוב של ניתוח אירועים.

מבוא לחינוך חברתי

ד"ר אדם וילר גור-אריה

6011125 - 2 ש"ס, 2 נ"ז

מטרת הקורס להציג את הקשרים בין חברה לחינוך, ובמיוחד בהיבט של עיצוב זהות וחינוך לערכים. חשיפה זו תתבצע באמצעות בחינה של המטרות והתוכניות של החינוך החברתי והחינוך לערכים הן במסגרות הפורמאליות של משרד החינוך והן במסגרות בלתי פורמליות, דוגמת תנועות הנוער. במסגרת הקורס יבחן תפקידן של אותן מסגרות בהבניית הזהות הישראלית ותוך כך בחינת הקשרים בין קהילה, חינוך ושינוי חברתי.

מבוא לחינוך מיוחד חלק א'

ד"ר יוסי יפה

ד"ר בת אל חזן-לירן

6033856 - 2 ש"ס, 2 נ"ז

הקורס דן בסוגיות המרכזיות של החינוך המיוחד, בהן מהותו כתחום חינוכי ומדעי רב-דיסציפלינרי, תחומי הטיפול שלו באוכלוסיות של לומדים עם צרכים מיוחדים והבנת המהות הסימפטומטית והאטיולוגית של הלקויות העומדות ביסוד צרכים אלו. מתוקף שכיחותן בחינוך המיוחד, הקורס יתמקד בסקירת הלקויות הקוגניטיביות, ההתפתחותיות והרגשיות/התנהגותיות. הקורס יציג גישות שונות להבנת הלקויות הללו, ויבחן את דרכי האבחון, הטיפול והמניעה שלהן.

מבוא לחינוך מיוחד חלק ב'

ד"ר יוסי יפה

ד"ר בתאל חזן-לירן

6023362 - 2 ש"ס, 2 נ"ז

הקורס יקנה מושגי יסוד בחינוך מיוחד, הכרת חוקי החינוך המיוחד וזכויותיהם של ילדים עם לקויות, בהמשך לחלק א' נעמיק בהכרת סוגי האבחון והטיפול בילדי החינוך המיוחד, בתוך כך יידונו ההיבטים התיאורטיים, החינוכיים והטיפוליים הקשורים בהתמודדות המשפחות לילדים עם צרכים מיוחדים. בנוסף, נעסוק בפיתוח הבנה לרציונל ולבסיס האידיאולוגי-חינוכי של שילוב, הכרת מודלים מגוונים של שילוב והתאמתם לאוכלוסיות השונות בחינוך המיוחד, הבנת החשיבות והתפקיד של המורה לחינוך המיוחד והצוות הרב מקצועי, והכרת עקרונות העבודה במסגרות משלבות.

גב' הגר דורנאי

מבוא ליסודות תרפיה באומנות

60233398 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בעולם הטיפול הרגשי בכלל, הייחוד של טיפול באמצעות אומנות, ואיכויותיה המיטיבות של האומנות.

בקורס ילמדו הסטודנטים מושגי יסוד בטיפול באומנות הקשורים למטפל, למטופל ולקשר הטיפולי. הקורס ישלב התנסויות סדנאיות בתהליכי היצירה וקריאת מאמרים ודיון בחומרים התיאורטיים המהווים את הרקע להבנתם של תהליכים אלו.

ד"ר שי מנשה

מבוא ללמידה (לקויות למידה – חלק ב')

60233360 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס עוסק באופן תיאורטי ואמפירי במהותה של למידה תוך בחינת גישות למידה שונות כמו ביהוויריזם, קוגניטיביזם, קונסטרוקטיביזם, והתיאוריה הסוציותרבותית. במהלך הקורס ידונו ההבדלים בין הגישות ויושם דגש על הנחות היסוד העומדות בבסיס הגישות תוך התייחסות למהות הלמידה, תפקיד הלומד, תפקיד המורה, הסביבה, ויחסי הגומלין ביניהם. הקורס יישלב קריאה של מקורות ביבליוגרפיים, דיון בתחום הלמידה וההוראה, ניתוח תהליכי למידה, וניתוח סביבות למידה על-פי הגישות השונות הנלמדות בקורס. הנחת היסוד של קורס זה היא שישנה חשיבות להבנה מעמיקה של תהליכי הלמידה בקרב הלומדים.

ד"ר שי מנשה

מבוא ללקויות למידה - חלק א'

60233359 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יאפשר היכרות והבנה של הנושאים המרכזיים בתחום ליקויי הלמידה. הסטודנטים יכירו את ההגדרות לליקויי הלמידה, את הפרופילים התפקודיים ואת התחומים השונים שבהם ייתכנו הליקויים. יילמדו גישות ותיאוריות להסבר לקויות הלמידה מבחינה התנהגותית ונירופסיכולוגית. כן ידונו הבדלים שבין ליקויי למידה לקשיי למידה, וממצאים מחקריים הקשורים בהיבטים רגשיים וחברתיים של התחום. בנוסף תודגש חשיבותה של המודעות לנושא בקרב ההורים ואנשי החינוך.

ד"ר משה ברנט

מבוא למחשבה מדינית

7066634, 2 שש"ס, 2 נ"ז

החל מהעת העתיקה ניסו הוגי דעות להנחות את מקבלי החלטות או לנתח את פעולתם לאחר מעשה, להבין בראיה כוללת את המסגרת המדינית ואת הגיוןן של המערכות הפועלות בה. עוד ניסו ההוגים להתחקות אחרי המשמעויות של התנהלות פוליטית, הזיקות שבין מוסר לפוליטיקה, יחסי העוצמה בין דת לפוליטיקה, יחסי הגומלין שבין האדם הפרטי לכלל הלאומי, סודות כוחם של השליטים או מהותם של משטרים. הקורס יבחן את העמדות העיקריות שנהגו ויצג את ההוגים המרכזיים שעמדו מאחוריהן לאורך ההיסטוריה.

ד"ר חגי אורנשטיין

מבוא לניהול השלטון המקומי

7066632, 3 ש"ס, 3 נ"ז

בקורס יוצגו מגוון גישות ניהול ומנהיגות, תוך מתן דגש על תפיסות ניהול מתקדמות ויצירתיות, המיועדות לתת מענה לאתגרי הניהול, בעולם ההולך ונעשה תובעני ותחרותי, ואשר קצב השינויים ומידת אי הודאות בו גדלים והולכים. בקורס יסקרו מגוון כלים וטכניקות בסיסיים בניהול, תוך הצגת ההיבטים התיאורטיים והמעשיים של תחום ידע נרחב זה, הרלוונטי למנהלי ארגונים מסוגים שונים, לרבות ארגוני שירותי אנוש וארגונים ללא כוונת רווח. בקורס תינתן התייחסות לניהול בשלטון מקומי בישראל, לרבות מאפייניו ואתגריו הניהוליים הייחודיים

ד"ר טל ישראלי

מבוא לסוציולוגיה של החינוך

6011103 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

מטרת הקורס להקנות לסטודנט מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות בסוציולוגיה ובסוציולוגיה של החינוך, ככלים לניתוח ולהבנה של מערכת החינוך, של המציאות הבית ספרית ושל תהליכי חינוך כחלק מהמציאות החברתית הכללית בארץ ובעולם. ביניהם: חברות וסטייה, הון אנושי וריבוד, שוויון הזדמנויות ומצוינות, בידול ואינטגרציה, פלורליזם ואחידות, מבחני מיון והשכלה גבוהה.

ד"ר משה ברנט

מבוא לפוליטיקה וממשל

7066635, 2 ש"ס, 2 נ"ז

מטרת הקורס היא להעניק הבנת יסוד של שני המושגים: פוליטיקה וממשל. ממשל מתייחס למערכות השלטון, כגון פרלמנט, ממשלה או מערכת המשפט, מקורותיהם, תפקידיהם ויחסי הגומלין ביניהם. פוליטיקה מתייחסת ליחסי העוצמה במדינה מודרנית, שתכליתם להשפיע ככל שניתן על תהליכי קבלת ההחלטות. הקורס ישרטט את מהות המשטר הדמוקרטי כמו גם את מהות המשטרים הלא דמוקרטיים. עוד יגע הקורס בזיקתם הפוליטית של גורמי יסוד כגון ביטחון, דת, תקשורת המונים או חינוך.

ד"ר משי משה אורי, ד"ר אורלי דהאן

מבוא לפילוסופיה של החינוך

ד"ר אדם ויילר גור אריה, ד"ר יעל קדר

6033922 - 4 שש"ס, 4 נ"ז

קורס מבוא בהגות החינוכית. הקורס יתמקד ביסודות הפילוסופיים של כמה שאלות מרכזיות בחינוך, ביניהן: מה היא מהות הפעולה החינוכית? האם החינוך משחרר או מדכא? האם ניתן לחנך לערכים? האם ביכולת החינוך לקדם את החברה? מהו מקומו של הילד בתהליך החינוכי? מה היא משמעות החינוך בתקופתנו? נושאים אלה יידונו במסגרת הקורס מתוך התייחסות למשנותיהם החינוכיות של כמה פילוסופים והוגים מרכזיים כגון אפלטון, רוסו, קאנט, דייואי ועוד.

ד"ר עומר הורביץ

מבוא לפסיכוביולוגיה

ד"ר סיון רוז

6023387 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יציג את נושאי הבסיס של המחקר הפסיכו-פיזיולוגי כחלק מהענף הכללי של הפסיכולוגיה המודרנית. הוא סוקר את היחסים בין מוח והתנהגות ומיועד להקנות ידע בסיסי ביסודות נוירו-פיזיולוגיים וביוכימיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים. ייסקרו נושאי יסוד כגון נוירו-אנטומיה בסיסית, הולכה עצבית, העברה סינפטית, פסיכופרמקולוגיה בסיסית, תפקוד ואנטומיה מוחית (כולל התייחסות לפגיעות מוחיות ולתהליכי החלמה לאחר פגיעה מוחית) ושיטות בחקר המוח. כן ניגע בקצרה בכמה נושאים מערכתיים.

ד"ר הדס מרציאנו, ד"ר ליאור אריאל

מבוא לפסיכולוגיה בחינוך

6013306 - 2+2 שש"ס, 5 נ"ז, שיעור

גב' חיוט הודיה, גב' דרור אלה

6013307 - 1+1 שש"ס, 0 נ"ז, תרגיל

הקורס נועד להקנות לסטודנטים היכרות עם התחומים העיקריים שבהם עוסקת הפסיכולוגיה וכן עם המושגים המרכזיים של כל אחד מתחומים הללו. נידון בשאלות המרכזיות שבהן עוסקת הפסיכולוגיה תוך התחשבות בהיבטים המחקריים, תיאורטיים והיישומיים. נושאי הקורס יכללו פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, זכירה, הנעה וריגוש, פסיכולוגיה התפתחותית, פסיכולוגיה חברתית, תיאוריות אישיות, אינטליגנציה ומדידתה ופסיכופתולוגיה. בנוסף, במסגרת תרגיל הקורס ייחשפו הסטודנטים לנושאים נוספים תוך חיזוק הנושאים הנלמדים במסגרת השיעורים. מטרת התרגיל היא לעזור לסטודנטים להתמודד עם החומר הרב המוצג במסגרת הקורס.

ד"ר גליה אנקורי

מבוא לשילוב אומנויות בחינוך

6033910 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

מטרת הקורס להקנות תשתית תיאורטית הרלוונטית לפסיכולוגיה של היצירה והאומנות. נבחן את חוויית היצירה ממגוון של פרספקטיבות: תיאוריות פסיכואנליטיות, התפתחותיות, קוגניטיביות, אבולוציוניות וטיפוליות.

ד"ר לאה מרזל

מבוא לשפת המוזיקה

6029179 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

המוזיקה כשפה, כאמנות וככלי חינוכי מטרות הקורס לטפח אהבה למוזיקה ורצון לדעת עליה ואודותיה, להקנות מושגי יסוד מתחום שפת המוזיקה ותולדות המוזיקה, להכיר רפרטואר מוזיקלי נרחב מהתרבות הישראלית והעולמית, תוך יצירת התמצאות היסטורית וסגנונית, להכיר את תחום המוזיקה והשימוש בה הן כאמנות ערכית והן ככלי חינוכי, לשכלל ולפתח את המיומנויות המאפשרות התבטאות באמצעות המוזיקה: האזנה, שירה, גנינה, אלתור, הסמלה, ציור, דרמה ועוד.

מר עופר זילברברג

מבוא פסיכודרמה - תיאוריה וטכניקות מרכזיות

6011147 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי החיים

פסיכודרמה היא גישה שפותחה על ידי יעקב לוי מורנו בראשית המאה הקודמת. מורנו פיתח את הסוציומטריה והפסיכודרמה במטרה להבין דינמיקה של קבוצה ובעיקר את האדם ומערכת היחסים סביבו. מורנו ראה בפסיכודרמה שיטה המפתחת את היצירתיות והספונטניות כגורמים המחזקים את הסתגלותו ואיכות חייו של האדם. קורס נחוה דרך עצמנו את הטכניקות הפסיכודרמטיות ונלמד את הגישה של מורנו ואת המושגים המלווים את העבודה הפסיכודרמטית.

ד"ר אורית דגני דיניסמן

מר אילן אורי

קורס מדיניות התכנון והמרחב הכפרי תכליתו לאפשר למשתתפים הבנה מעמיקה והכרות עם מאפייניו הייחודיים של המרחב הכפרי בכלל ובישראל בפרט, על התמורות המרכזיות שחלו בו. במסגרת הקורס ירכשו המשתתפים ידע והבנה ברמה אקדמית והיישומית על המבנה השלטוני הייחודי של המרחב הכפרי בישראל ברמת הרשות המקומית והיישוב הכפרי היחיד. בנוסף לכך, ירכשו המשתתפים ידע והבנה בתהליכי התכנון, ברמה הארצית, המחוזית והאזורית, המכוונים את ההתפתחות של המרחב הכפרי והמשפיעים על מאפייניו, בראי העבר, ועל רקע מגמות הפיתוח של ישראל לעשורים הבאים. כל אלו יהיו תשתית לדיון שיערך במסגרת הקורס באשר לדרכי ההתמודדות עם אתגרי הניהול והמשילות במרחב הכפרי ובשאלת עתידו ותפקידיו של המרחב הכפרי אל מול מגמות העיר והפירבור.

מדיניות תכנון ומרחב כפרי

7066649-2 ש"ס, 2 נ"ז

ד"ר גיל מאור

מדעי המוח בחינוך הוא תחום מחקר ופרקטיקה אשר הולך וגדל בעשור האחרון. הגשר בין המחקר הקוגניטיבי ומחקר המוח לחינוך הולך ונבנה וכתוצאה מכך, פני החינוך במאה ה-21 משתנים באופן דינמי ומתמיד.

הקורס יתמקד בהצגת ידע בסיס ומושגי יסוד בתחום המחקר הקוגניטיבי ומחקר המוח בהקשר חינוכי. במהלך הקורס יוצגו קשרים בין מדעי המוח, למידה וחינוך וידונו התובנות הרלוונטיות ממדעי המוח והקוגניציה לחינוך. הקורס יסקור ידע עדכני בדבר מערכות קוגניטיביות בסיסיות המשמשות להמשך רכישת הידע האנושי. כמו כן, יעסוק הקורס בפונקציות רלוונטיות ללמידה כגון זיכרון או השפעה של חשיפה וגורמים מוטיבציוניים, רגשיים ופיזיים על הלמידה.

מדעי המוח בחינוך

6023382-2 ש"ס, 2 נ"ז

ד"ר נירית קרני ויזר

במהלך הקורס נדון בהתפתחות והשינוי בהגדרות השונות של פיגור שכלי (מוגבלות שכלית התפתחותית- משי"ה), החל מההגדרה המסורתית משנת 1983 ועד להגדרה העדכנית 2010. נדון ברצף של משי"ה. תכונות אישיות- תורשה או סביבה אפיונים מיוחדים של ילדים עם תסמונת דאון. מהותו של המשי"ה: חשיבה מהי, אישיות, הסתגלות חברתית והתפתחות גופנית. נדון בעקרונות בחינוך תלמידים עם משי"ה: נורמליזציה, איכות חיים, ואוטונומיה. נלמד על הרציונל והבסיס האידיאולוגי לשילובם של תלמידים עם משי"ה במסגרות החינוך הרגילות. התמודדות

מוגבלות שכלית התפתחותית

6023363, 2 ש"ס, 2 נ"ז

הילד והמשפחה עם הקשיים הנובעים מהלקות. נסקור את שיטות הטיפול השונות הקיימות עבור אוכלוסייה זו. הסתגלות חברתית ושילוב: תכניות התערבות בגיל הרך - סוגיית השילוב במסגרות גיליות, החינוך בביה"ס היסודי - "הכנה לחיים" - עקרונות יסוד, מחקרי מעקב אחר בוגרי החינוך המיוחד והשתלבותם החברתית והתעסוקתית, החינוך בחטי"ב - חינוך לתעסוקה – התפתחות הזהות העצמית התעסוקתית, מסגרות המשך לבוגרים עם משי"ה - תעסוקה וחברה, חינוך חברתי וחינוך לביטחון שעות הפנאי ומגורים בקהילה.

ד"ר לאה מרזל

מוזיקה וחינוך

6029181 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

שילוב בין מחקר ליישום, המוזיקה כאמנות ערכית וככלי חינוכי, המוזיקה בחינוך המיוחד, מטרות הקורס, לטפח אהבה למוזיקה ורצון לדעת עליה ואודותיה, להכיר רפרטואר מוזיקלי נרחב ודרכים לשילובו בהוראה, לטפח את הידע בנושא החינוך המוזיקלי: מתיאוריה ליישום, לעודד את החקר בתחום, לפתח יכולת חשיבה וכושר התבטאות בענייני מוזיקה וטעם מוזיקלי, לשכלל מיומנויות המאפשרות התבטאות באמצעות המוזיקה, להקנות כלים יישומיים לשילוב המוזיקה בעבודת ההוראה באוכלוסיות שונות, מתן כלים לבניית תכנית לימודים המשלבת מוזיקה.

ד"ר לאה מרזל

מוזיקה, תרבות ורגש

6029180 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

המוזיקה כראי לשונות חברתית, וככלי ביטוי אישי, לאומי ועולמי. מטרות הקורס, להעניק חוויה רגשית, עניין, הנאה ואהבה למוזיקה, לפתח מודעות והקשבה למוזיקה "שלי" ולמוזיקה של "האחר" – גישה רב-תרבותית בתהליכי למידה והוראה, להכיר במרכיבים אסתטיים-מוזיקליים האופייניים לסגנונות המוזיקליים המגוונים (הפקות קוליות, צורות מוזיקליות, סוגי מנגינה, כלי נגינה, מקצבים) להעשיר את הפוטנציאל המוזיקלי הטמון בכל אחד מאיתנו, לטפח את הביטוי האישי והיצירתי באמצעות המוזיקה, ליצור קשר בין המוזיקה ובין תחומי תוכן אחרים, להעמיק את הידע בתחומי מגוון התרבויות ותתי התרבויות המוזיקליות המתקיימות בישראל.

ד"ר גז שפר

מושגי יסוד בממ"ג (GIS)

7077720 - 0 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה נועד להקנות לסטודנטים הכרות ראשונית ויכולת שימוש עצמאית במערכות מידע גיאוגרפיות (GIS) בתוכנת ArcGIS. ההתמקדות בקורס זה תהיה על נושאים הקשורים לשלטון המקומי. כל השיעורים הינם שיעורי תרגול מעשיים. בתחילת חלק מהשיעורים יינתן רקע תיאורטי. הקורס בנוי בשלבים, כך שבסופו של הקורס לסטודנטים יהיה את היכולת לעשות שימוש עצמאי במערכת ArcGIS ובניתוחים מרחביים. הקורס יתמקד בנושאים הבאים: איסוף מידע מרחב, עיגון של מפות/תצלומי אוויר, דיגיטציה, ניהול וניתוח נתונים, שאילתות מרחביות, ויצירת מפות מוגמרות.

מיומנויות אקדמיות

601112 - 2+2 שש"ס, 4 נ"ז

ד"ר ורד האס, ד"ר דהאן אורלי

ד"ר יעל גרינשטיין, ד"ר משי משה אורי,

ד"ר עמרי רוח מדבר

מטרת הקורס היא הקניית אסטרטגיות חשיבה ולמידה הנמצאות בבסיס הלימודים האקדמיים ועריכת מחקר מדעי. הקורס כולל התנסות בכתיבה אקדמית על שלביה השונים. לאורך שנת הלימודים עוסק הקורס במיומנויות הלמידה הנדרשות באקדמיה, תוך התמקדות בפיתוח חשיבה, קריאה ביקורתית, שימוש מושכל במשאבי הספרייה ומאגרי המידע וניתוחי מאמרים המתייחסים להיבטים של השיטה האקדמית. הכתיבה המדעית כוללת מיוזוג מידע ממקורות אקדמיים, ספרים ומחקרים ומהווה תשתית עיונית למחקר.

גב' מיכל זורון

מיינדפולנס (מודעות קשובה) ויצירה בחינוך

604410 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס סדנאי זה יאפשר למשתתפיו הלכה למעשה להבין ולחוות את הצורות השונות בהם אפשר לתרגל מיינדפולנס = מודעות קשובה. בקורס ייחקר הקשר המשולש בין מודעות קשובה לתהליכים פנימיים וחברתיים ולבין ביטוי יצרתי.

מודעות קשובה היא התהליך הפסיכולוגי המתאפשר בתרגול ואימון של הבאת תשומת לב מכוונת ובלתי שיפוטית לחוויות המתרחשות בזמן הווה. בצד תרגול מעשי בשיטות השונות יוצג הרציונל והפיתוח של מודעות קשובה מיינדפולנס בחינוך ויצג מחקרים שנעשו בנושא.

ילמדו תרגולים המאפשרים פיתוח מיומנויות של ריכוז, בהירות תפיסתית, וויסות ואיזון רגשי המאפשרים חיזוק של היכולת התהליכיים מנטליים בגמישות מחשבתית המובילים להתחושת שינוי. כמו גם להכרות מעמיקה עם עצמינו, ופיתוח היכולת להכיל ולהתמודד עם אתגרים וקשיים תוך שמירה על יציבות ואיזון נפשי. בביטוי יצרתי הכוונה להתנסות בשלל האומנויות- אומנות, תנועה משחק כתיבה. כעוד כלים המחזקים את תהליכי המיינדפולנס ומפתחים כישורי חיים וחוסן נפשי.

ד"ר גל שחר

סוגיות בשפת האמנות ותולדותיה

6023401 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

האמנות מלווה את ההיסטוריה האנושית מראשיתה; היא נתפסת כחתירה להבנת העולם, כביטוי דתי, רגשי, פוליטי וחברתי. קורס זה יתמקד בפיתוח מיומנויות ההתבוננות והניתוח של יצירות אמנות ויקנה לסטודנטים מושגים תיאורטיים וביקורתיים מרכזיים להבנת שפת האמנות, תוך דיון ביוצרים וביצירות מכוונות בהיסטוריה של האמנות, בתמות מרכזיות, בזרמים ובסגנונות החל מהרנסנס ועד למודרניות. אלו יבחנו במסגרת הקשרים היסטוריים ותרבותיים.

כך לדוגמה, נדון בשדה האמנות כשדה של כוח שמכתיב נורמות התבוננות וצפייה מוגדרים מראש; בתפיסת הנוף כייצוג תרבותי אידאולוגי המשמש לסימול יחסי כוח חברתיים; בנשיות וזוגיות כפי שהם משתקפים בעין התרבות החזותית; בתפקיד האמן והשפעת הצילום.

ד"ר גליה אנקורי

מנוער בסיכון לנוער בסיכון

דרישות קדם: פסיכולוגיה התפתחותית א' + ב'

קורס זה עוסק באתגרי גיל ההתבגרות מבחינה רגשית, חברתית, שכלית ורוחנית. באמצעות קריאת ספרות, צפייה בקטעי סרטים וניתוח חוויות אישיות מתקופת גיל ההתבגרות. הקורס ילמד להבין בני נוער החווים מצוקות התפתחותיות, נפשיות ומשפחתיות שונות.

גב' רוני היינבך

מפגש עם השטח- הכרת מסגרות החינוך החברתי

6023354 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה יציג בפני הסטודנטים של המוקד החברתי את שלל המסגרות בהם יוכלו להשתלב בעשייתם החברתית במסגרת לימודיהם ולאחריהם. באמצעות הצגת הארגונים השונים יקבלו הסטודנטים מושג ראשוני לגבי המרחב החינוכי המקצועי שבו מתרחש החינוך החברתי. במהלך הקורס יכירו הסטודנטים את תחומי הפעילות החינוכית שמציעות המסגרות השונות, ילמדו את התיאוריה שבתשתיתן ויפגשו אנשי מקצוע העובדים בהן. בין הארגונים החינוכיים אליהם יחשפו הסטודנטים יהיו כאלה העוסקים בנושאים כמו רב תרבותיות, חינוך אלטרנטיבי, ילדים ונוער בסיכון, מגדר, חינוך בלתי פורמלי ועוד.

ד"ר אסנת ארבל

מפת הנפש: התערבויות חוויתיות במודל ה- IFS

6023413 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

מפת הנפש היא המפה הפנימית המכילה את כל הרגשות, המחשבות, ההתנהגויות או החוויות הפנימיות שבנו. ההבנה של כל אלה מסייעת לנו להכיר ולהיות מודעים להיבטים השונים בנו. הבנה זו מסייעת לנו לקבל את עצמנו ולחיות באופן רגוע ובטוח. העבודה במודל ה- Internal Family Systems (ה-IFS) מאפשרת קשיבות פנימית ויכולת להתמקד ולהיות מודע למפה פנימית זו בכל רגע נתון. בקורס זה נלמד את יסודות מודל ה- IFS ונחוה את ההתכנסות הפנימית ואת הפניית הקשב פנימה תוך כדי שימוש בהתערבויות חוויתיות פרטניות וקבוצתיות מגוונות. עבודה פנימית על פי מודל זה מאפשרת ביטוי המרחב הפנימי, זיהוי המפה הפנימית והפרדה מחלקים שונים בנו על מנת להעצים את יכולת ההחזקה האישית ואת יכולת הוויסות העצמי. אנשי חינוך במסגרות שונות ילמדו ויתרגלו יכולת התבוננות עצמית והתמרה של קשיים לעוצמות.

ד"ר גלעד גולדשמיט

משמעות הסיפור במעשה החינוכי

6023391 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

שאלת החשיבות של סיפורים, מיתוסים ואגדות במעשה החינוכי תעמוד במרכז שיעורי הקורס. נבחן שאלה זו מתוך מספר נקודות מבט, זאת בהתייחסות לגישות פסיכולוגיות ורוחניות שונות. במקביל נתבונן בסמלים ובדימויים מרכזיים של סיפורים עם, מיתוסים ואגדות ונסה להבין את השפה המיוחדת בהם הם מדברים ופוגשים את נפש הילד. מוטיב נוסף יהיה שאלת ההתאמה של סיפורים להתפתחות הילד, כולל השאלות כיצד כדאי לספר, מה היא האווירה הסיפורים המתאימה לגיל מסוים וכדומה. במידת האפשר ניגע גם בכתיבה יוצרת של סיפורים בהתאם לקווים שניתנו בקורס.

לירן 6044419 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

ניתוח התנהגות יישומי הינו תחום דעת ומדע שבמרכזו עיסוקו עומד המושג 'למידה'. המטרה המרכזית של תחום זה היא להוביל לשיפור בהתנהגויות יעד שלהן חשיבות חברתית, תוך שימוש באמצעים מדעיים תקפים ומהימנים, וכל זאת בכדי לסייע לאנשים לשפר את איכות חייהם. במסגרת הקורס הסטודנטים ייחשפו לעקרונות יסוד בתחום ניתוח התנהגות יישומי, כתחום ששואף לחקור את יחסי הגומלין שבין התנהגות האדם וסביבתו. במהלך הקורס נתמקד ונעסוק בהליכים לניתוח ועיצוב התנהגות וביניהם עקרונות חיזוק שונים הבאים לידי ביטוי ביחסים שבין אנשי חינוך ולומדיהם ודפוסים אינטראקציה אשר להם פוטנציאל לשמר התנהגויות בלתי מסתגלות. במישור המעשי ובזיקה לסביבה החינוכית, יוצגו אסטרטגיות לניהול התנהגויות בכיתה וידונו שאלות יסוד באשר ליישומן של אסטרטגיות אלה כאמצעי להעצמת אקלים כיתה חיובי, קידום תהליכי הוראה והגברת המוטיבציה של הלומדים.

סטטיסטיקה א'

ד"ר אלכס זיבנברג, ד"ר עדו ליברמן

6013313 - 2 שש"ס, 3 נ"ז, ש'

מר צביקה אופיר

6022344 - 2 שש"ס, 0 נ"ז, ת'

הקורס יעסוק ברובו בסטטיסטיקה תיאורית של נתונים (לוחות, תרשימים, מדדי מרכז ופיזור, מדדים למיקום יחסי ומדדי קשר). נדון ביתרונותיהן וחסרונותיהן של כל אחת מהשיטות ובהצגת תוצאות לפי כללי דיווח מדעי. הקורס ילווה בתרגול שבועי בכיתת מחשבים באמצעות תוכנת SPSS. דרישות הקורס: השתתפות פעילה, הגשת תרגילים, מבחן סופי.

סטטיסטיקה ב'

ד"ר אלכס זיבנברג, ד"ר עדו ליברמן

6013314 - 2 שש"ס, 3 נ"ז, שיעור

מר צביקה אופיר

6022345 - 2 שש"ס, 0 נ"ז, תרגיל

הקורס יוקדש ברובו לשיטות סטטיסטיות לניתוח הנתונים במדעי החברה. נדון במבחנים לבדיקת קשרים בין משתנים, לבחינת הבדלים בין קבוצות וכן מבחנים לניבוי משתנים על פי משתנים אחרים. נלמד להתאים את המבחנים הסטטיסטיים לסוגי שאלות מחקר, השערות ונתונים וכן לדווח על תוצאות ניתוחים אלה לפי כללי דיווח מדעי. הקורס ילווה בתרגול שבועי בכיתת מחשבים באמצעות תוכנת SPSS. דרישות הקורס: השתתפות פעילה, הגשת תרגילים, מבחן סופי.

ד"ר גיל מאור

סינוור עצמי והעצמה ללקויי קשב ולמידה

6029139 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הדימוי העצמי הנמוך והתנסויות המתסכלות שמאפיינות ילדים בעלי קשיים לימודיים או התנהגותיים, ובכלל זה לקויי למידה וקשב, מחייבת התייחסות מעט שונה. שיטת סינוור עצמי היא שיטת פעולה להגברת המוטיבציה בקרב אנשים בעלי קשיים ולקויות להשתלב בחברה. באמצעות

סינגור עצמי, הפרט מציג בדיבור ובמעשים שינויים בחייו שיאפשרו לו לחוש בטחון בהשתלבות החברתית והלימודית. הקורס כולל ידע מגובה מחקר בנושא תוכניות סינגור עצמי, יסודות הסינגור העצמי וכלים להעצמה. כמו גם, התנסות בבניית כלים לסינגור עצמי לתלמידים לקווי למידה וללקווי קשב.

ד"ר יוחאי עתריה

סמינר-ה"אחר" במסגרת החינוכית

6044422 – 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

סמינר זה בוחן את חוויית האחרות במסגרות החינוכיות השונות. ראשית במטרה להבין איך זה מרגיש להיות "אחר"/"שונה"/"זר במסגרת החינוכית. שנית כדי לבחון האם יש דרך לא רק להקל על חוויית האחרות, ולא רק לאפשר לו להשתלב במסגרת "הרגילה", אלא לייצר מסגרת חינוכית שבה יש מקום לאחרות ולשונות, מסגרת בה "האחר" אינו איום אלא ברכה. ניתן לכתוב עבודות תיאורטיות וגם אמפיריות. במקרה של מחקר אמפירי הדגש יהיה על מחקר איכותני. במקרה כזה הסטודנט יידרש להשלים פערים בכל הנוגע לשיטות מחקר איכותניות.

ד"ר יונתן קסלר

סמינר - אינטליגנציה רגשית בחינוך

6033864 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הסמינריון יעסוק במחקר בנושאים הקשורים ללמידה רגשית חברתית (SEL). SEL הוא פיתוח חינוכי על בסיס עקרונות של אינטליגנציה רגשית. גישה זו נועדה לפתח מיומנויות רגשיות וחברתיות אצל ילדים. תכניות המתבססות על הגישה כוללות התמודדות עם אלימות והתנהגויות אנטי-חברתיות אחרות דרך קידום סגנון פדגוגי חיובי. המאפיין המרכזי של תכניות אלה הוא פיתוח הילד כאדם שלם, כשהצד הרגשי והקוגניטיבי חשובים באותה מידה. סטודנטים המשתתפים בסמינריון יוכלו לבחור נושאים בהם יש להם עניין, ויפתחו אותם למחקר.

ד"ר נירית קרני וייזר

סמינר- אלימות מילולית ותכניות למניעתה

6023373 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

במהלך הסמינר ננסה להבין את העולם הרגשי של המתבגר עם הצרכים המיוחדים. נלמד על אלימות כלפי מתבגרים עם צרכים מיוחדים בבית הספר והדרך שבה זה משפיע על עולמם הרגשי, מהיבט של הבנה מעמיקה לגבי החוויות שחווה מתבגר עם צרכים מיוחדים בחיי היום יום בסביבת בית הספר. ננסה להבין את הבסיס הקוגניטיבי לקשיים בהתפתחות הרגשית בעקבות ליקויים קוגניטיביים. כיצד

הפרעות נפשיות משפיעות וקשורות להפרעות התנהגות. נלמד על התמודדות רגשית של המתבגר עם הצרכים המיוחדים. נכיר דרכי התקשרות חלופיות להתנהגויות לא הולמות. נדון בהתמודדות רגשית של תלמידים עם צרכים מיוחדים המשולבים בחינוך הרגיל, ובתופעות נלוות כגון בדידות בקרב ילדים עם צרכים מיוחדים.

ד"ר אדם ויילר גור-אריה

סמינר - אמיל לרוסו

6022349 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

אמיל, או על החינוך, ספרו של ז'אן-ז'אק רוסו (1712-1778), נחשב ליצירת מופת לא רק בתחום מחשבת החינוך אלא גם בפילוסופיה חברתית ומדינית. מאז יציאתו לאור ב 1762 ועד היום הספר שנוי במחלוקת: ישנם הרואים ברוסו מופת של מחנך נדיב המשחרר את האדם מכבלי הדעות הקדומות של חברה מושחתת, ישנם גם מבקרים הסבורים ששיטתו החינוכית מכוננת למעשה דיקטטורה אכזרית המבוססת על הונאה והשפלה.

במהלך השיעורים ייבחנו ויידונו היבטים שונים של היצירה בצורה ביקורתית ויושם דגש על המשמעויות המעשיות שלה לחינוך כיום.

לאור העיון בהגותו של רוסו הסטודנטים יבחרו לעצמם סוגיות חינוכיות או הוגים חינוכיים שברצונם לחקור ויכתבו עליהם עבודת מחקר תוך יישום כלים שייקנו במהלך הסמינר. כתיבת העבודה תלווה על ידי המרצה.

סמינר - ההוראה כא(ו)מנות: היבטים תיאורטיים ומעשיים

ד"ר יעל גרינשטיין

6044402 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

ההוראה על היבטיה השונים נחשבת עתיקת יומין ועוברת לאורך השנים תהליכי שינוי ברמה הפילוסופית, הסוציולוגית, הפסיכולוגית והארגונית. תהליכי שינוי אלה באים לידי ביטוי בין היתר בגיבוש ההוראה כמקצוע (פרופסיה) לפי קריטריונים כמו תחום ידע נרכש במהלך הכשרה, כללי אתיקה, היררכיה לקידום מקצועי, השתלמויות ועוד. ניתן לבחון תהליכים הקשורים בהוראה בכלל ובהוראה כפרופסיה בפרט תוך התייחסות לשתי השקפות: השקפה אחת – הוראה כאומנות (craft) - מתמקדת בלימוד וברכישת מיומנויות הוראתיות באמצעות למידה ממומחים והתנסויות פעילות בשדה בו מתרחשת ההוראה. השקפה שניה מתמקדת בהוראה כאמנות (art) ומדגישה היבטים של אלתור, יצירתיות, יכולת ביטוי ייחודית ועוד, המאפיינים את העיסוק באמנות.

מטרת הקורס היא להכיר את מהותה של ההוראה ומאפייניה כפרופסיה, תוך התייחסות לשינויים המגוונים שחלו בה, ולבחון את ההוראה כאומנות וכאמנות הן מבחינה תיאורטית והן מבחינה מעשית באמצעות עריכת מחקרים במגוון היבטים של ההוראה במסגרות פורמליות ולא פורמליות שונות. מחקרים אלה יאפשרו ללמוד מקרוב על עולמם של העוסקים/ות בהוראה, ועל קשריהם עם סביבתם לצד האתגרים הניצבים בפני החברה ומוסדותיה השונים בכל הקשור במאפייני ההוראה ובהשלכותיה בהקשרים שונים.

במהלך הסמסטר הראשון יוצגו ההיבטים התיאורטיים של ההוראה ויגובשו על-ידי הסטודנטים/יות נושא ומטרת מחקר שיבחרו לבצע. לצד זה יוצגו העקרונות המרכזיים של עריכת מחקר (בעיקר על בסיס הפרדיגמה האיכותנית). במהלך הסמסטר השני יערכו הסטודנטים/יות את המחקר, תוך ליווי והנחיה צמודים וכן יציגו את עבודתם בפני עמיתיהם/ן לקבוצה.

סמינר - היבטים חינוכיים של יחסים בין אישיים

ד"ר אלון גולדברג

6033326 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הקורס מפגיש את הסטודנטים עם סוגיות ביחסים בין אישיים מתקופת הילדות ועד תקופת הבגרות, כדוגמת: בדידות, אינטימיות וזוגיות. במסגרת הקורס נדון במקורות היכולות הבין אישיות וכן בדרכי ההתמודדות המשפחתיות והחינוכיות עם קשיים ביחסים בין אישיים אשר מתעוררים במהלך החיים. בסוף הקורס תוגש עבודה סמינריונית מחקרית בנושא הקורס.

סמינר-היבטים של חרדה ואיכות חיים באוכלוסיות

ד"ר עומר הורוביץ

החינוך המיוחד

6023368 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הסמינריון יעסוק ביחסים העדינים שבין חוויית חרדה (תכונתית ומצבית) לבין איכות החיים של אוכלוסיות החינוך המיוחד בטווח החיים. המחקר בקורס יתבסס על שאלונים ובחינת הקשרים בין משתנים שונים הנדונים במסגרת הסמינר. במהלך הקורס יוצג הרקע התיאורטי והמעשי הנדרש לביצוע מחקר; החל מאיסוף הרקע והמידע הנדרש לביסוס המחקר וכלה במטלות הכתיבה הנאותות. כמו כן, יוצגו הכלים השונים בהם נעשה שימוש בקורס, דרך ניתוחם והצגתם באופן אקדמי.

סמינר - הסיפור החינוכי אוטואתנוגרפיות

ד"ר תמר הגר

6033930 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

סיפורים הם הדרך בה בני אדם נותנים לעולמם והתנסויותיהם מובן. סמינריון זה מטרתו לבחון יחד עם הסטודנטים את האופן בו סיפורים הופכים לכלי מחקרי אפקטיבי שמאפשר לנו להכיר על העולם החינוכי והחברתי. יחד נתבונן וננתח מחקרים המשתמשים בנרטיבים - סיפורי חיים, יומנים, מכתבים ועוד - כדי להבין את העולם החינוכי, חברתי ומחקרי, שבהם הסיפור הוא הדרך שבה מתועד המחקר.

הז'אנר האוטואתנוגרפי – המעמיד במרכז את הסיפור החברתי תרבותי של האני, יבחן לעומק. במהלך הקורס ילמדו הכלים והכללים של מחקר נרטיבי ויתרונותיו (וחסרונותיו) ביחס למחקר מסורתי פוזיטיביסטי. הסטודנטים יבצעו מחקר נרטיבי על נושא חברתי חינוכי שיתועד בעבודת הסמינר.

סמינר - הערכה בבית-הספר : תיאוריה ומעשה ד"ר עמאשה מרסל

6023345 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הסמינריון עוסק במרכיבים השונים של ההערכה בבית הספר: הערכת לומדים, הערכת מורים, הערכת תכניות לימודים ופרויקטים בית-ספריים. הסמינריון יפגיש את הלומדים עם עקרונות ההערכה ותפקידיה בבית הספר, והבנת חשיבותה בעבודתם של מנהלי בית ספר, מורים, תלמידים, הורים ובעלי תפקידים אחרים, ומקנה כלים לשימוש ככלי ניהולי לשיפור בית הספר.

סמינר- הערכה מקדמת למידה ד"ר ענת רביב

6023336 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הסמינריון מבוסס על פי התיאוריות של פרופ' קרול דואק בנושא משוב מקדם למידה ככלי להתפתחות אישית.

מחקריה של דואק הוכיחו ש "חריצות" ו"עצלנות", יכולת מתמדת להשתפר ולהגיע להישגים – ביחס לעצמך ואף באופן אבסולוטי – או מחסור ביכולת כזו – קשורים לאמונות שגיבשת החל מגיל צעיר בעידוד ובהשפעת מבוגרים משמעותיים סביבך ביחס ליכולת ואי יכולת, ביחס להצלחה ולכישלון, וביחס לדימוי העצמי שלך בעקבות כך.

מטרותיו המרכזיות של הסמינריון לפתח יישום משמעותי של השיטה במערכת חינוך נבחרת תוך הדרכת הצוות והתלמידים.

סמינר-הערכת פרויקטים בארגונים חינוכיים ד"ר עדו ליברמן

6023372 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

הקורס עוסק בעקרונות החשיבה העיונית-תיאורטית בתחום הערכת פרויקטים ובלימוד עקרונות הביצוע של פרויקט הערכה מלא - החל משלב הגדרת שאלת ההערכה עבור דרך תכנון תכנית הביצוע, ואיסוף הנתונים וכלה בשלבי ניתוח הנתונים והפקת המשמעויות מהם. במסגרת הקורס נעסוק בהבחנה בין סוגי הערכות שונים, נגדיר מושגים תיאורטיים ויישומיים הקשורים בתהליך הערכה, נלמד על ההיבטים החברתיים הקשורים בביצוע תהליכי הערכה ונעסוק בתהליכי העבודה המרכיבים תהליך הערכה איכותי. קורס זה מיועד לכל בעל תפקיד בארגון אשר מבצע פרויקטים מסוגים

ובהיקפים שונים אשר מעוניין להרחיב את השכלתו ואת יכולתו לבחון את הצלחתם של פרויקטים אלה.

סמינר: זרמים חברתיים, חינוכיים ואידאולוגים

פרופ' מוסטפא עבאסי

בקרב החברה הערבית במדינת ישראל

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

6023371 +2 שש"ס, 6 נ"ז

הקורס ידון בהיבטים החברתיים, חינוכיים ואידאולוגיים של האוכלוסייה הערבית במדינת ישראל, במעמדם האזרחי והפוליטי של תושבי ישראל הערבים. ובמערכת היחסים שלהם עם החברה והממסד, ובתמורות שעברו עליה מאז קום המדינה ועד היום בתחומי החינוך, ההשכלה והלימוד. כמו כן, הקורס אמור לדון במבנה העדתי של שלשת העדות הערביות בארץ (דרוזים, נוצרים ומוסלמים) ועל התמורות שעברו על המבנה העדתי.

ד"ר יערה גיל גלזר

סמינר- לחקור באמצעות המצלמה והתצלום:

צילום ככלי מחקר בקונטקסט חינוכי

6011155 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

מטרת הקורס לפתוח בפני הסטודנטיות/ים מגוון אפשרויות לעריכתו של מחקר מבוסס צילום ו/או תצלומים בהקשר חינוכי. בין הגישות בהן יתמקד הקורס: ראיון במתודת Photo elicitation, ניתוח סמיוטי וניתוח קונטקסטואלי של דימויים מצולמים. כמו כן יושם דגש על התאמת שיטות מחקר איכותניות (כמו ניתוח תוכן, חקר מקרה, תיאוריה מעוגנת בשדה) לצרכי מחקר מבוסס צילום סטילס. במהלך הסמסטר הראשון יתוודעו הסטודנטים לתיאוריה בסיסית של צילום ולתיאוריה של צילום ככלי מחקר במדעי החברה, ויתרגלו גישות שונות לניתוח של חומרים מצולמים. במהלך הסמסטר יגבשו הסטודנטיות/ים נושא ושאלות מחקר, יבחרו מתודה המבוססת על צילום ו/או ניתוח של תצלומים (סטילס), וינסחו הצעת מחקר. במהלך הסמסטר השני יוצג תהליך העבודה של הסטודנטיות/ים על ידיהם בצורה של משוב עמיתים, ואף יתקיימו מפגשים עם המרצה לליווי ומשוב בתהליך גיבוש וכתבת העבודה.

ד"ר יונתן קסלר

סמינר- לקויי למידה, הצלחה בחיים ופיתוח קריירה

6023406 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

הסמינריון יעסוק במחקר בנושא לקויי למידה, הצלחה בחיים ופיתוח קריירה. הדגש בסמינריון יעשה באוכלוסייה הבוגרת אם כי נעשה שימוש בראייה רטרוספקטיבית על הילדות מגיל הבוגר. הקורס יעסוק בשאלות קריטיות העוסקות בזהות וחיפוש משמעות ומעורבות בחיים והשלכות על העתיד האישי. בנוסף הקורס יעסוק במדידה בסיסית לבחירת מקצוע לעתיד ושימוש בכלי מדידה אלה כדי לעודד הכוון עצמי מציאותי המאפשר לאדם עם לקויי למידה למצות את הפוטנציאל הטמון בו.

פרופ' שמואל שמאי

סמינר – מגדר חברה וחינוך

6087452 – 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

הכרת השווה והשונה בין המינים בתחומים הקוגניטיבי, פסיכולוגי וחברתי, והכרת תיאוריות בתחום סוציולוגיה ופמיניזם, פסיכולוגיה, מגדר ומשפחה. בחינת מעמד האישה והגבר בחברה בכלל ובחברה הישראלית בפרט. בחינת מעמד הבת והבן בחינוך. הכרת תכניות התערבות בית ספריות וחברתיות לשיוויון בין המינים.

ד"ר משי אורי

סמינר- מחנכים לא רגילים: סרטים מסחריים,

סיפור ילדים ועוד דרכים ללמד ולחנך

6044426 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

בסמינר נחשוב על איך אפשר ללמד ולחנך בעזרת כלים מעולם התוכן האומנותי שלנו וזאת על ידי דוגמאות מתחום הקולנוע בעיקר, וקצת מתחום ספרות הילדים ותחומי אומנות אחרים. מטרת הסמינר היא להגיע להצעה מעשית של לימוד בעזרת משהו שאנו מתחברים אליו באופן אישי, תוך הסתמכות על תיאוריות מתחום הפילוסופיה של החינוך.

ד"ר סמי בהט

סמינר מחקר: יזמות וחדשנות חברתית

6800142 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

יזמות וחדשנות (Entrepreneurship and Innovation), על ביטוייה השונים, מהווה את המניע המרכזי בהשגת יתרונות תחרותיים של פרטים, קהילות ואומות. היזמות מגלמת בתוכה דפוסי התנהגות ותהליכים המובילים להפיכת רעיון למיזם המחולל ערך (חברתי או כלכלי). בעשורים האחרונים מתפתחת תופעת היזמות החברתית (Social Entrepreneurship) והעסקים החברתיים (Social Enterprise). תכליתן של אלה לספק, בדרכים יצירתיות וחדשניות, פתרונות ברי קיימא מקיפים לאתגרים ובעיות חברתיות כגון, עוני ואי שוויון, הדרה חברתית, צדק סביבתי, נגישות לשרותי חינוך, רווחה ובריאות וכד'. חשוב לציין כי היזמות החברתית היא תופעה חדשה יחסית במחקר האקדמי ובשדה העשייה בשטח והיא עושה שימוש בעקרונות ובכלים השאולים מתחומי היזמות הטכנולוגית והעסקית כבסיס לקידום יעדים חברתיים וקהילתיים. במובן זה, היזמות החברתית מהווה נקודת חיבור בין הערכים, החזון והשליחות החברתית לבין אימוץ גישות חדשניות הנהוגות בעולם העסקי. לסמינריון שתי מטרות מרכזיות. המטרה הראשונה מכוונת להעמקת ההבנה והידע התאורטי אודות תהליכים המניעים יזמות וחדשנות חברתית והדרכים ("ארגז הכלים") בהן הופכים רעיון למיזם חברתי. המטרה השנייה תשאף לחולל סביבה מתאימה לקיומו של מחקר (כמותני ואיכותני) בנושאים חברתיים-קהילתיים הקרובים לליבם של הסטודנטים תוך, זיהוי סוגייה מחקרית, גיבוש מערך המחקר, ביצוע המחקר והסקת התובנות והמסקנות ממצאיו.

ד"ר שרון שניר

סמינר - מחקר על התערבויות מבוססות אומנות

6133315 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

**דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;
ציון עובר: 60**

הסמינריון עוסק במחקר על השפעה, תוצאות והשלכות של התערבויות חינוכיות בעזרת אומנות. הסמסטר הראשון יוקדש להיכרות קצרה עם צורות התערבות בסיסיות, כגון הצעת חומרים ליצירה חופשית ותרגילי יצירה מובנים, ובצורות מחקר בסיסיות, איכותניות וכמותניות, המתאימות לחקר התערבויות כאלה. הסטודנטים יוזמנו לבחור סוגיה ושאלה מחקרית, ולגבש הצעת מחקר. בסמסטר השני, יציגו הסטודנטים את עבודותיהם בכיתה, כחלק מהנחיית עמיתים. כן יתקיימו מפגשים קבוצתיים ספורים לצורך מתן הנחיות לכתיבת העבודה.

סמינר: נוירופסיכולוגיה קוגניטיבית של לקויות למידה

ד"ר שי מנשה

6011143-2+2 שש"ס, 6 נ"ז

**דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;
ציון עובר: 60**

מטרת קורס זה היא להפגיש את הסטודנטים עם תחום הקוגניציה והנוירופסיכולוגיה של לקויות הלמידה, ולאפשר התנסות בכתיבת הצעת מחקר אשר תתבסס על סקירה ספרותית עדכנית ואינטגרטיבית, בעלת מסקנות אישיות וביקורתיות, שתוביל לכוון מחקרי עתידי אפשרי. בעבודה עצמה יתבקשו הסטודנטים לשזור הערות ביקורתיות, מסקנות, והצעות למחקר המשך. מבנה העבודה יתבסס על מבנה של מאמר מחקרי בתחום, ויכלול תקציר, מבוא, שיטה (נבדקים, מטלות, ניתוחים סטטיסטיים), סיכום (תוצאות אפשריות בהתאם לסקירה הספרותית וביקורת).

סמינר - סוגיות חברתיות בחינוך

ד"ר מרינה גורושיט

6011154, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

**דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;
ציון עובר: 60**

מטרת הסמינריון היא הכרה ויישום עקרונות המחקר החינוכי כמותי או משולב באופן מעשי תוך ביצוע מחקר בפועל. הקורס יתקיים בשיתוף פעולה עם היחידה ללימודי שדה, ועבודות המחקר של הסטודנטים יאורגנו סביב נושאים הקשורים בעבודתם המעשית, כאשר מקום העבודה המעשית ישמש כשדה לעריכת מחקר. לסטודנטים שלא ירצו לחקור נושא הקשור לעבודה המעשית שלהם, תינתן אפשרות לבחור נושא חלופי / יוצע נושא חלופי על ידי מנחת הסמינריון.

סמינר - סוגיות מחקריות בחינוך והערכה

ד"ר עירית ששון

6013302-2+2 שש"ס, 6 נ"ז

**דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;
ציון עובר: 60**

במהלך הסמינריון מתקיים דיון בגישות תיאורטיות ומתודולוגיות המהוות בסיס לתהליך המחקר החינוכי. הסמינריון כולל התנסות מעשית בכל שלבי החקר משלב בחירת נושא, ניסוח שאלת מחקר, איסוף מידע עדכני, פיתוח כלי מחקר מתאימים, איסוף נתונים, ניתוח והסקת מסקנות. במהלך הסמסטר הראשון כל סטודנט בוחר פרויקט חינוכי. בתהליך של הנחייה ומעורבות עמיתים כל סטודנט כותב ומציג הצעה למחקר הממוקדת בהערכת הפרויקט/תוכנית. הסמסטר השני מוקדש לביצוע המחקר וניתוח הממצאים. בסוף הקורס מוגשת עבודה סמינריונית מחקרית מלאה.

ד"ר שירי פרלמן-אבניאון

סמינר - פסיכולוגיה בחינוך

6033929 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

דרישות קדם: מיומנויות אקדמיות, שיטות מחקר וסטטיסטיקה א', פטור מאנגלית;

ציון עובר: 60

סמינריון זה בודק תהליכים פסיכולוגיים הרלוונטיים לתחומי החינוך. במסגרת הסמינר נסקור את הספרות העדכנית מתחום המחקר ההתנהגותי, הקוגניטיבי והרגשי - וכיצד תחומי המחקר של הפסיכולוגיה תורמים להבנה ושיפור של תהליכים חינוכיים. הסמינר יכול ללוו את גיבוש של שיטה מחקרית, הרצה של הניסוי בשטח, ניתוח וכתבת עבודה סמינריונית מלאה ואקדמית. בסמסטר א' נקדיש את הפגישה השבועית להכרת תחום המחקר והמתודולוגיה האופיינית לו. לאחר מכן בפגישות אישיות יותאם מאמר הנוגע לפרדיגמה המחקרית לכל משתתף, אותו יסכם ויצג בשיעור. לקראת סוף הסמסטר יגבש כל סטודנט רעיון מרכזי אחד בר ביצוע וניתן לחקירה ונגבש את הדרך לחקור את השאלה. בסמסטר ב' יתקיימו פגישות אישיות לשם הנחיה לקראת הגשת התוצאות והדיון, ועבודת הסמינריון כולה בתום הסמסטר.

ד"ר בת אל חזן

סמינר - תפקידו של ההון הפסיכולוגי בקרב לקויי למידה

6023405 - 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

מטרת הסמינריון הינה לאפשר לסטודנטים קיום מחקר בסביבה מודרכת תוך עיסוק בתחום הקשר שבין משאבים פסיכולוגיים חיוביים ולקויות למידה. מוקדי המחקר העיקריים בקורס ישענו על עקרונות יסוד מתחום הפסיכולוגיה החיובית ככלל ומתחום ההון הפסיכולוגי בפרט ובזיקה לאוכלוסיות עם לקויות בתפקוד האקדמי.

במישור העיוני, נסקור מושגים ועקרונות יסוד לצד תיאוריות ומודלים מרכזיים, השוכנים בבסיס ההון הפסיכולוגי וקשריו למשנתי חרדה מחד והסתגלות מאידך. הואיל והון פסיכולוגי אינו רק משאב מוטיבציוני אישיותי חיובי של הפרט אלא גם מאופיין בדינמיות, קרי הוא ניתן לשינוי ולפיתוח, הכרה בתפקידו המהותי ובאופני היישום שלו צפויה להיות בעלת ערך מחקרי ויישומי רב.

במישור המחקרי, נלמד כיצד לגבש שאלות והשערות מחקר וכיצד לאתר ולעצב כלי מחקר מתאימים. כמו כן, יוסברו אופן ארגוןם וכתבתם של פרקים מרכזיים בעבודת המחקר.

ד"ר דורית דרור הד

ספרות בחינוך - מסע אישי וקבוצתי, עדות והעצמה

6023377 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס מושתת על מודל מעגלי, שבו נכיר סיפורים ושיירים שנוגעים בחיי האדם מלידה ועד מוות – מהסיפור הגדול והרחב של בריאת העולם ועד רמת סיפור הלידה הפרטי והמשכו עד המוות הגדול כאפשרות של ראיית מחזור החיים השלם כמו גם ראיית הפרט שבתוכו. מטרת הקורס היא לספק לסטודנטים/יות כלים להכרות ולהבנה עם תפקיד "מספר הסיפורים" ואת מיומנות ההקשבה לסיפורים ולשירים ואופן ההתייחסות אליהם וביצירת סיפורים מקוריים למצבים מיוחדים. ייבחנו אופנים לבחירת הסיפורים והשירים, מציאת התמות של היצירות, שתואמות את צרכי הזולת ואופנים ליצירת פעילות בהתאם למצב הנדרש ולמקומו היחסי בחיים. יושם דגש על מקומו של העד בתהליך כאמצעי לבניית העצמה אישית תוך כדי המסע הקבוצתי וראיית הרצף השלם. בקורס ילמדו מודלים ואבני יסוד מתחומי הביבליותרפיה כמו למשל מודל הסיפור בשלבים על פי אלידה ג'רסי, ייעשה שימוש בטקסטים מגוונים הלקוחים מתוך הספרות והשירה העברית והעולמית כמו: לאה גולדברג, שייקספיר, יונה וולך, רוברט פרוסט, חנוך לוין וכלה בדויד גרוסמן, רוני סומק ואהוד בנאי וטקסטים פרטיים של הסטודנטים בהתאם לבחירותיהם. הקורס ייכלול בתוכו התנסויות שידגימו העברת חוויה של מפגשים עם הזולת כשהסיפורים והשירים מהווים את המרחב הפנטסטי שאליו ממענים את השיח. הקורס יושתת על עקרונות מרכזיים שהם: פיתוח סקרנות, עידוד הגילוי, היכרות עם שפת הדמיון והיצירתיות, מקומו של העד, מקומו של מספר הסיפור ומוטיב ההרחקה. יילמדו בו תיאוריות מתחום הביבליותרפיה והחינוך.

גב' הגר דורנאי

עבודה באמנות עם מתבגרים

6011158 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים

להתבגר פירושו להתגבר!!

תקופת ההתבגרות היא תקופה עשירה בצבעים, לעיתים רכים ועדינים ולעיתים כהים וצעקניים ביותר. צבעוניות זו שאינה תמיד הרמונית גורמת פעמים רבות למתבגר חוויות של בלבול, חששות מהלא נודע ומצבים נפשיים משתנים לצד הרבה סקרנות, אנרגיות והרפתקנות. הקורס יעסוק בתקופת גיל ההתבגרות על כל מורכבותו ובתרומה הייחודית של עבודה ביצירה ובהבעה להתמודדות מטיבה עם האתגרים הניצבים בפני המתבגר. בקורס נתנסה בתהליכי יצירה בחומרים מגוונים המותאמים לתכנים ולתמות המרכזיות שמעסיקות את המתבגר, נצפה בהדגמות של תהליכי אומנות שנעשו עם מתבגרים במסגרות שונות, נקרא ונדון בחומרים תאורטיים שעוסקים בתקופת חיים זו.

ד"ר ורדה סרוק

עבודה קבוצתית בעזרת אומנות

6011148 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא להבעה ויצירה ככלי ללימוד והבנה של כישורי חיים

הסדנה תעסוק באיכויות הייחודיות של העבודה הקבוצתית באמצעות אמנות ותרומתה לעידוד ופיתוח של למידה חברתית, דפוסי תקשורת בין אישיים ולכידות קבוצתית. כמו כן נבדוק את השפעתה של

העבודה קבוצתית באמנות על הפרט בתחומים מגוונים כגון: העמקת המודעות עצמית, הגברת יכולת הביטוי הרגשי והעצמה של היחיד על רקע הקבוצה.
במהלך הקורס יתנסו הסטודנטים בעבודה קבוצתית באמנות ושימוש בטכניקות וחומרים מגוונים תוך התבוננות בתהליכי יצירה אישיים וקבוצתיים ובחינת השתקפותם בתהליכי היצירה ובתוצריה.
במהלך הסדנה נדון ונתייחס לחומרים תיאורטיים העוסקים בהתפתחות תהליכים קבוצתיים וביטויים באמנות, בהיבטים הייחודיים של שימוש ביצירה בעבודה קבוצתית ובעבודה קבוצתית עם אוכלוסיות מגוונות.

ד"ר נורית פז

עבודת צוותים רב- מקצועיים במסגרות החינוך המיוחד

6023380 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

עבודת צוותים רב מקצועיים היא הכלי המרכזי שבאמצעותו מקדמות מסגרות חינוכיות את מטרותיהם. הקורס יתמקד בעקרונות העבודה של צוות רב מקצועי במסגרות חינוך מיוחד ובבניית שיתופי פעולה בין אנשי הצוות.
במסגרת הקורס נעמיק בהבנת החשיבות של שיתוף פעולה בין הצוות החינוכי לבין הורים לילדים עם צרכים מיוחדים. נושאי הקורס יכללו:
תאוריות המסבירות עבודה של צוותים בין מקצועיים, עבודת צוותים רב-מקצועיים במסגרות משלבות ומסגרות של החינוך המיוחד, גורמים המשפיעים על עבודה רב-מקצועית ושיתופי פעולה ותקשורת בין אנשי הצוות וההורים.

ד"ר טל ישראלי

עיצוב דמות מחנכת

6029118 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

מטרת הקורס היא קיום דיון ביקורתי בשאלת מאפייניה ודרכי עיצובה של דמות חינוכית, תוך התייחסות לשאלות היסוד של החינוך. זאת בהקשר של מאפייני החברה בת זמננו, כגון: פוסט מודרניות, קפיטליזם צרכני, גלובליזציה, רוויה תקשורתית ועוד. הדיון יסב סביב דילמות חינוכיות הנוגעות להצדקת החינוך, מטרותיו, אמצעיו וקשייו, במטרה לבחון מהן הדמויות החינוכיות המצויות, מהן הרצויות ומה מעצב אותן. הקורס ידון גם במקומה של מערכת החינוך בהקשר של תהליכי וסוכני החברות השונים ובדמותו של המחנך כסוכן חברות. במהלך הקורס יערכו פגישות עם אנשי חינוך פעילים וידונו עמם סוגיות חינוכיות שונות.

ד"ר יפה יוסי

עיצוב התנהגות לילדים עם צרכים מיוחדים

6023417 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

גישות ושיטות של עיצוב התנהגות משמשות מכשיר חינוכי וטיפול נפוץ בקרב מורים וקלינאים שונים במסגרות החינוך המיוחד, העובדים עם ילדים עם לקויות התפתחותיות, רגשיות והתנהגותיות שונות. יעילותן של שיטות התנהגותיות אלה מקבלת משנה תוקף באינטראקציה עם ילדים עם לקויות שמגבילים את כישורי התקשורת שלהם וממילא עם בני הגיל הגן הנכללים בקטגוריה זו, שכישוריהם השפתיים אינם מפותחים דיים. בהיותו כלי חינוכי ויישומי ראשון במעלה בעבודה עם ילדים בעלי

צרכים מיוחדים, הקורס ישאף להקנות ידע תיאורטי ומושגי נרחב בעקרונות הגישה ההתנהגותית ולהביאו לכדי ידע תיאורטי והבנה יישומית בסיסית בטכניקות וגישות של עיצוב התנהגות.

ד"ר רותי ברלדינו

עקרונות בהקניית אסטרטגיות למידה

6122308 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא ללקויות למידה חלק א'

המונחים "לקויות למידה" ו"הפרעת קשב" מייצגים לומדים עם שונות בתחומי החוץ ובתחומי הקושי המאפיינים אותם. אסטרטגיית למידה היא הליך או תכנית פעולה המיועדים להשגת מטרות לימודיות בצורה יעילה. אסטרטגיה, היא תכנון דרכי פעולה לצורך השגת מטרות כלשהי, המכילה מס' צעדים מנומקים וחלופות אפשריות למקרה של אי הצלחה באחד השלבים. בתחום החינוך אסטרטגיות למידה מתייחסות לכלים ודרכי הפעולה שאותן מאמץ התלמיד בכוחות עצמו או דרך הוראה מפורשת, במטרה להבין וללמוד חומר חדש או להכין מטלה. אסטרטגיות למידה יעילות יכולות להוביל לשיפור משמעותי בהישגים אקדמיים.

בקורס נעסוק בהכרת החומר התיאורטי הנמצא בבסיס הקניית אסטרטגיות למידה ללומדים עם לקויות למידה והפרעות קשב, תוך הצגת ממצאי מחקרים עדכניים מהארץ ומהעולם ותוך שימוש בתיאורי מקרה להדגמת התיאוריה.

ד"ר עירית ששון

עקרונות פדגוגיים מנחים לעיצוב סביבות לימוד והוראה

6013328 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הכשרת אנשי חינוך כוללת עידוד למעורבות בפרויקטים חינוכיים או יוזמות חינוכיות. הערכה של הפרויקט החינוכי בשלבים שונים של התהליך חשובה ביותר להצלחתו. תהליכי הערכה והשימוש בהם כמרכיב אינטגרלי בתכנון ובביצוע מהלכים חינוכיים תופסים מקום מרכזי בגיבוש ועיצוב תוכניות במערכות חינוך. המוקד הוא בהערכה לצורך הפקת לקחים, שינוי ושיפור תוך מתן מענה לצורכי ההערכה של גורמים חינוכיים שונים במערכת החינוכית. הקורס יעסוק בתיאוריות, מושגים ושיטות הערכה. במסגרת הקורס הסטודנטים יתנסו בבניית תוכנית הערכה לפרויקט חינוכי-חברתי תוך יישום העקרונות והמושגים.

ד"ר עדנה קלו ליבנה

פיתוח החשיבה ההומניסטית באמצעות האומנויות

6023350 - 4 שש"ס, 4 נ"ז

הקורס יהיה מורכב מחלק תאורטי וחלק מעשי.

המשתתפים יחקרו את התאוריות המובילות של החינוך ההומניסטי ובמסע מרגש ובלתי צפוי יהפכו את התורה למציאות, את המילה לפעולה ואת המחשבה ליצירה. באמצעות תנועה וצליל, טקסטים של תיאטרון וסימולציות ישחררו את הילד הנם בתוכם והלהט שהוא חלק בלתי נפרד מכל עוסק בחינוך. באמצעות תרגילים מסקרנים, המשתתפים ייצרו הרחבת הרפרטואר האישי שלהם ויגלו בתוכם פנים חדשות בתחומים נסתרים שלא הכירו קודם לכן.

במפגש יעסקו המשתתפים בטקסטים ובדיאלוגים המפתחים את החשיבה היצירתית, הדחף לעשייה, הנתינה והמעורבות החברתית.

ד"ר עומר הורוביץ

פסיכוביולוגיה למתקדמים

60233399 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לפסיכוביולוגיה

הקורס מהווה הרחבה של הקורס: "מבוא לפסיכוביולוגיה". באמצעות ידע קודם בשפה ובמושגים בסיסיים בחקר הפיזיולוגיה של ההתנהגות, הקורס יעסוק במנגנונים העצביים של מערכות תפקודיות ראשיות כגון: ראייה ומוטוריקה. כמו-כן, נשלב ידע זה כדי להבין את המכניזמים העצביים בבסיס התנהגות מורכבת, לדוגמא: למידה וזיכרון, רגשות חיוביים (אהבה, משחק וטיפול בצאצאים) ורגשות שליליים (פחד, זעם, כאב). דיונים אלה יבוצעו תוך התייחסות למחקר ותיאוריה הנוגעים לקשר שבין תפקוד מוחי לבין התנהגות בבני-אדם ובעלי-חיים שאינם אנושיים כאחד. כמו-כן, נדון בתפקודים אלה ביחס למצבים של בריאות כמו גם במצבים של פסיכופתולוגיה והטיפול בהן.

פסיכולוגיה התפתחותית א' - יסודות בפסיכולוגיה התפתחותית ד"ר אלון גולדברג

6029004 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

הקניית מושגי יסוד בפסיכולוגיה התפתחותית והבנה של תהליכים התפתחותיים לאורך החיים. הקורס יעסוק בנושאים רבים שהם אבני היסוד של הפסיכולוגיה התפתחותית: שיטות מחקר בפסיכולוגיה התפתחותית ובתיאוריות של התפתחות, תוך התייחסות לטרום לידה ולתקופת הינקות.

פסיכולוגיה התפתחותית ב' התפתחות מינקות עד התבגרות ד"ר אלון גולדברג

6029005 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: פסיכולוגיה התפתחותית א'

הקניית ידע תיאורטי בפסיכולוגיה התפתחותית והבנה של תהליכים התפתחותיים לאורך החיים. הקורס מתמקד בתיאוריות התפתחותיות, תוך התייחסות לתקופות החיים השונות, החל מן הגיל הרך ועד גיל ההתבגרות. הקורס דן במאפיינים אישיותיים ובהבדלים בין אישיים מנקודת מבט התפתחותית.

גב' רויטל תמרי

פסיכופתולוגיה א'

6033836 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: פסיכולוגיה התפתחותית א' + ב'

מטרות הקורס: מפגש ראשוני והקניית מושגי יסוד בתחום הפסיכופתולוגיה, כולל הגדרת התנהגות אבנורמלית ובלתי מסתגלת, הכרות עם המערכת האבחנתית המקובלת (DSM-5), וסקירת שיטות מחקר בתחום. בסמסטר הנוכחי נתמקד במספר קבוצות של פתולוגיות נפשיות: הפרעות לחץ, הפרעות חרדה והפרעות מצב-רוח. בלמידה יושם דגש על הבנת החוויה האישית, התסמינים, גורמי הסיכון

והשכיחות באוכלוסייה, תוך הצגת הגישות המרכזיות להבנת האטיולוגיה, דרכי טיפול מקובלות וסימני השאלה הקיימים בתחום. לצורך המחשה נעשה שימוש בסרטים, תיאורי מקרה וחומר ספרותי.

גב' רויטל תמרי

פסיכופתולוגיה ב'

6033914 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה, פסיכולוגיה התפתחותית, ופסיכופתולוגיה א'

הקורס מהווה המשך והרחבה לפסיכופתולוגיה א', ויסתמך על בסיס הידע שניתן בתחום ועל הכרות עם המערכת האבחנתית המקובלת (DSM-5). הסמסטר הנוכחי יתמקד במספר קבוצות של הפרעות נפשיות כגון הפרעות פסיכוטיות, הפרעות אישיות והפרעות סומאטיות. בלמידה יושם דגש על הבנת החוויה האישית, התסמינים, גורמי הסיכון והשכיחות באוכלוסייה, הסברים אטיולוגיים, דרכי טיפול מקובלות וסימני השאלה הקיימים בתחום. לצורך המחשה יעשה שימוש בסרטים, תיאורי מקרה וחומר ספרותי.

ד"ר אמיר גולדשטיין

פרשיות מפתח בחברה הישראלית והשפעתן על החינוך

6021828 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הערה: הקורס אינו מיועד למי שלמד את הקורס המתודולוגי בלימודי היסטוריה בחוג ללימודים רב תחומיים). מטרת הקורס להציג את הקשרים בין חברה לחינוך, ובמיוחד בהיבט של עיצוב זהות וחינוך לערכים. הקורס ידון בפרשיות מפתח בתולדות החברה הישראלית דרך ההיסטוריה של עמק החולה וקריית שמונה. ייבחנו תהליכים ואירועים כמו: יחסי יהודים וערבים בעמק החולה בתקופת המנדט ושאלת יציאת הערבים מהאזור ב-1948, קליטת העלייה הגדולה בשנות החמישים ויחסי קיבוצי הגליל העליון וקריית שמונה בשנות הקמתן. נעסוק גם בסוגיות מההיסטוריה החברתית של מדינת ישראל ברמת המאקרו (ולא רק באזור הגליל) וברלוונטיות שלהן למציאות החינוכית בישראל של ימינו.

ד"ר יערה גיל-גלזר

צילום בחברה ובתרבות

6011128 - 4 שש"ס, 4 נ"ז

הקורס יחשוף את הסטודנטיות לשימושים מרכזיים בצילום בתרבות המודרנית והעכשווית, ויפגיש אותם עם כלים ביקורתיים לבחינתם ולניתוחם של שימושים אלה, שהם במקרים רבים מניפולטיביים ומוֹנֵגְנִים, ומשרתים אג'נדות ואידיאולוגיות שונות. בקורס ייבחנו אינטראקציות שונות בין צילום, קונטקסט וטקסט בזירות תרבותיות שונות: עולם האמנות, אמצעי התקשורת הכתובים (עיתונים יומיים ומגזינים), עולם הפרסום, האינטרנט, וספרי לימוד היסטוריה. הלמידה המעמיקה של ניתוח דימויים מצולמים בקונטקסט של היווצרותם ושל תפיסתם והתקבלותם על ידי קהל, על רקע סוגיות בחיי החברה והתרבות המערביים, תאפשר התבוננות מעמיקה וביקורתית על תצלומים ותחדד את המודעות לכוחם ולמשמעותם בחיי היומיום. הקורס ילווה בתיאוריות של תרבות ויזואלית וצילום כאמצעי ביטוי תרבותי, מאת תיאורטיקנים והיסטוריונים ביקורתיים של הצילום ושל התרבות.

6044408 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס כולל חלק תיאורטי וחלק מעשי. חלקו התיאורטי יחשוף את הסטודנטיות/ים לדוגמאות שונות של צילום תיעודי-חברתי לאורך המאה ה-20 ובעיקר בעשורים האחרונים, תוך דיון בסוגיות של אתיקה, מוסר ואחריות חברתית בהקשר של צילום תיעודי, ובקשר בין אלה לבין האסתטיקה של הצילום התיעודי. הלמידה תלווה בצפייה במגוון דוגמאות של צילום תיעודי חברתי ובדיונים בטקסטים מאת צלמים ומאת תיאורטיקנים והיסטוריונים ביקורתיים של הצילום ושל התרבות. חלקו המעשי של הקורס יכלול התנסות בצילום תיעודי ככלי חברתי בעל ערך חינוכי, ובחינה של האפשרויות הגלומות בצילום כתגובה למצבים חברתיים וכאמצעי לקידום שינוי חברתי, תוך גיבוש סגנון ואמירה אינדיבידואליים. הסטודנטיות/ים יצרו פרויקט מעשי של צילום תיעודי-חברתי, שיתפתח במהלך הקורס. עשייה זו תלווה בלמידה ובתרגול של עקרונות יסוד של צילום וברכישת כלים ביקורתיים לבחינתם ולניתוחם של תצלומים.

ד"ר אורלי גנני

קהילה והמעשה החינוכי

6044416 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

מטרת הקורס להפגיש את הסטודנטים עם תפישות קהילתיות כפי שעולות בתחום הדעת הסוציולוגי ובפרקטיקה של חיי היומיום בארץ ובעולם. וחיבורו לחינוך בהיבטיו השונים בקהילות בצפון (דגש על קהילות קטנות).

הקורס יחשוף את הסטודנטים לחשיבות ולפרקטיקה של מעורבות בין התיאוריה למעשה, בין האישי לקהילתי ובין האישי לפוליטי. הקורס יפגיש את הסטודנטים עם מתודות מחקריות להבנת המעשה האישי בהקשרו התאורטי. תוך ניתוח הרפלקציה האישית של הסטודנט על תופעות של התארגנויות חינוכיות בקהילה והדמויות הנוטלות בהן חלק.

ד"ר גיל מאור

קשב ולמידה- מבוא לנוירופסיכולוגיה של למידה

6023411 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס עוסק בפעילות מערכת הקשב בתהליכי הלמידה. למידה היא תהליך בסיסי שמשותף לכל היצורים החיים. תהליך למידה מחייב בשילוח התפתחותית, תנאי סביבה נאותים ותהליכים מנטליים מוחיים. במוקד הקורס נבחן את התהליכים המנטליים והאורגניים המאפשרים הפניית קשב ובקרה לתהליכי למידה, בפרט בתחום שפה, קריאה חשבון וכתובה. בקורס ילמדנו המנגנונים המאפשרים את פעילות מערכת הקשב ותהליכי הלמידה בכל אחד מתחומי הלימוד.

ד"ר באדר נוהא

קשיי התנהגות הבנה, אבחון והתמודדות

6023341 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס עוסק בנושא משמעותי וקשה להתמודדות במערכות חינוך ובמערכת המשפחתית- קשיי התנהגות. בקורס נבין את הסיבות לתופעה ודרכי התמודדות המערכות השונות. הקורס מלווה בניחות מקרים והתנסות בחקר מקרה.

שיטות מחקר כמותיות ואיכותניות

6023366 - 2 שש"ס, 3 נ"ז, שיעור

ד"ר מרסל עמאשה

6023367 - 2 שש"ס, 0 נ"ז, תרגיל

גב' יסמין ברזילי שחם, מר יונתן יעקובי

הקורס נועד להקנות ידע ומיומנויות לקריאה ביקורתית, ולהתנסות מעשית ראשונית בשיטות מחקר כמותיות ואיכותניות בתחום החינוך. נושאים עיקריים בהם יעסוק הקורס: הכרת הגישה התיאורטית העומדת בבסיס המחקר הכמותי והאיכותני, הגדרת בעיות מחקר; מערכי המחקר, איסוף נתונים באמצעות שאלון, ראיון ותצפית, תוקף ומהימנות במחקר כמותי ואיכותני.

שילוב בראייה הומניסטית חינוכית

6023351 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר נירית קרני וייזר

במהלך הקורס נלמד על שלשת המודלים המרכזיים שהם הבסיס להתייחסות החינוכית והטיפולית: המודל של הרווחה, המודל הרפואי והמודל ההומניסטי. נכיר את הרקע לדגש העכשווי של השילוב. תעשה הצגת הנושא של השילוב כתחום מרכזי בעבודה עם תלמידים עם צרכים מיוחדים והצגת האסכולות המרכזיות של השילוב. נלמד על המעבר משילוב להכלה וההשלכות של מעבר זה על החינוך איך הגענו לדגש על הכלה. הצגת הכוחות החברתיים, האידיאולוגיים והמקצועיים המשפיעים כיום על המעשה בחינוך המיוחד - רקע היסטורי. נלמד מהו שילוב: הגדרות, תחומים, ממדים. המודלים ההיסטוריים שהשפיעו על השילוב ולאן פנינו מועדות. הפעלת השילוב כרפורמה חברתית. השילוב והשלכותיו על עבודת המורה והמודל האקולוגי בהתייחס לשילוב.

שילוב הילד בעל הצרכים המיוחדים

6033887 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

ד"ר יונתן קסלר

קורס מקוון משולב. הקורס יעסוק במגמות עולמיות של שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל, ובביטוי של מגמה זו בישראל. נתמודד עם השאלה מי הילדים הנכללים בקטגוריה של חינוך מיוחד. הקורס יתמקד בסוגיות הנלוות לשילובם של סטודנטים במערכת החינוך הרגילה, לאחר שאובחנו כבעלי צרכים מיוחדים. יוצגו ויוסברו מונחי יסוד (חוק החינוך המיוחד, שילוב, חוק השילוב, השתלבות, הכלה). בהמשך יוקנה מידע הקשור באבחנה בין חריגויות שונות, תגובות מודעות הסטודנטים לשונות בין התלמידים, ולסוגיית שילובם במערכת הרגילה. יודגש ההיבט ההיסטורי והפילוסופי של השילוב. יועלו סוגיות של פיתוח אחריות לקידומו של כל פרט בכתה על בסיס שוויון, מתוך דגש על שמירת זכויות האדם. נדון בקונפליקטים המאפיינים את עבודת אנשי החינוך בסוגיית השילוב, ונכיר כלים לאיתור ומיפוי צרכי שילוב. יודגשו דרכי הערכה של הצלחת השילוב כאמצעי למקסם את יתרונותיו. הקורס יכלול קריאת מאמרים מחקרניים והכנה של רפרטים על ידי המשתתפים.

7077719-0 שש"ס, 3 נ"ז

הקורס יעסוק בהכרת המבנה הארגוני, והסמכויות של השלטון המקומי והארצי בישראל וכן במערכת היחסים ביניהם. נבחן את התפקוד של גופי השלטון דרך ניתוח סוגיות מרכזיות של תקציב, פיתוח תשתיות, מתן שירותים, ואתגר מימוש הזכות לשוויון אזרחי במדינה בעבר ובהווה. ניעזר בתאוריות בתחומי מדעי המדינה וכן בהשוואה לדגמים שונים של שלטון בזירה הבינלאומית. במסגרת תכני הקורס ומטלותיו, הסטודנטים יתאמנו בזיהוי בעיות מעשיות בתחום השלטון המקומי או הארצי ובגיבוש פתרון שיוצא כנייר מדיניות.

ד"ר אדם ויילר גור-אריה

שסעים חברתיים בישראל

6011140 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעמוד על מהותם של השסעים העיקריים בחברה הישראלית במטרה להבין טוב יותר את אופיים וכך לאפשר התמודדות חינוכית היורדת אל שורשי הבעיות הגלומות בהם. לשם כך יציג הקורס שאלות ויבחן פתרונות חינוכיים להיבטים שונים בשסעים, כגון שורשיהם ותוצאותיהם של השסעים, ביטוייהם הגלויים והסמויים, הצגתם הרשמית והלא רשמית. ידונו בעיקר השסעים העדתי, הלאומי, הדתי, האידיאולוגי והחברתי.

ד"ר שי מנשה

שפה, מוח וקוגניציה

6023364 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה בעל אוריינטציה מחקרית והוא עוסק בסוגיות עיקריות ובטרמינולוגיות הקשורות בחקר המוח והשפה. במהלך הקורס נתמקד בנושאים כגון טכניקות התנהגותיות ומתקדמות לחקר המוח, פוטנציאלים מעוררים - ERPs, מחקרי לזיות, תפיסה שמיעתית, תהליכים קשביים, קטגוריזציה במוח, לוקאליזציה, מודולאריות, קונקציוניזם, לטרליזציה, פלסטיות, והבדלים המיספרים. הסטודנטים יכירו גישות ותיקות, עדכניות, ומחלוקות ספרותיות אודות התחומים המוזכרים.

ד"ר מיכל סגל

שפת הגישור

6013303 - 2 שש"ס, 2 נ"ז

בית הספר מהווה סביבה רווית מפגשים בין צרכים שונים של תלמידים, הורים וצוותי חינוך, שעלולים לעורר קונפליקטים מסוגים שונים. קונפליקטים אלה, ובעיקר דרכי ההתמודדות עימם, עשויים להוביל לצמיחה ולשימור מערכות היחסים הקיימות או לפגיעה הרסנית ולהסלמת המצב הקונפליקטואלי. מטרתו של קורס זה הינה לחשוף את הסטודנטים למודלים ליישוב סכסוך, ובעיקר לתפיסת העולם הגישורית ולכלים הגישוריים, אשר מסייעים להתמודדות בונה ומצמיחה עם סיטואציה קונפליקטואלית בכלל ובמסגרות חינוכיות בפרט. במהלך הקורס הסטודנטים יכירו את כל אחד מהשלבים של הליך הגישור ויתרגלו את המיומנויות הנדרשות מהמגשר.

גב' מיכל זורון

מר רונן מאירוביץ

הקורס יעסוק בחקר התהליכים המתרחשים בקבוצות במסגרות חינוכיות, והשפעתם על המתרחש בתוך מסגרת חינוכית רחבה. במהלך הקורס יילמדו ויבחנו נושאים הקשורים להתפתחות קבוצה, לתפקיד המנחה ולתפקידים של חברי הקבוצה השונים. כן תיבחנה השפעותיה של הקבוצה על היחיד תוך פיתוח מיומנויות הקשבה, הבעה, יצירתיות ואמפתיה. תיבחן גם ההזדמנות שהקבוצה מזמנת לפרטים שבה לגדול, להתפתח ולפתח זהות עצמית.

תהליכים קבוצתיים במערכות חינוכיות

6022311 – 2+2 שש"ס, 4 נ"ז

תהליכים קוגניטיביים ונירופסיכולוגיים בקרב לקויי למידה ד"ר מנשה שי

6023337 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יקנה ידע בתחום הקוגניציה והנירופסיכולוגיה של לקויות למידה והפרעת קשב. בתחילת הקורס יינתן רקע בתחום הנירופסיכולוגיה הקוגניטיבית. נדון בנירואנטומיה פונקציונלית של המוח, יוצגו מבחנים להערכת תפקודים קוגניטיביים שונים ונדון בשיטות מתקדמות לחקר המוח. בהמשך הקורס יוצגו מודלים תיאורטיים ופרדיגמות מרכזיות בתחומים הקשורים בלקויות למידה, תוך התייחסות ללקויות באופן ספציפי. בין היתר מטרתו של הקורס היא לפתח חשיבה מדעית וביקורתית בתחום הנדון באמצעות קריאת מאמרים מחקריים עדכניים בתחום לקויות הלמידה והפרעת הקשב.

גב' רויטל תמרי

תיאוריות אישיות א'

6029006 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה

מטרות הקורס: הכרות עם תחום חקר האישיות, הבנתה והגדרתה, באמצעות הצגת התיאוריות המרכזיות בתחום אשר כל אחת מהן מסבירה באופן שונה את המאפיינים, המניעים והצרכים של הפרט אשר מסבירים את ההתנהגות, ומציעה שיטות שונות לטיפול בקושי נפשי ובשינוי התנהגות. הלמידה תכלול סקירת התפתחותן ההיסטורית של אסכולות תיאורטיות שונות להבנת האישיות, דיון השוואתי בהנחות הבסיס ובדגשים הניתנים על ידי תיאוריות שונות, והערכה ביקורתית של המודלים. לצורך המחשה נעזר באמצעים ספרותיים, קולנועיים ובתיאורי מקרה.

גב' רויטל תמרי

תיאוריות אישיות ב'

6033923 – 2 שש"ס, 2 נ"ז

דרישות קדם: תיאוריות אישיות א'

מטרות הקורס: חלקו הראשון של הסמסטר יוקדש להכרות עם גישות תיאורטיות נוספות להבנת אישיות והערכה שלהן לאור הגישות שנלמדו בסמסטר הקודם. חלקו השני של הסמסטר יוקדש לדיון בסוגיות תיאורטיות מהותיות בתחום האישיות כגון המשכיות מול שינוי באישיות, תכונות קבועות מול השפעות מצביות, השפעות תרבותיות, כלים להערכת האישיות, פרקטיקה טיפולית ועוד. הלמידה תשלב דיון בתיאורי מקרה שיובאו על ידי הסטודנטים והמרצה, יחד עם ניתוח החומרים בעזרת התיאוריות הנלמדות.

ד"ר סמי בהט

תכנון חברתי וקידום פרויקטים בארגוני החברה האזרחית

6044423-2 שש"ס, 2 נ"ז

תכנון הנו הליך המרה שבאמצעותו אתגרים ורעיונות מתורגמים למדיניות ולצעדי מדיניות (תכניות עבודה ופרויקטים). בהיבט זה, תכנון חברתי-קהילתי (Social Planning) ובכלל זה, תכנון מערכות חברתיות, הוא תהליך דינאמי, מורכב ורב שלבי המחייב תכלול תחומי ידע שונים (חינוך חברה וקהילה) ושימוש במודלים ובכלים יצירתיים מגוונים. התכנון החברתי והתוכניות הנגזרות ממנו, מעמידים במרכז את הצרכים והרצונות של בני האדם ואת הקהילה בה הם חיים ומכוונים לחלוקה צודקת ושוויונית של המשאבים לשם השגת צדק חברתי בר קיימא.

ארגוני החברה האזרחית, לרבות ארגוני שירות וארגוני שינוי, מהווים נדבך מרכזי במערך השירותים החברתיים והקהילתיים. תכלית התהוותם נעוצה ברצון לחולל שינוי במציאות החברתית הקיימת. מטרת הקורס להקנות לסטודנטים, באמצעות הפריזמה של תכנון בארגוני החברה האזרחית, ידע תיאורטי וכלים יישומיים בכל הקשור למרכיבי התהליך התכנוני כבסיס לקידום מיזמים ופרויקטים חברתיים וחינוכיים.

ד"ר גל חגית רומנו

תכנון עירוני ופיתוח כלכלי ברשויות מקומיות

ד"ר תמר אריאל

7066648-2 שש"ס, 3 נ"ז

הרשויות המקומיות בישראל מתפקדות כגופים כלכליים ונדרשות להגדלה של מקורות ההכנסה ולשמירה על יציבות כלכלית, על מנת לספק שירותים איכותיים לתושבים. לפיכך, פיתוח כלכלי הינו אמצעי חשוב לביצוע הפעולות עליהן אחראית הרשות. בקורס נלמד את אבני היסוד של הפיתוח הכלכלי המוניציפלי הכולל תכנון עירוני, יצירת מרחב ציבורי, חיזוק העסקים בעיר, שיתופי פעולה אזוריים כמנוף לפיתוח כלכלי, תהליכי ייצור מקומיים וכלים להעצמת תושבי הרשות והרשות עצמה.

ד"ר יערה גיל גלזר

תרבות חזותית ואוריינות חזותית בתקופה העכשווית

6023355-2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק במאפייניה של התרבות החזותית העכשווית, ובאוריינות החזותית ככלי חינוכי חיוני ומשמעותי להבנתה. המושג "תרבות חזותית" מתייחס לכל דימוי חזותי שהוא תוצר של תרבות מסוימת – המשקף היבטים שונים שלה ואף משפיע עליה. חקר התרבות החזותית עוסק בדימויים חזותיים, בנסיבות ובאופני הייצור/יצירה שלהם, בזירות התצוגה השונות שלהם, בגלגוליהם השונים בחברה ובתרבות, ובתגובות של קהלים שונים אליהם. אוריינות חזותית היא היכולת להבין, לפענח, לבקר וליצור דימויים ומסרים חזותיים. זוהי אחת המיומנויות החשובות במאה ה-21, שבה הדומיננטיות של דימויים חזותיים בתרבות הינה בולטת יותר מבכל תקופה אחרת בהיסטוריה. הקורס יתמקד בדוגמאות חזותיות מסוגי מדיה שונים (צילום על סוגיו השונים, קולאז', כרזות, קומיקס, יצירות אמנות כמו ציור, פיסול, מיצב, מיצג, קולנוע, ועוד) – שתכניהן מייצגים סוגיות מרכזיות בחברה ובתרבות העכשווית בעולם המערבי ובישראל. הדוגמאות ינתחו וייבחנו באופן

ביקורתי בהקשרים שונים, ויתנו לסטודנטיות/ים כלים לניתוח ולבחינה של תרבות חזותית. הקורס ילווה בתיאוריה של תרבות חזותית ושל אוריינות חזותית, ובמקורות חזותיים רבים.

ד"ר יערה גיל גלזר

תרבות חזותית ותנועות חברתיות

6044411-2 שש"ס, 2 נ"ז

הקורס יעסוק בביטויים חזותיים של תנועות חברתיות בעולם המערבי ובישראל במהלך העשורים האחרונים, ובתפקידה של התרבות החזותית כאמצעי לעיצוב תפיסת עולם חברתית-תרבותית, כמחאה חברתית, וככלי חינוכי בין-תחומי לקידום צדק חברתי וערכים דמוקרטיים. הקורס יתמקד בשלוש דוגמאות מסוף שנות ה-1960 ועד היום: התרבות החזותית של התנועה לזכויות האזרח בארה"ב, התרבות החזותית של הגל השני והשלישי של התנועה הפמיניסטית והתרבות החזותית של תנועות סביבתיות ואנטי-קפיטליסטיות. בנוסף, ידונו דוגמאות מהתרבות החזותית העכשווית הנובעות מהן. הקורס יקנה לסטודנטיות/ים בסיס מתודולוגי לניתוח תרבות חזותית במגוון סוגי מדיה (יצירות אמנות, כרזות, צילום תיעודי, קולנוע, סרטוני אנימציה, מגזינים, ועוד) בקונטקסט היסטורי, חברתי ותרבותי. בשעורים ידונו וינתחו דוגמאות שונות של תרבות חזותית בנושאי הקורס השונים, כחקרי-מקרה (case studies). משתתפות/י הקורס יגישו פרזנטציות בדרך של פעילות לימודית בין-תחומית בתכנון קבוצתי, שתכלול ניתוח ביקורתי של דימויים חזותיים רלבנטיים.